

nykypäivä

N:O 4 / 29.3.2016 / HINTA 8,75 EUR (SIS. ALV.) / 027755-2016-13

KEILAT KAAATUVAT HALLITUS EI!

Hallituksen taipaleella on ollut kuoppia, mutta keskustassa ei haikailla punamultaa. Kokoomusta tarvitaan vaikeissa päätöksissä.

SIVUT 18-23

POIMINTOJA

Sivut 16–17

VARJOHALLITUS. VUONNA 2016 SUOMEN TALOUSPOLITIIKASTA päättävät SAK:n ammattiliitot. Maaliskuun puolivälissä pääministeri Juha Sipilä (kesk.) on kutsuttu jälleen kerran kuul-tavaksi Hakaniemeen, jossa vahvimman oikeuteen turvautunut PAM pitää kokousta. Jäsentensä etuja vahtivat korporaatiot näyttävät ottaneen selkävoiton edustuksellisesta demokratiasta. Miten tässä näin kävi? Ja mitä kummallisen kupletin poukkoilevistä juonenkäänteistä ajatellaan kokouksessa?

Sivut 24–29

KUN SUURI JA MAHTAVA KAATUI. TAMMIKUUSSA 1991 NEUVOSTOLIITTO oli maailman toiseksi vahvin supervalta. Saman vuoden joulukuussa se oli jo kadonnut maailmankartalta. Nykypäivä tutustui Suomen suurlähetystön kaaottisesta Moskovasta lähettä-miin raportteihin, joita aiemmin ovat lueskelleet Mauno Koivisto, Harri Holkeri ja Esko Aho.

36–38

KREML 19

PÄÄROOLEISSA: Boris
Mihail
Gennadi

SEKÄ: Heikki

24–29

Sivut 32–35

MIKÄ VIRKA? VIIDEN PISTEEN VIHJE: SITÄ OVAT AIEMMIN pitäneet hallussaan muun muassa Kreivi Pietari Brahe, Suuriruhtinas Aleksandr Nikolajevitsh ja professori Edwin Linkomies. Vastaus löytyy sivulta 32 alkavasta henkilökuvasta, jossa kerrotaan myös miten viran nykyinen haltija näkee roolinsa puristukseen joutuneessa.

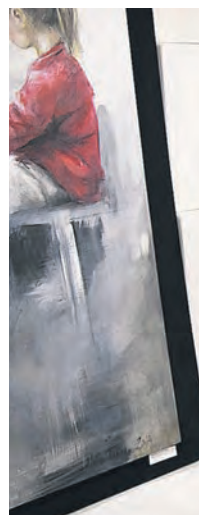
Sivut 36–38

ATOMI TEKEE VAIKEAA PALUUTA JA PAHAN VALTAAN JOUTunut kaivos tuhoaa Kainuun. Elokvantekijät iskivät silmänsä suomalaisen teollisuuden tarua ihmeellisempään todellisuuteen. Ja siitähän syntyy komeaa katsottavaa. Välillä livetään niin vahvasti fiktion puolelle, että historioitsijaakin hirvittää.

Sivu 42

ON LOTTOVOITTO SYNTYÄ LINTUKOTOON, JOSSA MAAN sisäinen turvallisuus on itsestäänselvä olotila. Tai ainakin oli joskus viime vuosituhannella. Kammiostaan korkeasta maailman melskeisiin heräilevässä Suomessa varaudutaan nyt monenlaisiin uusiin uhkakuviin. Syytäkin on, kirjoittaa juuri sisäisestä turvallisuudesta väitellyt alivaltiosihteeri emeritus Juhani Kivelä.

KANNESSA: SEIJA-LIISA JUNKKALA TUULETTAA Rai-sion Keilakeskuksessa, johon Keskustan Seniorikeilajaajat kokoontuvat joka torstai.

91 JM

Jeltsin
Gorbatschov
Janajev
Talvitie

16-17

32-35

PÄÄTOIMITTAJALTA

OLIPA KERRAN OPETUSMINISTERI, joka joutui korkeakoulusäästöjä vastustavan mielenosoituksen keskelle. Mieltä osoitti myös hallituskumppanipuolueen opiskelijajärjestö, samassa porukassa opposition kanssa.

Eipä herunut muilta ministerikollegoilta myötätuntoa. Hallituksen yhteistä säästölinjaa puolusti opetusministeri ypyöksin. Professorien enemmistö pitää säästöjä kohtalokkaina. Opposition mukaan koulutus suorastaan tuhoataan.

Sanni Grahn-Laasonen on joutunut kovan kritiikin kohteeksi. Mitä enemmän ministeriä on lyödään, sitä vahvemmin alan tuntee sympatiaa ministeriä kohtaan. Vyörytys on sen verran rajua, että puolustusta voisi odottaa myös pääministeriltä. Päähallituspuolueen sivistyspoliitikko **Tuomo Puumala** iski median välityksellä ministeriä todeten, että opintotukileikkaukset voisivat olla vähäisemmät. Puumala oli Säätytalolla itse neuvottelemassa opetusministeriön hallinnonalaan kohdistuvat säästöt. Hän oli peräti koulutusryhmän puheenjohtaja.

HALLITUS KAIPAA RYHTILIIKETTÄ, kollegiaalisuutta ja paineensietoa. Moni muistaa, kuinka **Paavo Lipponen** ja **Sauli Niinistö** puolustivat voimakkaasti vaikeita päätöksiä ja sektoriministereitään. Samantapaista liimaa, joskin ei yhtä pitävää, oli myös **Esko Ahon** ja **Ilro Viinosen** välillä syvimmän laman aikana 1990-luvun alussa. Joku sai sitkeydestä palkinnon heti, toiset viiveellä ja osa ei ehkä koskaan, mutta isänmaa kiitti.

OIKEA SUORA

BRYSSELIN JÄRKYTTÄVÄT TAPAHTUMAT saivat aikaan pöyristyttävän vastuuttomia kommentteja. On sääli, että yksi vastuuttomien kommenttien laukojasta on supervalta USA:n presidentiksi pyrkivä **Donald Trump**, joka valitaan mitä todennäköisimmin republikaanien presidenttiehdokkaaksi.

Trump on aiemmin puolustanut vesikidutusta terroristien tiedonsaannin menetelmänä. Brysselin tapahtumien jälkeen hän käytti häikäilemättömästi hyväkseen tunnekuohuntaa: "Tekisin paljon enemmänkin kuin vesikidutus-

Mikä on tämä korkeakoulupolitiikan "tuhon tie". Ei sellaista olekaan, jos jaksaa vilkaista faktoja. Otetaan esimerkiksi yliopistojen valtionrahoitus. Vuonna 2004, kun punamultahallitus oli tehnyt ensimmäisen budjettinsa, yliopistojen valtionrahoitus oli 1,3 miljardia. Rahoitus lisääntyi aina vuoteen 2015 ollen korkeimmillaan 1,9 miljardia euroa. Nousua kymmenessä vuodessa melkein 50 prosenttia.

Hallituksen yhdessä sopimien leikkausten jälkeen yliopistorahoitus laskee vaalikauden lopulla vajaan 1,8 miljardiin euroon eli noin vuoden 2010 tasoon. Onko Suomen akateeminen maailma lukujen valossa murskautumassa? Ajaako paha porvarihallitusta sivistystä kyykkyyntä? Vain mestarillisella retoriikalla näihin kysymyksiin voi antaa myöntävän vastauksen.

Vuonna 2010 kokoomuksen ollessa hallituksessa toteutettiin yliopistouudistus, jossa yliopistojen taloudellista itsenäisyyttä vahvistettiin. Yliopistojen omaa varainhankintaa tuetaan, kun ne aiemmin olivat pelkkiä valtion tilivirastoja.

Koulutuspolitiikassa on siirrytty budjetin kasvattamisen kaudelta loivaan laskuun ja uudistusten tielle. Parasta on puolustaa valittua linjaa.

ALBERTO CLARAMUNT

ta. Näiltä ihmisiltä on saatava tietoa. Meidän on oltava älykkäitä, ja meidän on oltava kovia."

Trumpin kampanja on perustunut niin sanottujen kansan syvien tunteiden härskiin hyväksikäyttöön. Ei ole ihme, että republikaanien eliitti kavahtaa Trumpia. Viimeksi **Jeb Bush** ilmoitti tukevansa **Ted Cruzia** "vulgäärin" Trumpin sijaan.

USA olisi ansainnut paremman vaalikampanjan ja demokraattien **Hillary Clinton** uskottavamman haastajan.

AC

NUMEROT

500 000

JO LÄHES PUOLESSA MILJONASSA kotitaloudessa nainen on perheensä pääelättäjä, Keskisuomalainen ja Tilastokeskus kertovat. Luku kattaa niin lapsettomat pariskunnat kuin lapsiperheetkin. Lisäksi perheensä taloudesta vastuussa olevia yksinhuoltajajäitejä on yli 100 000.

66 %

ELÄKELÄISNAISTEN JA -miesten tuloero on kaventunut 20 vuodessa. Silti naisten keskimääräinen työeläke vuonna 2013 oli 66 prosenttia miesten työeläkkeistä, Eläketurvakeskus kertoo.

83,8

SUOMALAISNAISET ELÄVÄT keskimäärin 5,7 vuotta miehiä pidempään. Vuonna 2104 syntyneen tyttölapsen elinajanodote oli 83,9 vuotta ja pojan 78,2 vuotta.

VALTIOVIERAILULLA

Itäraja pitää

TASAVALLAN PRESIDENTTI SAULI NIINISTÖN ja Venäjän presidentti Vladimir Putinin tapaaminen Moskovassa sai odottamattoman sävyn Brysselin pommi-iskujen takia. Presidentit esiintyivät yhtenäisinä ja muistuttivat, että terroristimia vastaan pitää taistella yhdessä.

Askeleen pitemmälle ajatuksen vei duuman ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Aleksei Puškov, joka tviittasi, että Nato ei pysty suojelemaan euroop-

palaisia edes pääkonttorinsa kotiovella. Yhdistykää Venäjän kanssa, hän ehdotti.

Rajakiistat siirtyvät historiaan. Putin lupasi Niinistölle, että jatkossa kolmansien maiden kansalaiset eivät enää pääse vyöhykkeelle ja sitä kautta Suomeen.

ILKKA LUUKKONEN - KUVA: LEHTIKUVA

NIINISTÖ KUTSUI PUTININ VIERAILulle Suomeen.

VELKA YHDISTÄÄ

Vihreät ja PS löysivät toisensa

VIHREÄT JA PERUSSUOMALAISET ovat yllättäen löytäneet yhteisen sävelen. Vieläpä maahanmuutossa, jossa puolueet ovat olleet kuin kissat ja koirat. Yhteinen taikasana on: lisävelka. Kummassakin puolueessa ollaan samaa mieltä siitä, että maahanmuuton kustannukset pitäisi rahoittaa tarvittaessa kehysbudjetin ulkopuolelta.

Niin eduskuntaryhmän varapuheenjohtaja Olli-Poika Parviainen (vihr.) kuin ryhmäjohtaja Sampo Terhokin (ps.) perustelivat asiaa samoin argumentein *Verkkouutisten* kyselyssä. Parviainen katsoo, ettei kyse ole pysyvistä kuluversta ja on huolissaan vastakkainasettelusta:

– Turvapaikanhakijoista aiheutuvia kuluja ei pidä kattaa esimerkiksi sosiaaliturvasta ja julkisista palveluista lohkaiesemalla, sillä se lisäisi vastakkainasettelua entisestään.

– Mikäli maahanmuutosta aiheutuvat hallitsemattomat kustannukset ovat osa budjettikehystä, joudutaan helposti vastenmieliseen nollasummapieliin, jossa odottamattomia turvapaikkakustannuksia vastaava summa leikataan suomalaisten palveluista. Tämä on epäoikeudenmukaista ja johtaisi entisestään tilanteen kärjistyminen, Terho puolestaan perustelee.

Vihreät toki painottaa, että riittävä panostus kotouttamiseen on paitsi taloudellisesti järkevää, myös ”inhimillisesti oikein”. Perussuomalaiset taas korostaa, että yhteiskunnan keskeisin tehtävä on ”pitää huolta omista kansalaisistaan”.

SATU SCHAUMAN - KUVA: LEHTIKUVA/MARTTI KAINULAINEN

SAMPO TERHO.

JÄLKI-ISTUNTO

Kerma kertaa 18

NORMIENPURKU ETENEE. JOS TUORE lakiesitys hyväksytään, postialan yrityksen voi jatkossa perustaa vain ilmoittamalla asiasta Viestintävirastolle. Nykyisin pitää vielä hakea valtioneuvostolta postitoimilupaa.

Muutos herättää huolta, onhan Posti vienyt kirjeitä ja paketteja kansalaisille jo 400 vuotta. Eduskunnassa yksi pelko nousi yli muiden. Debatin aloitti **Harry Wallin** (sd.), joka muisteli, miten vuonna 2004 postin kilpailua avattiin.

– Se avattiin niin, että ei hyväksytty kermankuorintaa.

Hänelle vastasi **Mikko Alatalo** (kesk.), joka oli myös mukana 12 vuotta sitten.

– Kysymys oli siitä, että kermankuorijat eivät valtaisi markkinoita.

Entä mitä totesikaan **Jari Myllykoski** (vas.):

– Voimmeko me todellakin velvoittaa niin, että kermankuorintaa ei tule tapahtumaan?

Entä **Kimmo Kivelä** (ps.):

– Hienojen tavoitteiden taakse unohtuu tavallinen ihminen, jos annetaan kermankuorijoille liikaa tilaa.

Ja sitten **Riitta Myller** (sd.):

– On ollut erittäin tärkeää se, että yksityiset toimijat eivät pääse kermankuorintaan.

Yhteensä kerma-sana kuultiin 18 kertaa. Todellinen ryöstöviljelijä oli **Mika Kari** (sd.), joka seitsemässä virkkeessä onnistui sanomaan viisi kertaa ”kermankuorinta”.

Termi tarkoittaa, että jokin yksityinen postiyrittäjä alkaa toimittaa kirjeitä ja paketteja vain suurissa kaupungeissa, joissa bisnesmahdollisuudet ovat parhaat.

SUOMEN VALTION OMISTAMA POSTI Group on ehdottanut, että viiden päivän jakeluvaihtoehdot luovutettaisiin. Riittäisi, että kansalaiset saavat kirjepostin vaikka vain kolme kertaa viikossa. Onhan sähköposti vähentänyt tarvetta päivittäiseen jakeluun.

Sitäkin on tarjottu, että ”kermankuorijoidenkin” pitäisi jakaa postia maaseudulla. Tai että valtio alkaisi maksaa tukea niille yrityksille, jotka jakavat postia tappiolla.

Liikenne- ja viestintäministeri **Anne Berner** (kesk.) ei ottanut kantaa siihen, miten maaseudulla posti jatkossa jaetaan. Sitä pohditaan myöhemmissä lakiesityksissä.

Satu Taavitsainen (sd.) sanoo, että posti pitää jakaa jokaisena arkipäivänä.

– Muutoin meille käy niin, että keskustavetoisen hallituksen jäljiltä Suomessa eivät kulje junat eikä posti.

Eeva-Maria Majala (kesk.) epäili, että Pohjois-Suomessa ei nähdä kilpailua. Nytkin postin toiminta on niin ja näin.

– Meillä Itä-Lapissa Savukoskella on nytten pari viikkoa eletty mielenkiintoista aikaa. Monessa talossa on jännitetty iltaisin, kumpi tulee ensiksi: Kymmenen uutiset vai posti?

ILKKA LUUKKONEN - KUVAT: LEHTIKUVA

SATU TAAVITSAINEN:
Ei kulje junat eikä posti.

ANNE BERNER:
Kyllä kulkee, mutta eri tavalla kuin ennen.

ELÄKELÄISET

Itä ikääntyy

JO II KUNNASSA ELÄKELÄISTEN osuus kuntalaisista on yli puolet. Lähes joka toisessa kunnassa eläkkeensaajia on yli 40 prosenttia kuntalaisista, Eläketurvakeskus kertoo.

Eniten ikävoimaa on idässä. Etelä-Savossa, Kainuussa ja Kymenlaaksossa aikuisväestöstä noin 40 prosenttia on eläkeläisiä. Ykkösenä on Rautevaara, jonka asukkaista lähes 55 prosenttia on eläkkeellä. Uudellamaalla eläkeläisiä on väestöstä neljännes.

Suomessa on 1 440 000 eläkeläistä. Keskimääräinen eläke on 613 euroa kuussa.

HENRIKKA PULLI

YHDYSVALLAT

Öljy ei luota Trumpiin

YHDYSVALTAIN ÖLJYTEOLLISUUS PELKÄÄ, ETTÄ jos **Donald Trumpista** tulee presidentti, hän alkaa rajoittaa öljyntuotantoa. Perinteisesti öljy-yhtiöt ja niiden järjestöt ovat tukeneet republikaaneja, mutta nyt osa harkitsee jopa äänestävänsä demokraattien **Hillary Clintonia**.

– En vielä tiedä, ketä äänestän marraskuussa, sanoo Yhdysvaltain polttoaineteollisuuden etujärjestön toimitusjohtaja **Jack Gerard Politico**-lehdessä.

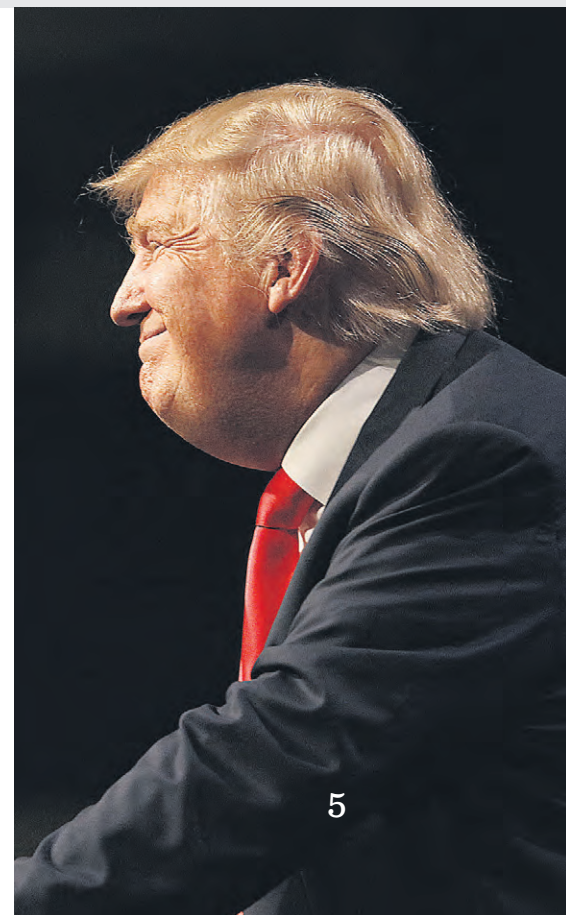
Trump on todennut kannattavansa etanolia ja sanonut, että öljy on ”vain yksi etunäkökohta”. Republikaanien energialobbari **Mike McKenna** arvioi, että Trumpin verohjelmaan kuuluu ”ilman muuta” hiilivero. Tosin tietoa ei ole, koska Trump on puhunut energiasta vain vähän.

– Voisi olla parempi kestää Clintonia neljä vuotta ja yrittää uudelleen 2020.

ILKKA LUUKKONEN - KUVA: SHUTTERSTOCK

////////////////////////////////////

TRUMP: ETANOLIA AUTOIHIN!

SOTATOIMI

Kyllä kannatti

VENÄJÄ ILMOITTI VIIME viikolla vetävänsä Syyriasta pääosan joukoistaan. Terroristit on ajettu niin heikoiksi, että vetäytyminen voi alkaa, Venäjä viestitti.

Viestin voi tulkita toisinkin: Syyrian presidentti Bashar al-Assadin asema on nostettu niin vahvaksi, että Venäjää ei tarvita.

Kyseenalaista tosin on, miten al-Assad menestyy taistelussa kansalaisiaan vastaan, kun Venäjän pommittajat eivät enää tue häntä.

Venäjän operaatio kesti viisi kuukautta. EU:n kannalta merkittävintä oli pakolaisvirran kasvaminen. Muuttoliike nousi YK:n mukaan korkeimmilleen lokakuussa, kun 159 288 syyrialaista jätti kotimaansa lähteäkseen Eurooppaan.

Diplomaattinen voitto Venäjälle on ainakin se, että maa on otettu mukaan Syyrian rauhanneuvotteluihin. Venäjän presidentti Vladimir Putinille tarjoutuu mahdollisuus esiintyä jopa rauhantekijänä.

ILKKA LUUKKONEN

NÄKÖKULMAT

Totuus taloudesta kirpaisee

SAMAAN AIKAAN KUN VIHHERPEUKALOT ODOTTAVAT MALTTAMAT-tomana pakkaskelien taittumista, suomalaisen muotoilun bränditalo Fiskars kertoi aikovansa siirtää puutarhatyökalujen tuotannon Puolaan. Billnäsisissä Raaseporin tuotantolaitokselta on vaarassa hävitä yli sata työpaikkaa.

Marraskuussa Fiskars kertoi sulkevansa Helsingin keramiikkatehtaan ja siirtävänsä tuotannon tämän vuoden aikana ulkomaille. 120 henkeä menettää työpaikkansa. Buster-veneet Fiskars myi loppuvuonna japanilaisille.

Sosiaalidemokraattien ex-puheenjohtaja **Paavo Lipponen** ei liene vielä tänä keväänä tarttunut oranssipäisiin oksasaksiin. Sen sijaan hän suivaantui Nordean pääekonomistille **Aki Kangasharjulle**, joka oli otsikoinut pankin talouseennusteen nimellä *Toivoton tapaus?* Lipponen kirjoitti mielipidekirjoituksen *Helsingin Sanomiin* (19.3.). Hän piti ennustetta ylimielisenä ja kysyi, onko ruotsalaispankin röyhkeydellä enää mitään rajaa. Vihjailipa Lipponen jopa pankin kerjäävän tahallaan luottoluokitusten laskua Suomelle.

Nordean ennusteen mukaan talouskasvu jää tänä vuonna viime vuoden tasolle puoleen prosenttiin ja ensi vuonnakin alle prosenttiin. Kangasharju seisoo ennusteensa takana (*Talouselämä* 19.3.).

– Meidän ennuste kuvaa ihan kurantisti ja hyvin tätä meidän tämän hetken talustilannetta ja niitä toimenpiteitä, joita Suomen pitäisi saada aikaiseksi.

Pankki moittii muun muassa Suomen päätöksentekoa myös jäykäksi ja tehottomaksi. Ja sitähan poliitikko ei halua kuulla.

Fiskars ei ole ainoa toimintojaan myllertävä ja myyvä suomalaisyhtiö. Suomesta on hävinnyt kymmenessä vuodessa noin 100 000 teollista työpaikka. Kaikkea ei voi pistää globalisaation piikkiin.

Viikonloppuna omenapuita leikatessa voi muistella satua vaatteilla koreilevasta keisarista. Siinäkin sadussa tarvittiin yksi rohkea ”pikku-Aki”, joka sanoi ääneen sen mitä kukaan muu ei halunnut tai uskaltanut sanoa.

HENRIKKA PULLI - KUVA: SHUTTERSTOCK

HEDELMÄPUUKAAN EI TUOTA SATOA, JOS SITÄ EI LEIKATA, PAAVO.

POLITIikkaA SUOMEKSI

”Paasikivi-Kekkonen”

KUVITTEELLINEN JULKISUUDEN HAHMO, JOKA koostuu kahdesta todellisesta henkilöstä ja jonka nimiin on kirjattu Suomen sodanjälkeinen ulkopoliittinen linja.

Yhdyssanan alkuosa **P.** viittaa äksyyntä pankkiiriin, joka myöhemmällä iällä luki myös karttaa. Alunperin **P.** myöntöväisyysoikeuspoliitikko, sittemmin myöntöväisyysoikeuskriitikko, tämän jälkeen myöntöväisyysoikeusmiehen ja lopuksi välttämättömyysmiehen. Antoi kasvonsa kymppin setelille.

Loppuosa **K.** luki myös karttaa, erit. poliittista karttaa. Yhdisti sisä- ja ulkoasiat innovatiivisella tavalla. **K:n** ja Neuvostoliiton välinen bilateraalkauppa tuotti Suomelle vaurautta vv. 1956–1981. **K.** johtaa postuumisti Suomen ulkopoliittikkaa.

P. ja **K.** muuttuivat yhdeksi henkilöksi ensin Moskovassa, sitten **K:n** vaalitoimistolla.

Ks. myös rinnakkaiselo, Novosibirsk, poikkeuslaki.

ILKKA LUUKKONEN - KUVA: LEHTIKUVA/REINO LOPPINEN

TERVEYS

Läkelasku

UUDET LÄÄKKEET JA VIITE-hintojen nousu kasvattivat lääkemenoja viime vuonna.

Kela maksoi lääkkeitä sairausvakuutuskorvauksia yhteensä 1 378 miljoonaa euroa

Korvausten määrä kasvoi edellisvuodesta 71 miljoonaa euroa eli 5,5 prosenttia.

VUOSINA 2009–2014 KOR-vaukset kasvoivat enintään 3,3 prosenttia vuodessa, ja välillä ne myös pienenevät. Tämä johtui säästötoimista, joista osa on kohdistunut lääkeyrityksiin ja apteekkiin ja osa on nostanut potilaiden omavastuita.

ILKKA AHTOKIVI

**EDUSKUNTA
RIKSDAGEN**

Eduskunnan kanslian valiokuntasihteeristöön haetaan

valiokuntaneuvosta (talousvaliokunta)

Hakuilmoitus on julkaistu valtion työnhakusivustolla www.valtiolle.fi, ID-numero 21-14-2016.

Lisätietoja antavat valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi, 09 432 2104 tai apulaispääsihteeri Timo Tuovinen, 09 432 2012 / etunimi.sukunimi@eduskunta.fi.

Hakemus tallennetaan valtion työnhakusivustolle www.valtiolle.fi. Hakemuksen voi myös toimittaa eduskunnan kanslian kirjaamoon, Eduskuntakatu 4, postiosoite 00102 Eduskunta. Haku aika päättyy maanantaina 4.4.2016 klo 16.15.

**EDUSKUNTA
RIKSDAGEN**

Eduskunnan kanslian kiinteistötoimistoon haetaan

käyttöyönjohtajaa

Hakuilmoitus on julkaistu valtion työnhakusivustolla www.valtiolle.fi, ID-numero 21-13-2016

Lisätietoja antavat kiinteistöpäällikkö Ilona Nokela, 09 432 2301 tai käyttöpäällikkö Matti Vuori, 09 432 3701 / etunimi.sukunimi@eduskunta.fi

Hakemus tallennetaan osoitteeseen www.valtiolle.fi. Hakemuksen voi myös toimittaa eduskunnan kanslian kirjaamoon, Eduskuntakatu 4, 00102 Eduskunta. Haku aika päättyy 8.4.2016 klo 16.15.

”Eläke on ansiosidonnainen suhteessa siihen ansioon, jonka työntekijä on tienannut työssäoloaikana. Tämä ei ole palkkatakua.”

SANOJEN TAKANA

Eläkejohtaja ei halua vetää nuoria turpaan

NIMIENKERÄYS KANSALAISALOITTEeseen, jossa vaaditaan työeläkeindeksin palauttamista palkkatasoindeksiksi, päätyi kiirastorstaina. Aloite ylitti 50 000 nimen rajan jo helmikuussa.

Työeläkevakuuttajien järjestön Telan toimitusjohtaja **Suvi-Anne Siimes** ei kannata indeksin muuttamista. Hän muistuttaa *Suomen Kuvalehdessä* (26.2.), ettei eläke ole palkkatakua, vaan työeläkkeen tarkoitus on turvata kohtuullisessa määrin kulutustaso, johon työntekijä on työssäoloaikanaan tottunut. Siimes perustelee kantaansa myös

oikeudenmukaisuuskysymyksellä. Ensi vuonna voimaan tuleva eläkeuudistus on tehty nykyisen indeksin mukaisilla laskelmilla. Muutos kurittaisi eritoten nuoria ja söisi eläkerahastojen sijoitustuottoja kestäväntä vauhtia. *Talouselämässä* (11.3.) Siimes lataa vielä suuremmin: ”Olemme vasta onnistuneet tekemään sellaisen eläkeuudistuksen, jolla emme vedä nuoria turpaan”.

Taitettu indeksi otettiin käyttöön vuonna 1996.

HENRIKKA PULLI -

KUVA: LEHTIKUVA/HEIKKI SAUKKOMAA

HYVINVOINTI

Infra tekee sydämelle hyvää

AINA KUN YLITÄN RAIPPALUODON SILLAN MUSTA-saarella, sydämeni lyö pari tahtia pelkästä onnesta, niin kaunis silta se on. Tunteen aiheuttajalla on nyt nimikin. Se on infrastruktuuri-investointien hyvinvointikerroin.

Juha Tervalan ja **Giovanni Ganellin** tuore IMF:lle tehty tutkimus analysoi julkisten infrastruktuuri-investointien hyvinvointikertoimia, jolla tarkoitetaan sitä kuinka suuren hyvinvoinnin muutoksen yhden euron muutos julkisissa menoissa aiheuttaa. Tulokseksi tutkijat ovat saaneet 0,8. Yhden euron lisäys infrastruktuuri-investointeihin lisää siis hyvinvointia 80 sentin edestä. Hyvinvointivaikutus johtuu yksityisen kulutuksen kasvamisesta, jonka parempi julkinen infrastruktuuri mahdollistaa.

HENRIKKA PULLI - KUVA: LEHTIKUVA/MIKKO STIG

RAIPPALUODON SILTA ON 1045 METRIÄ PITKÄ.

PUOLUEREKISTERIIN

Viskiä eduskuntaan!

IHMINEN ON LÄHTÖKOHTAisesti vapaa tekemään mitä tahansa, kunhan kunnioittaa muiden ihmisten vastaavaa oikeutta, eikä aiheuta muille ihmisille vaaraa.

Tämän negatiivisen vapauden määritelmän on lainannut puolueohjelmansa toiseen kappaleeseen Viskipuolue r.p. Samaa virkkeeseen törmää verraten usein liberaalipiireissä, joihin uusi puoluekin kuuluu.

Järjetön sääntely saatava kuriin, julistaa Viskipuolue.

ILKKA LUUKKONEN

SOTE-UUDISTUS

Miten olennainen SUVAUS on, ministeri Rehula?

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELU-UU-distuksessa on kyse isoista palikoista, jotka pitäisi ratkaista poliittisten intohimojen vallitessa. Yksi vähemmän huomiolle jäänyt palikka on uudistuksen sukupuolivaikutusten arviointi (SUVAUS), josta eduskunnan naisverkosto, Naisjärjestöjen Keskusliitto ja Naisjärjestöt yhteistyössä muistuttivat naistenpäivänä 8.3 tiedotteessaan.

Tahot toteavat muun muassa, että sosiaali- ja terveyspalvelut "ovat erilaiset naisille ja miehille" sekä viittaavat väestön ikärakenteen ja naisten urakehityksen haasteisiin. Tullaanko SUVAUS tekemään osana soteuudistusta, ministeri **Juha Rehula** (kesk.)?

- Kun nyt saadaan ensin tämä paketti ka-

saan ja päästään sitä arvioimaan, niin kyllä tämä polku sukupuolivaikutusten arvioinninkin osalta etenee, Rehula vakuuttaa.

Miten olennainen palikka tämä (SUVAUS) on tällä hetkellä tässä kokonaisuudessa?

- No, vähemmän olennainen tai epäolennainen. Kyllä ykkösasia tällä hetkellä on se, että saadaan paketti sillä lailla kasaan, jotta sitä päästään ylipäänsä arvioimaan.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaan SUVAUS tulisi ajoittaa "heti valmisteluvaiheen alkupuolelle".

SATU SCHAUMAN - KUVA: SHUTTERSTOCK

////////////////////
"ERILAISET NAISILLE JA MIEHILLE."

PAINAVAA POHDINTAA

Korostetusti asialinjalla

RAIMO SAILAS ASETTUU ISTUMAAN TAKARIVIIN kustannusyhtiö Otavan tiloissa Helsingissä. Sailas on poikkeus, koska sali on muutoin täynnä toimittajia. Aamuti-laisuudessa pääosaa esittää Euroopan investointipankin varapääjohtaja **Jan Vapaavuori**, joka on kirjoittanut kirjan hapertuvasta Suomen taloudesta.

- Entiset ministerit kirjoittavat Suomessa aika vähän kirjoja, valitettavasti, Vapaavuori sanoo.

Vapaavuoren kirjassa korostuu asiallisuus. Sitä hän painotti myös kokoumuksen puheenjohtajakisassa, jossa tuloksena oli kolmas sija.

Mitä enemmän vuosia vierähtää, sitä vahvemmin Vapaavuori taistelee "pinnallisuutta" vastaan. Hänen kirjansakin on analyysi Suomen taloudesta ja poliittisesta järjestelmästä. Se ei sisällä mitään suuria paljastuksia tai veitsenterävää henkilö-kritiikkiä.

Vapaavuoren kirjan merkittävin lisäarvo on nimenomaan siinä, että päätöksenteon ytimessä ollut poliitikko arvioi poliittisen järjestelmän toimivuutta ja realiteettia, jossa päätöksiä tehdään. Näkemyksellisyyttä ei voi oppia koulun kirjoista, yrityksen hallituksessa vaan toimimalla politiikassa.

Vapaavuori piirtää kirjassa kuvan moniongelmaisesta Suomesta. Se on kuin

"kremppainen ukonkõriläs", joka tarvitsee elämäntapamuutoksen. Vapaavuoren talousanalyysi kertoo Suomen talouden rakenteelliset ongelmat. Nokian luoma kasvuillusio yhdistettynä keskitettyyn työmarkkinamalliin on syönyt Suomea.

Suomen tilanne on Vapaavuoren mukaan historiallisenkin vaikea, koska alamäki on pääosin ollut loivaa mutta jatkuvaa. Se on johtanut kriisitietoisuuden vajavaisuuteen. Esimerkiksi SDP ja kokoomus eivät jakaneet **Jyrki Kataisen** hallituksessa samanlaista tilannekuvaa taloudesta. Syntyi heikko kompromissi perälautoineen.

Vapaavuoren pohdintoista välittyy kuva, että poliittinen järjestelmä ei Suomessa toimi kovin hyvin. Vapaavuori huomauttaa, ettei pääministerille synny valtioneuvostossa tarpeeksi vahvaa esimiesasemaa: monelle ministerille esimies on oma puheenjohtaja eikä välttämättä pääministeri. Vapaavuoren mielestä pääministerien vaihtuminen kesken kauden on ongelmallista. Hän pohtii, pitäisikö Suomessa automaattisesti järjestää uudet vaalit, jos pääministeri on vaihtumassa kesken vaalikauden.

ALBERTO CLARAMUNT -
KUVA: LEHTIKUVA/JUSSI NUKARI

////////////////////
JAN VAPAAVUORI ON
huolissaan Suomesta.

TYÖKIERTO

Ammattisotilas siirtyi energiayhtiön palvelukseen

PUOLUSTUSMINISTERIÖN EX-KANSLIAPÄÄLLIKKÖ Arto Rätty oli helmikuussa kotona, kun puhelin soi. Toisessa päässä oli Fortumin toimitusjohtaja **Pekka Lundmark**, joka tarjosi töitä. Pari syventävää tapaamista, ja päätös oli selvä.

Rätty on työskennellyt nyt helmikuun lopusta saakka Fortumin Corporate Affairs and Communications-toimintojen johtajana. Työhön kuuluvat yhteiskuntasuhteet, konserniviestintä, brändi, kestävä kehitys, työturvallisuus sekä yritys- ja tietoturvallisuus. Mikä uudessa työssä on yllättänyt eniten?

– Kyllä Fortumin liiketoiminnan laajuus ja ulottuvuus eri sektoreille yllätti. Toiseksi henkilöstön suunnaton asiantuntemus ja draivi.

Rätty sanoo olevansa innostunut Fortumin uudesta strategiasta ja markkinoiden suuntaamisesta kestäviin

ratkaisuihin, kuten aurinko- ja tuulivoimaan.

– Se, että ollaan menossa kohti kestävämpää kehitystä, on minulle henkilökohtaisesti tärkeä asia.

Lundmarkin mielestä Arto Rätty on ”rakentanut ainutlaatuisen suhdeverkon korkeimman tason kotimaisiin ja kansainvälisiin päättäjiin”. Rätty työskenteli viimeksi puolustusministeriön kansliapäällikkönä, mutta hänellä on myös monipuolista johtamiskokemusta puolustusvoimista. Mitä ammennettavaa sotilaallisesta johtamisesta on nykyiseen työhön?

– Sotilaalliseen johtamiseen liittyy aina selkeys, tavoitteellisuus ja kyky tehdä riskien hallintaa. En usko, että sotilaallinen johtaminen rauhanaikana sinänsä eroaa valtavasti yleisestä johtamisesta. Kriisiajan sotilaallinen johtaminen on tietysti oma asiansa.

SATU SCHAUMAN - KUVA: TUUKKA YLÖNEN

REHELLISYYS

Pidä vilppi kaukana

KAHTA MINÄ SINULTA PYYDÄN, ÄLÄ niitä minulta koskaan kiellä, kuolemaani saakka: Vilppi ja valhepuhe pidä minusta kaukana.

Raamatun sananlasku (30:7-8) pulpahti mieleen, kun Wärtsilä kertoi maaliskuun alkupuolella Italian tehtailla tapahtuneesta testihuijauksesta. Triesten tuotantokeskuksessa tehdyissä polttoaineen kulutustesteissä havaittiin poikkeamia ennen niiden toimitamista asiakkaille. Vain viikkoa aiemmin toinen Helsingin pörssin jalokivi, Nokian Renkaat, jäi kiinni siitä että rengasteissa on käytetty tuunattuja renkaita eikä niitä, mitä on myyty kuluttajille.

Helmikuussa myrskyn silmässä oli VTT,

kun *Helsingin Sanomat* nosti esiin vilppiepäilyt VTT:llä tehtyyn diabetes-tutkimukseen liittyistä tutkimuseettisistä ongelmista. Kevään aikana kymmenettuhannet saksalaisvalmistaisen Volkswagenin omistajat odottavat puolestaan Suomessakin saavansa kirjeen, jossa kerrotaan miten heidän autonsa huijausmoottori korjataan.

Tahallinen vilppi syö luottamusta. Pörssissä se näkyy kurssiromahduksena. Poliitikassa taas kannatuksen laskuna.

HENRIKKA PULLI - KUVA: LEHTIKUVA/MATTI BJÖRKMAN

RENGASTEIEN KIISTATON KUNINGAS, vai onko sittenkään?

KETJUREAKTIO

Jääkiekkokoni sohaisi politiikkaa. Mitä tästä seurasi?

KUN KIRJAILIJA TAI URHEILIJA sohaisee politiikkaa, laaja kansakin usein kiinnostuu. Tunteet kuumenevat. Samanmieliset kiittävät, toisinaajattelijat puistelevat päätään: eihän tuo tiedä, mistä puhuu.

Tämä nähtiin, kun Laura Lindstedt moitti hallituksen leikkauksia ja Teemu Selänne sekaantui maahanmuuttopolitiikkaan. Porvarit vaativat Lindstedtiltä omaa leikkauksilistaa. Punavihreät moittivat Selännettä rasistiksi.

Selänne-kohu syntyi, kun hän jakoi sosiaalisessa mediassa Alekski Valavuoren maahanmuuttokriittisen kirjoituksen, joka sisälsi ”montako joukkoraiskausta vielä tarvitaan?”-tyyppistä huutelua.

SELÄNNE JOUTUI PIAN SELVENTÄMÄÄN blogissaan, ettei hyväksy rasismia ”missään olosuhteissa”.

Samalla hän paljasti myös taustatiedon: ”Kun kuulin ystäväni alaikäisen tyttären tulleen raiskatuksi turvapaikanhakijoiden toimesta heräsi iso kysymys: missä menee raja auttamisen, suvaitsevaisuuden ja riskinottamisen välillä?”

Selänne sai osakseen ymmärrystä. Kunnes mediassa keksittiin ryhtyä epäilemään jääkiekkokonin tarinaa. Yle oli vastikään selvittellyt poliisilta viime aikojen joukkoraiskauksia, joissa epäiltiin turvapaikanhakijoita. Tapauksia oli kaksi. Kummassakaan uhri ei ollut alaikäinen.

VALEHTELIKO SIIS SELÄNNE? Ylen Jussi Eronen päätteli, että jos tarina on totta, raiskauksen on joko täytynyt tapahtua muualla kuin Suomessa, muulloin kuin viime aikoina tai sitten siitä ei ole ilmoitettu poliisille.

On neljäskin vaihto. Selänne ei puhunut joukkoraiskauksesta. Muotoilu ”turvapaikanhakijoiden toimesta” on voinut tarkoittaa myös yhtä, kuten HS:n Teppo Sillantaus pohdiskeli.

Ja vielä viides. Selänne kertoi blogissaan kuulleensa asiasta. Voisiko ristiriitaa selittää lastenkutsulta tuttu niin sanottu rikinäinen puhelin? Tuttu on siis kertonut tutulle jotain ja viesti on syystä taikka toisesta paisunut.

TEEMU SELÄNNE EI OLE halunnut avata asiaa yhtään enempiä. ”VAU...Kenelle kuuluu oikeus tietää, MISSÄ, MILLOIN ja Miten joku on raiskattu? Tämän raskaan päätöksen tekee vain ja ainoastaan UHRI ei MEDIA!” hän twiittasi.

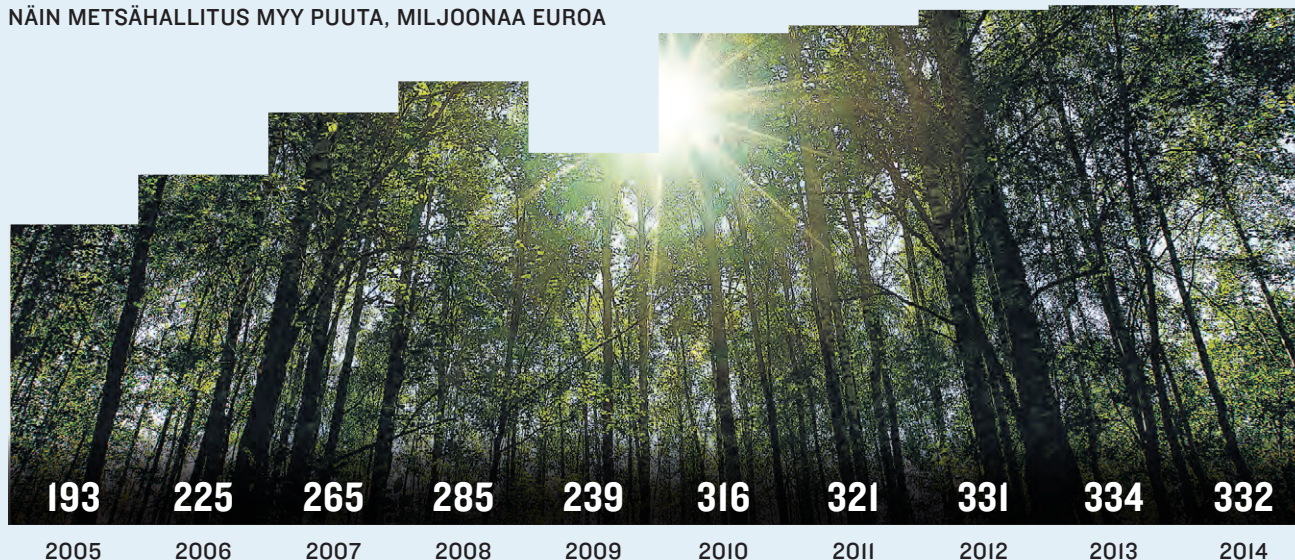
Valomerkki-lehden kolumnisti Samuli Suonpää oli toista mieltä. Hän teki asiasta rikosilmoituksen poliisille, joka katsoi kuitenkin, ettei blogiteksti anna aihetta tutkinnalle.

Selänne-kohu paljastaa, kuinka sananvapaus on klikkauksen päässä, mutta kysymykset tiedon levittämiseen liittyvästä vastuusta ovatkin sitten kinkkisempiä.

SATU SCHAUMAN - KUVAT: LEHTIKUVA

KUUKAUDEN TILASTO

NÄIN METSÄHALLITUS MYY PUUTA, MILJOONAA EUROA

Valtio perustaa ”uuden” jättiyhtiön

METSÄHALLITUS MYY PUUTA teollisuudelle vuosittain kuusi miljoonaa kuutiometriä eli 330 miljoonan euron edestä. Voittonsa se jakaa omistajalleen valtiolle, ja vuonna 2014 valtio vaurastui 125 miljoonalla eurolla.

Puukauppaa varten Metsähallitus on palkannut 700 vakituista työntekijää, minkä lisäksi se työllistä 1 200 urakoitsijaa, jotka hakkaavat ja korjaavat puun metsästä.

Jos hallituksen esitys Metsähallituslaista etenee odotetusti, nämä kaikki siirtyvät jo huhtikuun puolivälissä uuteen yhtiöön. Metsähallitus tosin omistaa yhtiön kokonaan. Lakimuutos tehdään, jotta EU:n tuleva direktiivi julkisista hankinnoista ei pakota pilkkomaan Metsähallitusta osiin, kuten hallitus pelkää.

Alkuperäisestä esityksestä puuttui sana ”kokonaan”. Maa- ja metsätalousvaliokunta lisäsi sen rauhoittelakseen lain äänekkäitä vastustajia.

– Tällä halutaan varmistaa, että kaikissa olosuhteissa yhtiö pysyy valtion omistuksessa. Jos siitä halutaan myydä

yksikin osake, eduskunnan täytyy tehdä siitä päätös, sanoo valiokunnan puheenjohtaja **Jari Leppä** (kesk.).

Kauppan kohde eli raakapuu pysyy Metsähallituksen omistuksessa. Yhtiö ei siis omista maata.

Yhtiö saa toimia ainoastaan valtion metsissä, jonne se saa monopolin myydäkseen puut eteenpäin teollisuudelle. Tästä lystistä yhtiö maksaa Metsähallitukselle ”käyvän korvauksen”, kuten lakiteksti kuuluu.

Valiokunnan mukaan käypä hinta on 80 miljoonaa euroa vuodessa. Summaa ei kirjata suoraan lakiin, ainoastaan perusteluihin. Käypä hinta määritellään viiden vuoden välein.

80 miljoonaa on selvästi vähemmän kuin mitä Metsähallitus on maksanut vuosittain valtiolle. Erotus katetaan sillä, että yhtiö maksaa veroa käymästään puukaupasta.

SUUREMPI JULKINEN KESKUSTE-lu on käyty niin sanotusta kolmannesta taseesta. Termi tarkoittaa, että osa Metsähallituksen maista siirrettäisiin luontopalveluyksiköstä liiketoimintayksikköön.

Luontopalveluiden toimintaa ohjaa ympäristöministeriö (YM), liiketoimintaa maa- ja metsätalousministeriö (MMM). Kolmas tase tarkoittaisi siis vallansiirtoa YM:stä MMM:ään.

Muutosta vastustavat erityisesti luontojärjestöt, jotka lukevat YM:n etupiirikseen. Muutosta kannattaa keskusta, jonka kotikenttään MMM kuuluu.

ILKKA LUUKKONEN - GRAFIIKKA: TIMO MÄKINEN

Metsähallituslakia vastusti 129 627 suomalaista. Nimiä kerättiin verkkosivulle helmikuun lopusta maaliskuun puoliväliin saakka. Eduskunta äänestää laista pääsiäisen jälkeen.

KUUKAUDEN KUVA

TURKIN PÄÄMINISTERILLÄ AHMET DAVUTOGLULLA OLI HYMY herkässä Turkin ja EU:n välisessä huippukokouksessa 7. maaliskuuta. Kokouksessa Turkki sai läpi vaatimuksensa pakolaiskriisin lisärahoituksesta ja viisumivapauden nopeuttamisesta. Lisäksi se lupasi ottaa takaisin Kreikkaan pyrkineet pakolaiset, jos EU vastaavasti ottaa saman verran pakolaisia Turkin leireiltä. Vasemmalla myös Euroopan parlamentin puhemies Martin Schulz ja takana Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker.

HENRIKKA PULLI - KUVA: LEHTIKUVA/AFP/EMMANUEL DUNAND

Leikkausten tie on loputon

Sipilän hallituksesta uhkaa tulla toinen perättäinen menetetty nelivuotiskausi.

SAMI METELINEN
GRAFIikka: TIMO MÄKINEN

ENTINEN ELINKEINOMINISTERI JAN VAPAAVUORI (kok.) kuvasi vastikään ilmestyneessä kirjassaan *Puoliholtiton Suomi* (Otava) **Jyrki Kataisen** (kok.) ja **Alexander Stubbin** (kok.) hallituksia menetetyksi nelivuotisjaksoksi.

”Olen edelleen huolissani siitä, ettemme ymmärrä, kuinka huolissamme meidän maamme talouden tilasta pitäisi olla. Huoletonta hulluttelua on nyt nähty riittämiin. Hassuttelun, taikauskon ja järjen äänen sivuuttamisen aika on ohi – Suomi on rauhan ajan historiansa pahimmassa kriisissä”, Vapaa vuori kiteytti kirjansa päätteeksi.

Sama huoleton hulluttelu on jatkumassa edelleen. **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen ohjelma lupasi paljon. Kesällä 2015 hallitusneuvotteluiden yhteydessä Sipilä esitteli hallituksen suunnitelman talouden sopeuttamiseksi. Se sisälsi suoria säästöjä ja rakenteellisia uudistuksia, joiden vaikutuksiksi vuodesta 2030 eteenpäin tulisi yhteensä 10 miljardia euroa.

YHTEISKUNTASOPIMUKSELLA OLI TARKOITUS TÄYTTÄÄ talouden kuoppaa 1,5 miljardilla eurolla.

Jos yhteiskuntasopimus ei toteutuisi, tehtäisiin vastaavan suuruiset lisäleikkaukset ja veronkiristykset. Suoria säästöjä ja vuoden 2021 tasossa vaikuttavia säästöjä oli tarkoitus tehdä 4,5 miljardin euron arvosta. Sotesta ja tuottavuustoimista piti kuroa kasaan vuoteen 2030 mennessä kolme miljardia euroa. Viimeisenä kohtana kuntien velvoitteista piti saada säästöjä miljardi euroa.

Mitä nyt on toteutumassa?

Yhteiskuntasopimus on parantamassa julkisen talouden tilaa vuoden 2019 tasossa 600 miljardilla eurolla 1,5 miljardin euron sijaan. Näillä näkymin ehdollisista säästöistä ollaan luopumassa. Säästöpäätöksiä neljän miljardin euron edestä ei ole vielä tehty. Vuoteen 2021 mennessä vaikuttava rakenneuudistus olisi ollut ansiosidonnaisen työttömyysturvan uudistus, joka on sekä rakenteellinen uudistus että suora budjettileikkaus. Ei ole näillä näkymin toteutumassa sekään. Kuntien velvoitteiden säästöistä näyttäisi toteutuvan vain puolet. Kaiken lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on jumissa jälleen kerran samoista alueisiin liittyvistä valtapoliittisista syistä kuin Kataisen hallituksen kuntauudistukseen kytkemä sote-uudistus.

Yhteensä siis hallitus on kutistanut 10 miljardin euron haasteen noin puoleen, viiteen miljardiin euroon. Yhteiskun-

tasopimuksen varjolla keskeisimmät tavoitteet on kaupattu työmarkkinajärjestöjen basaarissa.

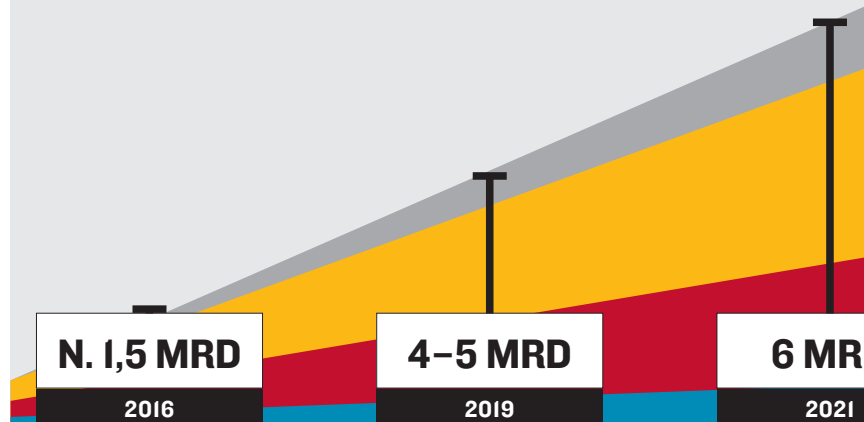
KANSAINVÄLISEN VALUUTTARAHASTON IMF:N JA Euroopan unionin komission arviot Suomen taloudesta ovat kuitenkin viime aikoina olleet myönteisiä.

Raportteja tarkastelemalla paljastuu syyksi se, että molemmat ovat lukeneet Sipilän hallituksen ohjelman ja luottavat siihen. Ei olisi syytä.

EU:n komissio arvioi helmikuussa Suomen viime vuoden suositusten toteutumista. Raportissa todetaan, että ”tarve kilpailukyvyyn palauttamiseen on ymmärretty laajasti ja neuvottelut sen saavuttamiseksi ovat käynnissä”. Todellisuuteen nähden komission kuva Suomen neuvotteluista on utopististen toiveiden ruusutarha.

Komission raportin mukaan hallitus ”tavoittelee 15 prosentin vähennystä yksikkötyökustannuksiin keskipitkällä aikavälillä palkkamaltilla, tuottavuutta kohottavilla toimenpiteillä sekä kertaluonteisella työn kustannusten leikkauksella”. Todellisuudessa yhteiskuntasopimus on parantamassa kustannuskilpailukykyä 4,2 prosentilla kilpailijamaihin nähden. Tuottavuutta parantavista keinoista ei ole tietoaakaan.

HALLITUKSEN SÄÄSTÖ- JA RAKENNEUUDISTUSOHJELMAN VAIKUTTAVUUS

3 X TALOUSLUKU

4,4%

ESPANJAN JULKISEN TALOUDEN ALIJÄÄMÄ oli viime vuonna IMF:n mukaan 4,4 prosenttia.

3,8%

RANSKAN JULKISEN TALOUDEN ALIJÄÄMÄ oli viime vuonna IMF:n mukaan 3,8 prosenttia.

3,2%

SUOMEN JULKISEN TALOUDEN ALIJÄÄMÄ oli viime vuonna IMF:n mukaan 3,2 prosenttia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen suhteen komission raportti toistelee hallitusohjelman tavoitteita. Vuoteen 2029 mennessä sote-uudistuksen on tarkoitus tuottaa kolmen miljardin euron säästöt. Komission raportista paistaa pienoinen ihmetys siitä, mihin tämä arvio perustuu, mutta siihen luotetaan. Todellisuudessa sote-uudistuksen säästöistä ei ole mitään takeita. Todennäköisesti uudistus lisää menoja ainakin lyhyellä aikavälillä.

Ainoa mahdollisuus säästöihin olisi rajoittaa palvelulupausta siten, että määriteltäisiin, mitä julkinen terveydenhuolto hoitaa ja mitä ei. Toinen mahdollisuus säästöihin olisi, jos terveydenhuollon rahoitus eli vakuutukset avattaisiin kilpailulle.

IMF:N VIIME MARRASKUINEN SUOMI-RAPORTTI noudattelee samaa kaavaa kuin komission tuore arvio. Sipilän hallituksen ohjelmaan luotetaan ja sitä keuhataan.

IMF:llä on ollut tapana suositella kaikille maille työmarkkinoiden joustavoittamista, palveluiden yksityistämistä, avaimista kilpailulle ja kilpailun esteiden vähentämistä, niin myös Suomelle.

Kilpailun vapauttaminen on useissa maissa tarkoittanut muun muassa kaupan aukioloaikojen vapauttamista, apteek-

kien toiminnan vapauttamista kilpailulle ja rautatieliikenteen vapauttamista kilpailulle. Lisäksi on kannustettu myymään valtion omaisuutta, jotta rahoja saataisiin toisaalta alijäämien tilkitsemiseen ja toisaalta valtiovetoihin infrahankkeisiin.

Suomen kohdalla mahdollisuudet ovat ilmiselvät. Postia koskevaa sääntelyä voidaan keventää kilpailun vapauttamiseksi ja osia Postista on mahdollista myydä. Altian myyntiä valmisteltiin jo viime vaalikaudella. Alkoholijuomien myynnin vapauttaminen lisäisi kilpailua ja edistäisi kaupan alan toimintaa. Rautatieliikenteen vapauttaminen kilpailulle tehostaisi VR:n toimintaa.

Suomessa palkoista sopiminen on Maailman talusfoorumin mukaan maailman jäykintä. Suurta etenemistä sen suhteen ei ole nytkään tapahtumassa. Paikallinen sopiminen on vesitetty työmarkkinajärjestöjen pöydässä. Kriisilausekkeet aiotaan mahdollistaa ja nykyisenkaltaiset mahdollisuudet paikalliseen sopimiseen aiotaan ulottaa järjestäytymättömiin yrityksiin.

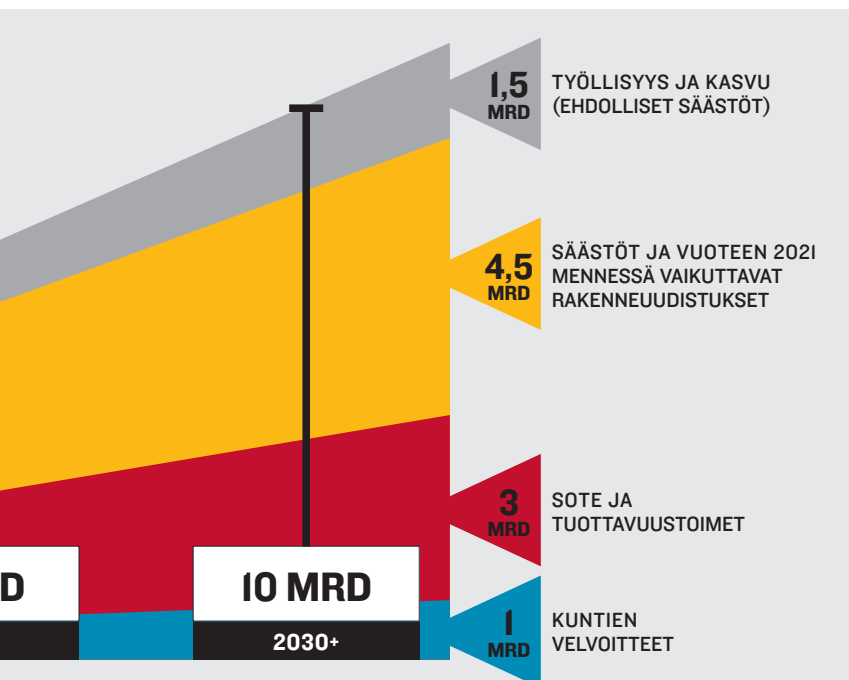
Kriisilausekkeet aiheuttavat kuitenkin vääränlaisia kannusteita yrityksille. Jos palkoista sopiminen työehtosopimuksista poiketen mahdollistetaan kriiseissä, yrityksillä on tiettyssä tilanteissa pikemmin kannuste hakea kilpailuetua suhteessa muihin alan yrityksillä ajamalla yrityksen talous väliaikaisesti huonoon tilaan. Silloin yritykset pääsisivät soveltamaan kriisilauseketta ja joustamaan palkoissa alaspäin. Kriisilausekkeet voivat muodostua houkuttelevuudessaan myös suosituimmiksi kuin yhteistoimintamenettely, joka maineestaan huolimatta usein pelastaa työpaikkoja.

Ilman mahdollisuutta sopia paikallisesti palkoista ja työajoista nämä paikallisen sopimisen uudistukset ovat talouden menestyksen, työllisyysasteen ja siten julkisen talouden kannalta merkityksettömiä.

RAKENTEIDEN UUDISTAMINEN VAIKUTTA KUITENKIN edelleen mahdottomalta.

Sipilän hallituksen ongelma vaikuttaisi olevan sama kuin aiemmilla hallituksilla. Rakenteita on vaikea uudistaa romuttamatta niitä. Uskallus ei riitä vakiintuneiden instituutioiden murskaamiseen uudella lainsäädännöllä. Poliitikot usein elävät näiden instituutioiden tuen varassa. Valtapelit talloivat alleen suuret tavoitteet suomalaisen yhteiskunnan uudistamisesta nykypäivään.

Pitäisi luopua siitä, että poliitikot pelaavat pelejä ja hakevat voittoja. Nykyisistä johtavista poliitikoista on vaikea löytää hahmoja, jotka laatisivat ja toteuttaisivat omalta osaltaan ensisijaisesti strategiaa, jolla selätetään ”Suomen rauhan ajan historian pahin kriisi”.

Varjohallitus kolhaisi

Pääministeri Juha Sipilä päätti luovuttaa päätösvaltaa korporaatioille. Pettymys näkyi kokouksessa, jossa osa tunnustelee puheenjohtajan haastamista.

ALBERTO CLARAMUNT

KUVAT: LEHTIKUVA/ANTTI AIMO-KOIVISTO

1 SUOMI PYSÄHTYY, KUN PALVELUALOJEN AMMATILIITTO PAM pitää kokoustaan maaliskuun 17. päivä Hakaniemessä. Pääministeri **Juha Sipilä** on hakeutunut paikalle. Hänen tehtävänä on valaa kriisitietoisuutta ja antaa ehdollisia lupauksia veronalennuksista ammattiliitolle, joka uhkaa romuttaa pääministerin pelikaavion. Juha Sipilä on kyynärpäitä myöten kiinni yhteiskuntasopimuksessa.

Miten pääministeri joutui tilanteeseen, jossa SAK:n liitot asettavat ehtoja talouspolitiikalle? Vastaus on epäselvä. Kyse lienee ajautumisesta. Monta aikarajaa ja ehtoa asetettiin, mutta lopulta pelikaavion finaaliin pääsi SAK:n malli, jossa palkat eivät ensi vuonna nouse ja keskitetyn nollaratkaisun jälkeen siirrytään vienvivetoiseen palkkamalliin. Osa hallituksesta arvioi vielä viime syksynä, että SAK:n malli ei riitä mihinkään. Nyt se on runko yhteiskuntasopimukselle, joka on ehkä pieni askel eteenpäin.

Kokouksen näkökulmasta katsottuna Sipilän linja on näyttäytynyt epäyhtenäiseltä. Hallitustaipaleen alussa usko demokraattisesti valittujen päättäjien johtorooliin oli luja. Pikku hiljaa, pala palalta, työmarkkinajärjestöt ottivat aloitteen itselleen ja määrittelivät yhteiskuntasopimuksen.

Ennen kuin maaliin oli edes ehditty, elinkeinoministeri **Olli Rehn** lupasi valtion tulevan vastaan veroja alentamalla. Juha Sipilä puolestaan hautasi pakkolait, ennen kuin oli tietoa, kuinka kattava yhteiskuntasopimuksesta tulee tai millainen on järjestöjen keskenään sopima paikallisen sopimisen malli.

2 YHTEISKUNTASOPIMUKSEN ARKKITEHTUURIN rakentaminen ja toimeenpanovastuu ovat siis olleet keskustan käsissä. Paradoksaalista on, että sopimukseen kohdistuneet vaikeudet ovat heijastuneet kuitenkin voimakkaammin kokoukseen. Uutisia ”yrittäjäsiiven kapinahengestä” on nähty, vaikka mitään yhtenäistä yhteiskuntasopimusta vastustavaa fraktiota ei kokouksesta löydykään.

Miksi kokoomus näyttää kärvistelevän keskustaa enemmän? Kokoomus latasi valtavat odotukset paikalliseen sopimiseen eikä ihan syyttä. Odotukset perustuvat hallitusohjelman kirjaukseen, että paikallinen sopiminen etenee lainsäädäntöteitse. Odotuksia kohdistui siihen, että työajasta ja palkasta voitaisiin sopia paikall-

kokoomusta

PAMIN PUHEENJOHTAJA ANN Selin neuvonpidossa pääministeri Juha Sipilän kanssa.

lisesti.

Palkansaajajärjestöt asettivat kuitenkin yhteiskuntasopimuksen ehdoksi, että paikallinen sopiminen ratkaistaan työmarkkinajärjestöjen kesken. Kun sitten yhteiskuntasopimuksesta tuli erityisesti keskustalle ja perussuomalaisille pakkomielle, oli selvää, että hallituksen oli annettava periksi paikallisessa sopimisessa. Kokouksessa pidettiin kuitenkin yllä perusteetonta optimismia.

Kaiken pettymyksen äärellä unohtuu, että paikallinen sopiminen etenee. Sen piiriin tulevat myös järjestäytymättömät työnantajat.

Ilman kokoomusta yhteiskuntasopimus olisi hyväksytty puhtaasti järjestöjen esittämällä mallilla. Nyt sopimuksen kattavuutta ja paikallisen sopimisen etenemistä tarkastellaan touko-kesäkuussa. Silloin saattaa ratketa, mikä on hallituksen veronalennusvara ja miten sitä käytetään. **Alexander Stubb** haluaa varjella hallituksen finanssipoliittista valtaa.

3 YHTEISKUNTASOPIMUKSEN AIHEUTTAMA HÄMMENNYS saattaa omalta osaltaan herkistää tilannetta kokouksen sisällä. Kansanedustaja **Harry Harkimo** on jo ilmoittanut harkitsevansa puheenjohtajaehdokkuutta Lappeenrannan puoluekokouksessa ensi kesänä. Jos Harkimo lähtee ehdolle, hän tekee sen tosissaan.

Harkimo voi vetää mukaansa myös muita yrittäjiä. **Elina Lepomäki** on jättänyt oven raolleen ja **Paula Risikko** vastannut kryptisesti. **Jan Vapaavuori** ja **Petteri Orpo** ovat ainakin tällä erää kieltäytyneet, samoin kuin europarlamentaarikko **Henna Virkkunen**. Varapuheenjohtajaehdokkuutta harkinnevat vakavasti nykyisten varapuheenjohtajien lisäksi kansanedustaja **Antti Häkkänen**, kokoomusnaisten puheenjohtaja, kansanedustaja **Sofia Vikman** ja nuortenliiton puheenjohtaja **Daniel Sazonov**.

Mitä mahdollinen puheenjohtajakisa merkitsee kokoomukselle?

Pitkä hallituskausi on jättänyt jälkeensä aatteellista korjausvelkaa. Sitä voidaan maksaa takaisin, jos kisassa päästään keskustelemaan kunnolla kokouksen suunnasta. Jos puheenjohtaja Stubb valitaan äänestyksen jälkeen uudelle kaudelle, hänen asemansa vahvistuu.

Vaikka kokouksessa on liikehdintää, puolueen tilanne ei ole mitenkään lohduton. Juha Sipilä on osoittautunut poliitikkona tavalliseksi kuolevaiseksi. Jos kokoomus saa kaiken potentiaalinsa käyttöön, se voi palata kisaamaan kannatusmittausten paalupaikasta. Rima pitää laittaa hallituksessa ja kokoomuslaisessa tarinankerronnassa korkeammalle.

Vaikeuksien

KESKUSTAN SENIORIKEILAAJAT kokoontuvat viikoittain urheilun merkeissä. Siinä sivussa puhutaan politiikkaa, jos ehditään. Etualalla vasemmalta Mirjam Karila ja Seija-Liisa Junkkala. Taaempana Helinä Aaltonen.

kautta

Hallituksen alkutaival ei ole ollut helppo. Keskustassa uskotaan kuitenkin Juha Sipilään ja kokoomusyhteistyöhön. Välit SDP:hen ovat vienneet.

SATU SCHAUMAN
KUVAT: KRISTIAN TERVO

- **JUHA SIPILÄ ON FIKSU MIES. AINOA HEIKKOUS** on hänen poliittinen kokemattomuutensa. Hän ei kuitenkaan uskalla asettua ay-liikettä vastaan.

Näin epäilee ”kovempia otteita” ay-liikettä vastaan peräänkuuluttava **Veli Hentula**, jonka otsalla helmeilee hiki. Keskustan Seniorikeilaajat pelaavat täällä tosissaan. Urheilu tulee ykkösenä ja vasta sitten politiikka tällä torstain pelivuorolla kolmesta neljään Raision Keilakeskuksessa.

Seniorikeilaajien porukanvetäjä **Mirjam Karila** näkee Sipilän poliittisen kokemattomuuden toisin. Ay-liikkeen kanssa paljon tekemisissä ollut Karila korostaa, että niissä ympyröissä pätevät ”ihan eri asiat kuin yritysmaailman kuvat”.

- Tavoite ei tule sillä, että katsotaan joku välitulos, vaan tarvitaan neuvotteluja, neuvotteluja ja neuvotte-
luja.

Samaan aikaan kun keilapallot kolisevat täällä Raisiossa, hallituksen niin sanotut pakkolait on pantu hyllylle, mutta yhteiskuntasopimuksen tuoreimmat käänteet ovat vielä hämärän peitossa.

Karila ja **Seija-Liisa Junkkala** tarttuvat punaisiin palloihin ja antavat niille kyytiä. Laarissa on myös vihreitä palloja ja muutama violetti. Melkein kuin peruspunamullan värit.

Sellaisen kokoonpanon **Paavo Väyrynen** olisi halunnut. Niin, keskustan kunniapuheenjohtaja Paavo Väyrynen. Häntä ja hänen uutta Kansalaispuoluettaan ei kukaan täällä kehtaa ainakaan julkisesti puolustaa. Kommentit ovat niukkoja. Tunnelma on vaivaantunut.

- Olen ollut häkellyksissä.

- Paavo on Paavo.

- Aina se jaksaa yllättää.

- Surettaa. Olisi saattanut jo kunniallisen uransa päätökseen.

Väyrynen on heiteltyt syytöksiä ilmaan, ettei hänellä ole sananvaltaa puolueessa. Eipä häneltä kysytty silloinkaan, kun Juha Sipilä valitsi hallituskumppaniksi SDP:n sijaan kokoomuksen. Huolimatta keskustan puoluevaltuutettujen ja piirijohtajien punamultasympatioista.

➡ OLAVI HAKALA TARTTUI vihreään palloon.

➡ JOS VIOLETIN KUVITTE-
lisi mustaksi, laarissa olisi
peruspunamullan värit.

➡ KEILAVUORON PÄÄTTEEKSI ON TUULETUSTEN AIKA.

Vasemmalta Olavi Hakala, Veli Henttula, Terttu Perälähti, Mirjam Karila, Seija-Liisa Junkkala ja Helinä Aaltonen.

HALLITUKSEN ALKUTAIVAL EI OLE OLLUT HELPPO.

Yritysmaailman kasvatti Sipilä antoi hallitusneuvotteluis-
sa kuvan strategisesta ja määrätietoisesta johtajasta, joka
ei turhaan vatuloi. Yksi keskeinen kritiikki on kohdistunut
kuitenkin hallituksen päätöksentekoon. Päätöksiä ei ole joko
syntynyt tai niitä on tehty hätiköiden.

Kansanedustaja **Antti Rantakankaan** (kesk.) mukaan
keskustan kentälle on mennyt kuitenkin ”yllättävän hyvin”
perille viesti vaikeasta taloustilanteesta ja siitä, että jotain on
tehtävä. Ratkaisuja on lähinnä odoteltu.

– Jos tässä olisi kumppanina SDP, koen, että olisi vaikea
tehdä uudistuksia työelämään ja yrittäjyyden edellytyksiin.
Kyllä kokoomuksella on ollut suurempi valmius uudistaa yhe-
teiskuntaa ja se on sopinut pääministerille hyvin.

Rantakankaan mielestä SDP:n oppositiosta tarjoama vaih-
toehto on ollut ”pitkälti tyhjän päällä”. Hän moittii suurinta
oppositiopuoluetta myös hallituksen aseman vaikeuttamisesta
matkan varrella yhteiskuntasopimusneuvotteluissa.

Rantakangas myöntää, että keskustan yrittäjäsiipi voi jou-
tua pettymään. Paikallisesta sopimisesta odotettiin enemmän.
Yhteiskuntasopimus on hänestä syntyessään silti vähintään-
kin ”iso harppaus” eteenpäin.

– Se osoittaa, ettei SDP:n tarvitse olla hallituksessa, jot-
ta työelämää voidaan uudistaa. SDP:llä ei ole niin sanotusti
veto-oikeutta.

Jos ei suoraan SDP:llä, niin ainakin ay-liikkeellä on ollut
valta vaikeuttaa prosessia ja vesittää sopimuksen keskeisten
tavoitteiden toteutumista, mitä etenkin kokoomuksessa on
pidetty ongelmana.

KESKUSTAN RYHMÄJOHTAJALLA MATTI VANHASEL- la on pääministerinä kokemusta sekä punamulta- että por- varikokoonpanoista. Hän huomauttaa, että hallituksen aidon kestävyyden näkee vasta 2–3 vuoden kuluttua, jolloin sisäinen väsyminen hallituskumppaneihin yleensä tapahtuu.

– Tähän mennessä kaikki näyttää ihan hyvältä. Minulla ei
ole mitään epäilyksiä, etteikö tämä yhteistyö voisi onnistua
erittäin hyvin loppuun saakka.

Entä jos hallitus jostain syystä hajoaisi ja kokoomuksen ti-
lalle tulisi SDP. Miten hyvin yhteinen sävel löytyisi?

– Toivon, että kokoomuksessa ei tällaista edes ajatella.
Kuunneltuani, mitä SDP on puoli vuotta oppositiopenkiltä
lausunut, niin kyllä se on melkein kuin yö ja päivä ollut. Etäi-
syyttä on erittäin paljon hallituksen ohjelmaan lähtien ihan
tästä perusanalyysistä. SDP:hän on kiistänyt koko kustannus-
kilpailukykyongelman olemassaolon. Siellä ajatellaan, että
kunhan vähän aikaa elvytetään, niin tämä maailman paha
ympäri muuttuu, eikä tarvitse säästää niin paljon. Perus-
analyysi tilanteesta on erilainen mitä hallitusrintamalla ja
kyllä sen istuttaminen siihen, mitä Suomi nyt tarvitsee, tulisi
olemaan erittäin, erittäin vaikeaa.

– Toivon, että kokoomuksessa ei tällaista edes ajatella.
Kuunneltuani, mitä SDP on puoli vuotta oppositiopenkiltä
lausunut, niin kyllä se on melkein kuin yö ja päivä ollut. Etäi-
syyttä on erittäin paljon hallituksen ohjelmaan lähtien ihan
tästä perusanalyysistä. SDP:hän on kiistänyt koko kustannus-
kilpailukykyongelman olemassaolon. Siellä ajatellaan, että
kunhan vähän aikaa elvytetään, niin tämä maailman paha
ympäri muuttuu, eikä tarvitse säästää niin paljon. Perus-
analyysi tilanteesta on erilainen mitä hallitusrintamalla ja
kyllä sen istuttaminen siihen, mitä Suomi nyt tarvitsee, tulisi
olemaan erittäin, erittäin vaikeaa.

– Toivon, että kokoomuksessa ei tällaista edes ajatella.
Kuunneltuani, mitä SDP on puoli vuotta oppositiopenkiltä
lausunut, niin kyllä se on melkein kuin yö ja päivä ollut. Etäi-
syyttä on erittäin paljon hallituksen ohjelmaan lähtien ihan
tästä perusanalyysistä. SDP:hän on kiistänyt koko kustannus-
kilpailukykyongelman olemassaolon. Siellä ajatellaan, että
kunhan vähän aikaa elvytetään, niin tämä maailman paha
ympäri muuttuu, eikä tarvitse säästää niin paljon. Perus-
analyysi tilanteesta on erilainen mitä hallitusrintamalla ja
kyllä sen istuttaminen siihen, mitä Suomi nyt tarvitsee, tulisi
olemaan erittäin, erittäin vaikeaa.

– Toivon, että kokoomuksessa ei tällaista edes ajatella.
Kuunneltuani, mitä SDP on puoli vuotta oppositiopenkiltä
lausunut, niin kyllä se on melkein kuin yö ja päivä ollut. Etäi-
syyttä on erittäin paljon hallituksen ohjelmaan lähtien ihan
tästä perusanalyysistä. SDP:hän on kiistänyt koko kustannus-
kilpailukykyongelman olemassaolon. Siellä ajatellaan, että
kunhan vähän aikaa elvytetään, niin tämä maailman paha
ympäri muuttuu, eikä tarvitse säästää niin paljon. Perus-
analyysi tilanteesta on erilainen mitä hallitusrintamalla ja
kyllä sen istuttaminen siihen, mitä Suomi nyt tarvitsee, tulisi
olemaan erittäin, erittäin vaikeaa.

”Santeri Alkio-
han oli yhteis-
kunnallinen
uudistaja.”
ANTTI RANTAKANGAS

löytäneet toisensa hajauttamisen ja keskittämisen akselilla kun taas suhtautumisessa kansainvälisyyteen perinteiset porvaripuolueet ovat hänestä lähempänä toisiaan.

Vanhanan nostaa esiin myös tämän hallituksen keskeisen rakenne-eron ja ottaa vauhtia lähihistoriasta:

– Molemmista johtamistani hallituksissa kaksi isoa puoluetta muodosti jo parlamentaarisen enemmistön, mikä totta kai vaikutti sisäiseen dynamiikkaan huomattavasti. Peruskompromissien haku kahden kesken on aina yksinkertaisempaa kuin kolmen.

PALATAAN HETKEKSI KEILAHALLIIN. PALJASTUU, että Keskustan Seniorikeilaajista ihan kaikki eivät olekaan keskustalaisia, vaan joukosta yksi kuuluu perussuomalaisten puolueeseen.

Eikä tässä vielä kaikki. Seniorikeilaajien vetäjä Mirjam Karila tarjoilee pienestä muovikupista Jytky-merkkisiä salmiakkeja.

– Viimeksi, kun otin näitä alle, tuli kaksi kaatoa peräkkäin.

Hallitusyhteistyölle tasoitetaan ainakin tässä porukassa tietä. Ilmenee myös, että ”kovempia otteita” ay-liikettä vastaan peräänkuuluttanut Veli Henttula kuului vielä **Juha Rihtniemen** aikoihin kokoomukseen, kunnes puolue lähti keskittymään ”liikaa isoihin kaupunkeihin”.

KESKUSTAN PUNAMULTAMIES SEPPÖ KÄÄRIÄINEN pälyilee *Nykypäivän* toimittajaa hieman epäluuloisesti eduskunnan kuppilapöydän yli.

– En sitten vastaa vaikeisiin kysymyksiin, hän ilmoittaa heti

alkajaisiksi.

Tämä selvä. Tuleeko kentältä palautetta liian kokoomuslaisesta politiikasta?

– Yksittäisiä kannanottoja. Ne liittyvät yleensä näihin säästötoimenpiteisiin.

Kääriäisenkin kehotti vielä syksyllä hallitusta suosimaan enemmän verotusta leikkauksen sijaan. Ne puheenvuorot ovat kuitenkin ”ollutta ja mennyttä”. Nyt hän kehottaa taas kenttää malttiin:

– Jos hallituksen politiikalla yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa saadaan talouteen käänne, se tuo mukanaan leudompia säitä kaikkien kannalta ja antaa parhaiten tukea ja turvaa myös yhteiskunnan heikoimmassa asemassa oleville.

Onko tämä hallitus ideologisesti yhtenäinen?

– Kyllä tämä on pragmaattinen hallitus. Ei tätä voi minusta millään ideologisella leimalla värittää.

Ei voida puhua porvarihallituksesta?

– En puhu porvarihallituksesta. Tämä on sinivihreä hallitus. Kääriäisen mielestä keskusta ei ole lähtökohdiltaan ja arvoiltaan porvaripuolue. Yhdyssana tuo mielikuvan ”hyväosaisten hyysäykseltä”.

Entä millä mielin punamultamies katsoo SDP:n oppositiopolitiikkaa?

– Minusta SDP on valinnut sen oppositiopolitiikan, joka sil-

“En puhu porvarihallituksesta. Tämä on sinivihreä hallitus.”

SEPPÖ KÄÄRIÄINEN

lä on ollut tarjolla. Se ei ole löytänyt mitään uutta, vaan on tukeutunut voimakkaasti ay-liikkeeseen, kovaan kielenkäyttöön ja aktiivisuuteen. Tämä on tuottanut tuloksia ainakin gallupeissa.

Ylen helmikuun mielipidemittauksessa kärkisijaa pitävä SDP oli kasvattanut edelleen kaulaa toisena olevaan keskustaan. SDP:n kannatus oli 22,9 ja keskustan 20,7 prosenttia. Maaliskuun lopulla julkaistussa *Helsingin Sanomien* gallupissa taas keskustasta ja SDP olivat kutakuinkin tasoissa.

Miten riippuvainen Juha Sipilä on kokoomuksesta tässä hallituksessa?

– No, kyllähän kaksi päähallituspuoluetta ovat keskenään naimisissa, vaikka tämä pragmaattinen suhde onkin, arvioi Kääriäinen.

Paavo Väyrynen on arvostellut keskustan johtoa puolueen ajautumisesta liian liberaaliin suuntaan. Kääriäinen ei Väyrysen kritiikkiä allekirjoita eikä se kelpaa hänestä jakoperustaksi puolueen sisällä.

Kääriäinen puhuu keskustasta ”ajatusvirtausten liittona”. Kyynärpäät vetäytyvät ensin sivuille, kämmenet hakeutuvat sitten kohti toisiaan ja kohoavat lopulta ylös hänen esitellessään eduskunnan kuppilapöydässä virtausten yhtymistä.

– On olemassa puolenkymmentä ajatusvirtausta, joissa on omat painotuksensa, mutta se iso päävirta menee samaan suuntaan.

Vaikka Kääriäinen puhuu ajatusvirtausten sopusoinnusta, Sipilän ministerijoukkueessa painottuu kuitenkin porvarillinen liberaaliisiipi. Vanhoille keskustakonkareille, paavoväyryksille ja seppokääriäisille, ei joukkueesta löytynyt tilaa.

Keskustan kentällä kaikki eivät ole katsoneet liberaaleja tuulia pelkäänsä hyvällä. Raision keilaporukasta Seija-Liisa Junkkala tunnustautuu

reippaasti vanhoillis-keskustalaiseksi, ”jopa uskovaiseksi”. Hänestä Sipilän hallituksella olisi ollut paikka esimerkiksi tarkistaa uudelleen edellisen eduskunnan hyväksymää sukupuolineutraalia avioliittolakia.

FORSSAN KAUPUNGINTALOLLA ON ALKAMASSA MINISTERIN KYSELYTUNTI. Vastaamassa on liikenne- ja viestintäministeri **Anne Berner**. Päteväksi kehuttu, mutta kentällä ristiriitaisia tunteita herättävä talous- ja arvoliberali.

Kun Bernerin vastauksia kuuntelee, äänessä voisi olla kokoomuspoliitikko:

– Nimenomaan digitalisaatio tuo maaseudulle mahdollisuuden kehittää palveluja.

– Asiakas on se, joka on keskiössä. Silloin myös yritykset voivat hyvin.

NÄILLE EI OLLUT TARVETTA. Keskustan Seniorikeilaajilla oli kengät omasta takaa.

SOFIA 6V., TOMI 9V. JA monet muut saavat muistoksi nimikkokeilan juhlistettuaan synttäreitään Keilakeskuksessa.

Kunnanvaltuuston demarijäsen haastaa Berneriä bussivuorojen alajajasta. Puhutaan myös taksialan yrittäjien ahdingosta. Bernerin mielestä hallituksen tehtävä on ennen kaikkea luoda yrittäjille toimintaedellytyksiä muuttuvassa tilanteessa:

– Kuvittelen, että tulee olemaan hyvin paljon myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia, kun varmastikin tullaan entistä enemmän vähentämään isojen elementtien ikään kuin tyhjiillään ajamisen mahdollisuuksia ja mennään kohti asiakkaan suoraa palvelemista.

Kun puhutaan keskustan ydinaatteesta, moni kaivaa esiin **Santeri Alkion**. Laihialla vuonna 1862 syntyneen kirjailijan, jota pidetään Maalaisliiton ideologisena isänä.

Keskustan kapinallisen Paavo Väyrysen mielestä alkiolaisuuden erottaa oikeistosta ja vasemmistosta ennen muuta arvomaailma.

– Me vastustamme yksipuolista materialismia. Oikeisto ja vasemmisto rakentavat politiikkansa materialismin varaan. Se on se perusero, hän väittää.

Kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen oli Väyrysen mielestä ”materialismia jos mikä”. Sen sijaan kampanjoimalleen euroerolle hän löytää selkänöjan alkiolaisuudesta, ”pyrkimyksestä hajautettuun yhteiskuntaan”:

– Tähän kuuluu se, että me puolustamme pieniä kuntia, maakuntia ja Suomen itsenäisyyttä Euroopan unionissa. Ja nyt me euroalueessa olemme menettämässä loputkin itsenäisyydestämme, kun siitä on kehittymässä velkaunioni ja liittovaltio.

Kansanedustaja Antti Rantakangas viittaa kintaalla Väyrysen EU-johtopäätökselle.

– Santeri Alkiohan oli yhteiskunnallinen uudistaja. Kun näitä hänen vanhoja kirjoituksiaan käy läpi, hänän aikoinaan ennusti Euroopan yhdentymistä ja piti sitä hyvänä. Tämä on monille julkisuudessa uutta.

VÄYRYSEN IRTIOTOISSA ON NÄHTY TAI AINAKIN HALUTTU nähdä lähinnä valtapoliittisia pyrkimyksiä. Mutta ei Väyrysen eurokritiikkiä ole syytä ohittaa olankohautuksella.

– Kyllä EU:hun on liittynyt paljon kritiikkiä keskustan sisällä. Voi olla, että puolueessa joudutaan käymään joka tapauksessa EU-keskustelu, kun tässä on pöydällä asioita liittyen Britanniaan ja euron kriisiin, arvioi keskustan varapuheenjohtaja **Annika Saarikko**.

Saarikko johtaa 23-henkistä työryhmää, joka valmistelee keskustalle uutta periaateohjelmaa. Hänestä keskustan politiikka tasapainoilee nelikentässä: hajautetun ja keskitetyn sekä markkinoiden ja vahvan valtion janojen sisällä. Viimeksi mainittu jana on huomattavasti haastavampi:

– Tällä janalla, jossa toisessa päässä ovat markkinat ja toisessa vahva valtio, keskustan väki hajoaa liiki laidasta laitaan.

Saarikko näkee, että puolueen yhtenäisyyden kannalta hallitusvastuut ovat olleet aina vaikea paikka. Pyrkimys aatteelliseen peilaamiseen korostuu etenkin kokoomusyhteistyössä. Hallitustyö on vastannut hänestä kuitenkin keskustan aatetta

ja tavoitteita.

Entä missä keskustasta on joutunut antamaan periksi kokoomukselle?

– Valinnanvapaus terveydenhuollossa on varmaan yksi asia, joka on kentällä tulkittu periksi antamiseksi kokoomukselle. Ja kyllähän kokoomukselle varmaan sopii talouden vahva tasapainotus nimenomaan leikkauskärki edellä, vaikka pitää muistaa, että keskustakin on tähän sitoutunut.

Saarikon mielestä Juha Sipilän asema keskustan johdossa on kuitenkin ”äärimmäisen vahva”. Huolimatta Väyrysen pyrkimyksistä vetää mattoa alta ja yhteiskuntasopimuksen ympärille liittyneistä kompuroinneista.

– Juha Sipilä on ihminen, joka asettaa päämäärän, muotoilee strategian, sitouttaa avainihmiset ja ryhtyy toimeen. Varmaan hänelle oli suuri harmitus ja jonkinasteinen inhimillinen yllätys, että näihin työmarkkinakysymyksiin liittyi niin paljon ylimääräisiä koukeroita, Saarikko arvioi.

SIPIILÄ ON SANONUT JÄTTÄVÄNSÄ POLITIIKAN, ELLEI tuloksia synny. Kesken vaalikauden hän ei ole kuitenkaan lähdössä mihinkään.

Sen sijaan keskustan puoluesihteeriksi **Timo Laaninen** ei aio enää asettua ehdolle puoluesihteeriksi kesän puoluekokouksessa. Seuraajaehdokkaiksi ovat jo ilmoittautuneet keskustan viestintävastaava **Mari Kokko** sekä puoluevaltuuston puheenjohtaja **Jouni Ovaska**. Kolmantena ennakkosuosikkina on pidetty kansanedustaja **Mikko Kärnä**, joka on luvannut ilmoittaa aikeistaan maaliskuun lopulla.

– Pidän positiivisena, että Timo Laaninen itse vetäytyi. Olin aivan varmasti lähtenyt siinä vaiheessa haastamaan, mikäli Laaninen olisi ollut vielä ehdolla. Nyt uskon, että riippumatta siitä, mikä oma päätökseni on, meillä on varmasti hyvä joukko hakeutumassa tuohon tehtävään, hän pohdiskeli asiaa **Verkkojutuille**.

Mediahuomiota kesän puoluekokouksessa saa myös presidenttipeli, jonka ryhmäjohtaja Matti Vanhanen avasi asettamalla ensimmäisenä puolueen presidenttiehdokkaaksi.

Pääministeri Sipilän vaisuutta ulko- ja turvallisuuspolitiikassa on jossain määrin ihmetelty. Nyt tilaa tällä sektorilla on ottamassa Vanhanen, joka aikoo jo keväällä luopua ryhmäjohtajuudesta voidakseen keskittyä ulkopolitiikkaan. Onko kyseessä puoluejohdon kahden kärjen taktiikka Väyrystä vastaan ja miten tässä onnistutaan, jää nähtäväksi.

KESKUSTAN SENIORIKEILAAJIEN PELIVUORO Rairsiossa on päättymässä. Eniten pisteitä tunnin aikana, 439, keräsi porukan perussuomalaisvahvistus **Terttu Perälähti**. Mitä tästä on pääteltävissä?

Puntaroinneille ja lisäkysymyksille ei ole kuitenkaan enää aikaa. Kello on neljä ja keilaajilla on kova kiire televisioidensa ääreen seuraamaan eduskunnan kyselytuntia.

Urheilun jälkeen vuorossa on rautaisannos politiikan ykkösviihdeä.

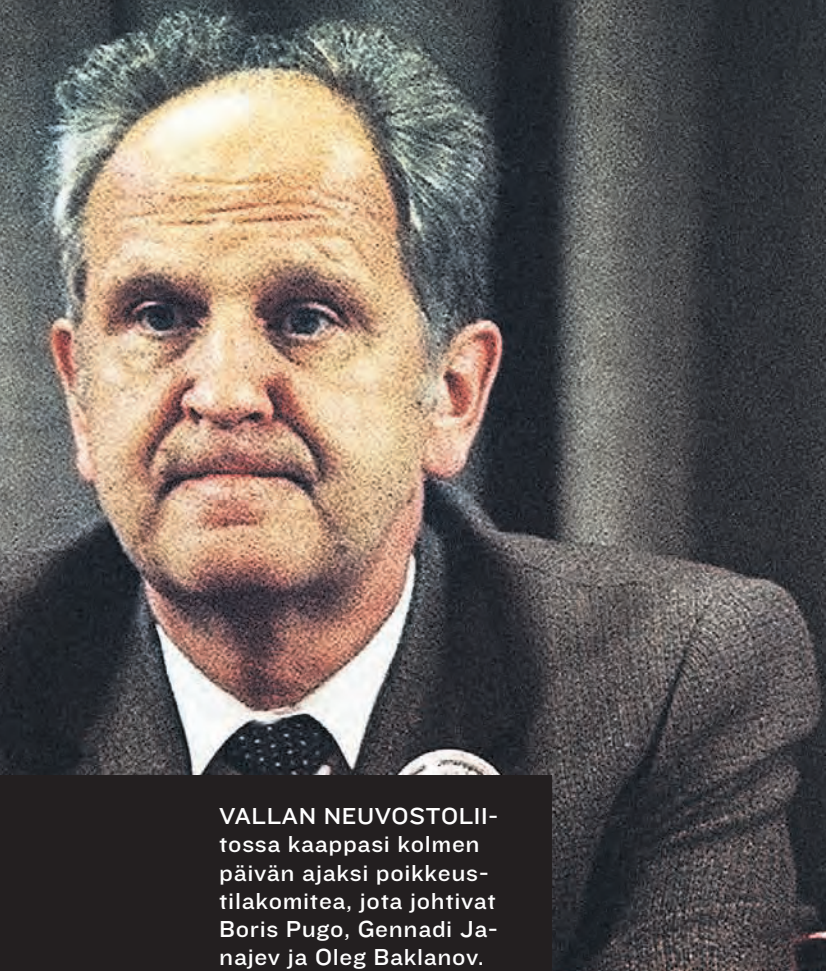
🎯 **ENITEN PISTEITÄ KERÄSI** porukan perussuomalaisvahvistus Terttu Perälähti.

🎱 **PUNAINEN PALLO ON** kuin SDP, joka on oppositiossa etääntynyt keskustasta.

“Oikeisto ja vasemisto rakentavat politiikkansa materialismin varaan.”
PAAVO VÄYRYNEN

19 Kun Kren

VALLAN NEUVOSTOLII-
tossa kaappasi kolmen
päivän ajaksi poikkeus-
tilakomitea, jota johtivat
Boris Pugo, Gennadi Ja-
najev ja Oleg Baklanov.

91 n luhistui

Mihail Gorbatshov, Boris Jeltsin ja Gennadi Janajev taistelivat vallasta elokuussa 1991. Suomen Moskovan-suurlähetystö hoiti parhaansa mukaan suhteita kaikkiin osapuoliin, jotta Suomi osaisi oikeaan aikaan asettua tukemaan voittajaa. Lähetystössä pelättiin sisällissotaa ja jopa ydinaseiden käyttämistä. Nykypäivä tutustui juuri avautuneisiin arkistoihin.

MIELENOSOITTAJA REPII NEUVOSTO-
sotilaan ulos panssarivaunusta.

SUOMEN SUURLÄ-
hettiäs Heikki Talvitie
raportoi Moskovasta.

ILKKA LUUKKONEN

KUVAT: AFP/GETTY IMAGES JA LEHTIKUVA

TAMMIKUUSSA 1991 NEUVOSTO-liitto oli maailman toiseksi vahvin supervaltta. Saman vuoden joulukuussa se oli jo kadonnut maailmankartalta.

Miten kaikki tapahtui? Suomen Moskovan-suurlähetystön kotimaahan lähettämät raportit tarjoavat yhden näkökulman. Raportit tulivat julkisiksi tämän vuoden alussa, koska ulkoministeriön asiakirjojen salassapitoaika on 25 vuotta. Vuonna 1991 tekstejä saivat lukea tasavallan presidentti **Mauno Koivisto** sekä **Harri Holkerin** (kok.) ja **Esko Ahon** (kesk.) johtamat hallitukset.

Nykypäivä tutustui raportteihin ulkoministeriön arkistossa.

Lähetystö laatii raportteja Neuvostoliiton tapahtumista ja poliitikkojen puheista, kertoo tapaamisistaan neuvostovaikuttajien kanssa sekä tekee omia analyyskejä. Arkiston parasta antia ovat suurlähettiläs **Heikki Talvitien** ja

lähetytösihteeri **Matti Anttosen** arviot, kun he venäläisen kaaoksen keskellä laativat suorastaan kaunokirjallisia tekstejä.

Pääosissa ovat tietysti Neuvostoliiton presidentti ja kommunistipuolue NKP:n pääsihteeri **Mihail Gorbatsšov** sekä Venäjän neuvostotasavallan presidentti **Boris Jeltsin**. He taistelevat vallasta koko vuoden ajan. Elokuussa 1991 näyttämön eturiviin astuu vajaan viikon ajaksi kolmas henkilö, Neuvostoliiton vanhoilliskommunistinen varapresidentti **Gennadi Janajev**.

Seuraavassa tekstissä kaikki ”sitaittein” merkityt otteet ovat peräisin Suomen Moskovan-lähetystön raporteista.

TAMMIKUU. NEUVOSTOLIITON joukot valtaavat Latviassa lehdistötalon ja Liettuaassa tv-aseman. Molemmissa kuolee useita ihmisiä. Gorbatsšov määrää miliisejä

ja sotilaita partioimaan kaduilla ympäri maata. Jeltsin tukee Baltian itsenäisyyttä ja syyttää Gorbatsšoviah pahemmaksi diktaattoriksi kuin **Josif Stalin** ja **Leonid Brezhnev**.

”Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin vankasti keskusjohdon käsissä.”

HELMIKUU. JELTSIN PÄÄSEE ensimmäistä kertaa esiintymään keskustelevisioon. Hän vaatii Gorbatsšoviah eroa.

Kommunistit ja konservatiivit syyttävät häntä ”kansalaissodan lietsomisesta”.

”Jeltsin torjui väitteet, joiden mukaan Venäjän Federaatio suunnittelee oman armeijan perustamista.”

”Gorbatsšoviah on selvä yliote. -- NKP:n ideologinen vetovoima heikenee.”

Varsovan liitto päätetään lakkauttaa.

MAALISKUU. BRITANNIAN pääministeri **John Major** ilmaisee tukensa Gorbatshoville.

”Gorbatshov on lännen luottomies mitä tulee aseriisuntaan, Euroopan uuden tilanteen vahvistamiseen, neuvostojoukkojen vetämiseen Keski-Euroopasta ja jopa Neuvostoliiton vakauden säilymiseen. Tässä suhteessa Jeltsin ei pysty tarjoamaan lännelle mitään.”

Neuvostoliitossa järjestetyssä kansanäänestyksessä enemmistö kannattaa valtakunnan yhtenäisyyttä. Baltian maat, Armenia, Azerbaidžan, Gruusia ja Moldova eivät osallistu äänestykseen. Kaivosmiehet lakkoilevat ja tukevat Jeltsiniä.

HUHTIKUU. MOSKOVAN-LÄhetystössä vietetään YYA-sopimuksen vuosijuhlaa. Suomi haluaisi ”yksinkertaistaa (juhlien) ko-reografiaa”, mutta Neuvostoliitto ei suostu.

”Ystävyydentalon iltajuhla seurasi vanhoja kangistuneita muotoja.”

”Ohjelmaosan loppuun tuli myös improvisoitu esitys erään paikalla olleen herrasmiehen työnnytyä lavalle ja lausuttua muutamia Runebergin säkeitä ruotsiksi. Vakuutin (NL:n ystävyysseurojen puheenjohtaja **Valentina Tereshkova**lle, ettei tekstiin sisältynyt mitään sopimatonta.”

Venäjän neuvostotasavallan parlamentti tukee Jeltsiniä. NKP:n vanhoilliset arvostelevat Gorbatshovia.

”Eilinen federaationeuvoston kokous osoitti myös, ettei Gorbatshovilla ole enää poliittista liikkumakykyä. -- Puolueen sisäisten kiistojen nouseminen avoimeksi valtakamppailuksi tulee väistämättä heikentämään puoluetta.”

”Neuvostoliitto on toisen luokan suurvalta ja Yhdysvallat ottaa sen mukaan silloin, kun se on amerikkalaisten intresseissä.”

TOUKOKUU. TALVITIE KIRjoittaa laajan analyysin Neuvostoliiton tilasta. Hän sanoo, että maa muuttuu, mutta suuntaa on vaikea määrittää. Hän arvioi, että jos Neuvostoliitto olisi 1989 jaettu osiin, jako olisi ”johtanut ilmeisesti sisällissotaan tai diktatuuriin tai molempiin”.

Neuvostoliiton mahdollista hajoamista Talvitie ei muuten mainitse. Hän kuitenkin ennustaa, että jatkossa sosialistisista neuvostotasavalloista tulee ”pitkälle itsenäisiä ja osittain suvereenieja”. Kuitenkin niitä uhkaa ”Venäjän ylivalta”.

Suomen kannalta ongelmaksi muodostuvat Baltian maiden ja Neuvostoliiton huonot välit. Suomi haluaisi kumartaa molempiin suuntiin, mikä on vaikeaa.

”Moskovassa on lähdetty siitä, että neuvotteluissa ei puhuta itsenäisyydestä ja että käytännössä itsenäisyyden saavuttaminen tehdään balteille niin vaikeaksi kuin mahdollista. -- Suomalaista yhteiskuntaa jakaa Baltian ja Moskovan välinen ristiriita. Reaalipolitiikan opit on vaikea sovittaa baltteja kohtaan tunnetulle myötätunnolle sopiviksi.”

”Venäjä tulee hakeutumaan suuremman määrän kuin Neuvostoliitto taloudelliseen vuorovaikutukseen Euroopan kanssa.”

KESÄKKU. JELTSIN VALITAAN Venäjän presidentiksi. Lähetystön mukaan vaalitulokset kertoo

kansalaisten kyllästy- misestä ”vuosikymmeniä jatkuneeseen holhoukseen ja määräilyyn.” Presidentiksi haluttiin kuka tahansa, jota kommunistit vastustavat.

”Venäjän kansa kävi ensimmäistä kertaa vetämässä punaisen viivansa, mikä oli varmaan myös vaalien historiallisesti tärkein merkitys.”

(Punainen viiva tarkoittanee tässä puhtaasti protestiäänen antamista, eikä vasemmistolaisen äänestämistä, kuten **Ilmari Kiannon** samannimisessä romaanissa.)

Gorbatshovin kannalta vaalit olivat ”huolestuttavat”, koska Venäjän vahvistuminen on Neuvostoliitolle ongelma.

”Venäjä on tähänkin asti allekirjoittanut erilaisia talous- ja muita sopimuksia ja jättänyt ne sitten täyttämättä. Alkuvuonna liittovaltio on pääosin juuri Venäjän tottelemattomuuden vuoksi menettänyt noin puolet tuloistaan, mikä on korvattu painamalla arvotonta paperirahaa.”

HEGINÄKKU. VENÄJÄ KIELTÄÄ valtion työntekijöitä osallistumasta poliittiseen toimintaan. Käytännössä tämä tarkoittaa, että

ESKO AHOSTA TULI SUOMEN NUORin pääministeri huhtikuussa 1991.

PRESIDENTTI MAUNO KOIVISTO tapasi presidentti Boris Jeltsinin Moskovassa kesäkuussa 1991.

NKP:n toiminta työpaikoilla lakkaa.

”NKP on tuominnut ukaasin perustuslain vastaisena ja katsoo sen rikkovan kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia.”

ELOKKU. GORBATSHOV MATkustaa loma-asunnolleen Krimille. Vanhoillinen kommunisti Janajev ilmoittaa, että Gorbatshov luopuu vallasta ja että hänestä tulee uusi presidentti. Vallankaappaus tapahtuu päivää ennen kuin neuvostotasavalttojen ja Neuvostoliiton johdon pitäisi allekirjoittaa uusi sopimus vallaanjoasta.

Panssarivaunut ajavat Moskovaan. Televisiosta tulee vain klassista musiikkia.

”Vaikka tämä tilanne on ollut yksi monista skenaarioista, niin se tuli kuitenkin täydellisenä yllätyksenä.”

Jeltsin pitää vallankaappausta laittomana ja allekirjoittaa asetuksen, joka tekee Venäjän tasavallan elimet ylimmäksi vallankäyttäjäksi, hän siis syrjäyttää Neuvostoliiton. Janajev ei päästä Jeltsiniä televisioon kertomaan asiasta.

Lähetystö ennakoi mielenosoituksia, joihin sotilaiden on otettava kantaa.

”Ampuako vai eikö? Koko Moskova on tällä hetkellä klo 14.30 sotilaiden piiritämä.”

Lähetystö on yhteydessä sekä Venäjän että Neuvostoliiton uuteen johtoon, jota edustaa poikkeustilakomitea. Venäjän varaulkoministeri **Andrei Fjodorovin** Suomen-vierailua aletaan järjestellä. Hänen on tarkoitus välittää Jeltsinin viesti Koivistolle ja Aholle.

Myös Janajev on valmiina lähettämään ”henkilökohtaisen viestin” Koivistolle ja Suomen hallitukselle.

”Poikkeustilakomitea vakuuttaa, ettei Suomen ja Neuvostoliiton hyviin suhteisiin tule mitään muutosta.”

Kaappauksen toisena päivänä Talvitie ennakoi jopa Jeltsinin murhaa.

”Mikäli Jeltsiniä ei eliminoida väkivaltaisesti lähipäivinä, toiminnan keskus näyttäisi liikkuvan kohti parlamenttien kokoontumista.”

LÄHETYSTÖ VALMISTAUTUU 530 suomalaisen evakuointiin siltä varalta, että tilanne eskaloituu. Ensimmäisessä vaiheessa kaikkia kehoitetaan pysymään kotonaan. Toisessa, niin sanotussa import-vaiheessa, kaikki siirretään lähetystön alueelle. Kolmanneksi seuraa export-vaihe: ”Siirtokunnan evakuointi len toteitsee.”

Lähetystössä ei tiedettä, onko Gorbatshov todella sairas.

”Jos häntä ei vaivaa mikään, niin hänen paluunsa Moskovaan lienee selviö.”

Janajevin kaappaus epäonnistuu ja Gorbatshov palaa Moskovaan. Talvitien mukaan ”maailma ei ole enää sama”. Hänen mukaansa venäläiset ovat osoittaneet, että he vastustavat vanhaa valtaa ja haluavat mielipiteenvapautta.

”Palatsivallankumousten aika Neuvostoliitossa on mitä suurimmalla todennäköisyydellä ohi.”

Gorbatshov kehottaa NKP:tä hajottamaan itsensä. Talvitie ennakoi Neuvostoliiton hajoamista, vaikka ei sanokaan tätä vielä suoraan.

”Tosiasiallinen valta on Neuvostoliitossa siirtynyt Venäjän johdon käsiin.”

Hän sanoo, että Suomen ja Venäjän suhteisiin on ”saatava aikaan dynamiikkaa”.

Talvitie muistuttaa Venäjän tunnustaneen Viron itsenäisyyden.

”Mielestäni Suomen tulisi voida tun-

nustaa ainakin de facto Viro heti, kun Yhdysvaltain de jure tunnustus tulee.”

Ahon hallitus päättää kutsua Jeltsinin Suomeen, vaikka Neuvostoliitto on toivonut, että näin ei toimittaisi.

SYYSKUU. LÄHETYSTÖ PERUSTelee Neuvostoliittoa, miksi Suomi ei ole tunnustanut Baltian maita.

”Sanoin, että tunnustaminen katsotaan tapahtuneen 1920. -- Henkilökohtaisena mielipiteenäni hän (NL:n apulaishallintopäällikkö **Zhuravlojv**) sanoi ymmärtävänsä sen, että Suomen hallitus toimii paitsi luettavien faktojen niin myös tosiasiallisen tilanteen pohjalta.”

Lähetystö arvioi, että Gorbatshovin kolmen päivän pituinen panttivankeus on ratkaisevasti heikentänyt hänen asemaansa, mutta hän ei itse ymmärrä sitä. Lähetystön mukaan Neuvostoliitosta näyttää tulevan ”tasavaltojen ulkopoliittikkaa löysästi koordinoiva elin”, joka säilyy olemassa pitkän siirtymäkauden ajan.

”Paljon tietenkin riippuu nyt siitä, mitä liitosta lopulta jää jäljelle.”

Suomelle tuottaa vaikeuksia käsitellä vallankaappauksen aiheuttamia muutoksia.

”Koska meidän täytyi ottaa huomioon totalitäärisen vallan mahdollinen paluu Neuvostoliittoon aivan

eri määrässä kuin muiden läntisten demokratioiden, emme voineet symbolitasolla viestittää samalla tavalla tukeamme Jeltsinille, Gorbatshoville ja demokratialle kuin muut länsimaat tekivät.”

”Hallituksen 25.8. tekemät päätökset tulee Moskovan näkökulmasta ymmärtää sitä taustaa vastaan, että Suomella oli todella kiire tunnustaa todellisen vallan vaihtuminen Moskovassa.”

Bolshevikkivallankumouksen muistopäivä lähestyy. Lähetystö ei tiedä, miten Venäjä ja Neuvostoliitto viettävät päivää.

”Meidän on joka tapauksessa harkittava suhtautumismme hyvin huolella.”

LOKAKUU. GORBATSHOVIN JA Jeltsinin välit ovat leimallisesti ”kilpailusuhde”.

”Jeltsin on väsynyt. -- Gorbatshov käyttää tässä valtatyhjiössä taitavasti hyväkseen niitä liittotason viranomai-

sia, joita hänellä vielä on käytettävissä.”

Itsenäistyvien tasavaltojen tilanne on heikko, eikä demokratiaa ole näköpiirissä.

”Eräissä etelän tasavalloissa vallitsee puhdas mafiaperäinen boss-järjestelmä.”

Tämä pätee Venäjäänkin, jossa vallitsee ”entistä suurempi sekaannus ja valtatyhjiö.”

”Jeltsinin ukaaseilla valtaa on siirretty ja väärinkäytetty vanhaan venäläiseen malliin. -- Missä muodossa kommunistien sallitaan jatkaa toimintaansa, on myös avoin kysymys.”

Lähetystö havaitsee, että maa alkaa täyttyä ”ulkomaalaisista liikemiehistä”, joiden toimintaa viranomaiset eivät pysty rajoittamaan.

”Tältä pohjalta voi syntyä jotain positiivista, ellei Venäjä saatuaan rivinsä kuntoon, ala jälleen kelata kauppaa keskusjohtoiseksi.”

NEUVOSTOLIITTO HALUAISI, ET-tä itsenäiset tasavallat luottaisivat yhteiseen armeijaan. Osa tasavalloista haluaa perustaa oman.

”Venäjän ilmoitettua olevansa valmis ottamaan alueelleen Neuvostoliiton ydinaseet Ukraina samoin kuin Kazakstan ovat vaatineet mukanaoloa kaikissa neuvotteluissa, jotka koskevat niiden alueella olevia ydinaseita.”

NKP:n toiminta lakkautetaan. Lähetystö arvioi salaisessa kirjeessään Neuvostoliittoa tavalla, joka suomalaisessa julkisuudessa oli vuosikymmenien ajan käytännössä kielletty.

BORIS JELTSIN KOMENTAA
Mihail Gorbatshovia Venäjän
parlamentissa 23.8.1991.

”NKP:n myötä luhistuivat totalitäärisen järjestelmän ja imperiumin valtarenkenteet. -- Lopullinen tilinteko vuoden 1917 jälkeisiin tapahtumiin Venäjällä, jossa kommunismin aika oleellinen osa jokaisen venäläisen identiteettiä, vielä suurittamatta.”

Lähetystön mukaan Neuvostoliitto on valmis vapaisiin vaaleihin. Venäjän parlamentti puolestaan arvostelee Jeltsiniä parlamentin halveksimisesta.

”Olkoon parlamentti koostumukseltaan vaikka kuinka vanhoillinen, niin Jeltsinin kuva demokraattisena hallintomiehenä on nopeasti rapisemassa.”

MARRASKUU. NEUVOSTOLIITTO esiintyy ulkopolitiikassaan aktiivisesti, koska neuvostotasavallat vasta rakentelevat omia ulkohallintojaan. Sisäpolitiikassa Neuvostoliitto on heikko.

”Toisaalta tapahtuu hajoamista, toisaalta uuden syntymistä. -- En ole näistä spekulatioista paljon teille välittänyt, koska käsitykset siitä, mitä tulee tapahtumaan, vaihtelevat päivittäin.”

Lähetystö valmistautuu siihen, että eri puolille valtakuntaa perustetaan kansalliskaarteja, joiden ympärille rakentuu ”aseistettuja ryhmiä”. Armeijaa ei johda kukaan.

”Sotilaskaappauksen uhka, mikäli huoltotilanne johtaa mellakoihin. -- Ydinaseiden kontrolli on peräti löysisissä käsissä taktisten ydinaseiden osalta.

Niiden käyttökoodien murtaminen ei vie pitkäkään aikaa.”

LÄHETYSTÖ SITEERAA NEUVOSTOLIITON Israelin-suurlähettiläs **Aleksander Bovinin** haastattelua Izvestijassa.

”Bovin toteaa kuitenkin, ettei Neuvostoliiton suurvalta-asema aiemmin ole perustunut taloudelliseen menestykseen ja hyvinvointiin, vaan ydinasepotentiaaliin ja suurvaltojen sotilaallis-strategiseen pariteettiin.”

Vallankumouksen vuosipäivänä 7. marraskuuta Jeltsin kieltää kommunistien toiminnan lopullisesti.

Kremlissä vierailee kasakoiden delegaatio, joka kantaa vuodelta 1917 peräisin olevia banderolleja. Niissä lukee ”alas väliaikainen hallitus.”

Gorbatshov julkaisee kirjan elokuun kaappauksesta. Lähetystön mukaan hän vaikuttaa ”väsyneeltä”.

Lähetystö tapaa Fjodorovin.

”Kysymykseemme lounaan päätteeksi, olisiko jotain positiivista kerrottavaa, Fjodorov totesi ’olemme vielä elossa’”.

JOULUKUU. ”VÄSYNYT” GOR-

batshov vetoaa televisiossa tasavaltoihin, jotta nämä allekirjoittaisivat liittosopimuksen. Se säilyttäisi Neuvostoliiton suvereenien tasavaltojen liittona. Vetoamus ei johda mihinkään.

Venäjä ilmoittaa, että seuraavan vuoden inflaatio kohoaa vähintään 200–300 prosenttiin. Neuvostoliitto-Venäjä on kassakriisissä.

”Valtionmenojen raju karsiminen, joukkotyöttömyys, kohoavat hinnat, väestön kynnyisyys luovat otollisen pohjan populismille.”

Lentoliikenne on lammassa, 93 lentokenttää suljetaan. Polttoainesta on pulaa ja koneita huolletaan huonosti. Autoihin saa vielä polttoainetta.

”Sisäisen rapautumisen voi olettaa etenevän nyt varsin nopeasti.”

Jeltsin valmistelelee slaavien liittoa. Siihen liittyvät Venäjä, Ukraina ja Valko-Venäjä. Lähetystö arvioi, että Minskissä solmittu liittosopimus ei ole ”yhtään huono merkki”, koska se tuo vakautta hajoavan Neuvostoliiton tilalle. Ukraina

ei hyväksy yhteistä armeijaa.

Venäjä haluaa, että Yhdysvallat tunnustaa sen. Venäjä ilmoittaa ottavansa Neuvostoliiton paikan YK:n turvaneuvostossa.

Lähetystö lähettää Suomelle kehotuksen tunnustaa Venäjä. Samaan aikaan Suomi kuitenkin valmistelee allekirjoittavansa Hyvän naapurisuuden ja yhteistyön sopimuksen Neuvostoliiton kanssa. Se korvaisi YYA-sopimuksen. Allekirjoittamista esittää Neuvostoliiton puolelta **Juri Derjabin** (josta tulee myöhemmin Venäjän Suomen-suurlähettiläs).

Venäjä ihmettelee Suomen halua allekirjoittaa, koska Neuvostoliitto on hajoamaisillaan. Lopulta ulkoministeri **Paavo Väyrynen** (kesk.) peruu allekirjoitusmatkansa. Päivää myöhemmin toinen allekirjoittaja, Neuvostoliiton ulkoministeri **Eduard Shevardnadze** eroaa.

Suomi valmistautuu tunnustamaan Venäjän.

ENNEN KUIN TALVITIE LÄHTEE

joululomalle Suomeen, hän saunoo ja illastaa Derjabinin kanssa, kuten he

ovat tehneet 25 vuoden ajan Helsingissä ja Moskovassa. Derjabin kohottaa maljan joululle, Talvitie Neuvostoliitolle.

”Se juodaan vakavan ja juhlallisen tunnelman vallitessa.

-- Toteamme yhdessä, että palatessani Moskovaan löydän Jurin jostakin, mikä ei ole tänään meille selvillä.”

Talvitie ennustaa, että Gorbatshov on vuonna 1992 ”poissa pelistä”. Hän myös valmistautuu tapaamaan oman puolueensa perustaneen **Vladimir Zhirinovskin**.

”Ajatus on ollut minulle tähän asti vastenmielinen. Olen päättänyt kuitenkin kutsua tammikuussa Zhirinovskin lounaalle. Käärmeisiin on syytä tarttua ajoissa.”

Venäjä, Ukraina ja Valko-Venäjä sopivat, että Jeltsin saa ydinaseiden ”laukaisunappulan”. Ukraina ja Valko-Venäjä luopuvat ydinaseistaan.

Joulupäivänä Gorbatshov antaa ydinaseiden laukaisukoodit Jeltsinille. Gorbatshov eroaa Neuvostoliiton presidentin virasta. Neuvostoliiton toiminta lakkaa. Kremlissä Neuvostoliiton lippu lasketaan alas ja tilalle nostetaan Venäjän lippu.

”Jeltsinin ukaaseilla valtaa on väärinkäytetty vanhaan venäläiseen malliin.”

”Sisäisen rapautumisen voi olettaa etenevän nyt varsin nopeasti.”

KANSALLINEN KOKOOMUS R.P:N VARSINAINEN PUOLUEKOKOUS

Kokous pidetään Lappeenrannassa, Holiday Club Saimaa, osoitteessa Rauhanrinne 1, 55320 RAUHA perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina kesäkuun 10. -12.päivinä 2016 alkaen perjantaina 10.6. klo 14.00.

Kokouksessa käsitellään puolueen sääntöjen kolmannentoista (13 §) pykälän määrämät asiat.

Jäsenjärjestöjen puoluekokousedustuksen määräytyminen

Puoluekokoukseen on kullakin:

- 1) piirijärjestöllä oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja, joka valitaan piirikokouksessa, ja lisäksi yksi (1) äänivaltainen edustaja suoran ja jäsenyhdistystensä yhteenlasketun henkilöjäsenmäärän kutakin alkavaa 30-lukua kohti, kuitenkin niin ettei liittojen piirijärjestöjen henkilöjäsenmäärää lasketa mukaan edelliseen.
- 2) liitolla oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja ja lisäksi yksi (1) äänivaltainen edustaja suoran henkilöjäsenten määrän kutakin alkavaa 30-lukua kohti.
- 3) liiton piirijärjestöllä oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja ja lisäksi yksi (1) äänivaltainen edustaja suoran ja jäsenyhdistystensä yhteenlasketun henkilöjäsenmäärän kutakin alkavaa 30-lukua kohti.
- 4) alue- ja kunnallisjärjestöllä oikeus lähettää yksi (1) äänivaltainen edustaja.

Puolueen varsinaisen jäsenen edustusoikeus ja äänivalta määräytyy sen vuonna 2015 jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten lukumäärän mukaan.

Varsinaisen jäsenen puoluekokousedustajien lukumäärä lasketaan jakamalla yhdistyksen henkilöjäsenmäärä piirijärjestön tai liiton piirijärjestön kaikkien yhdistysten yhteenlasketulla henkilöjäsenmäärällä ja kertomalla saatu luku piirijärjestön tai liiton piirijärjestön puoluekokousedustajien lukumäärällä.

Kullekin yhdistykselle tulee laskutoimituksen osoittamaa kokonaislukua vastaava edustajamäärä, kuitenkin vähintään yksi edustaja. Jos kaikki edustajapaikat eivät tule näin jaetuiksi, loput paikat jaetaan yhdistysten kesken laskutoimituksen osoittamien lukujen desimaaliosien suuruuden mukaisessa järjestyksessä.

Piirin jäsenyhdistykset valitsevat edustajat näin saamilleen edustajapaikoille puoluekokoukseen.

Mikäli liitolla toimii vaalipiirin alueella vain paikallisyhdistyksiä ja aluejärjestöjä, hoitaa puolueen piirijärjestö liiton piirijärjestön tehtävät tämän pykälän laskelmien tekemisen osalta.

Piirijärjestö voi poiketa edellä mainitusta jakotavasta säätämällä asiasta omissa säännöissään.

Mikäli jäsenmaksuvelvoitteensa suorittanut yhdistys ei edellä mainitulla tai piirijärjestön säännöissä säädetyllä tavalla saisi yhtään puoluekokousedustajaa, saa yhdistys lähettää puoluekokoukseen kuitenkin edustajan, jolla on käytössään äänen viidesosa.

Puheoikeus on lisäksi puolueen kunniapuheenjohtajalla, kunniajäsenillä, puoluevaltuuston, puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän jäsenillä, puolueen ministereillä, kokoomuksen Euroopan parlamentin ryhmän jäsenillä, puoluesihteerillä ja muilla puolueen toimihenkilöillä, puolueen valtakunnallisten liittojen liittohallitusten jäsenillä ja toimihenkilöillä sekä puolueen kunkin äänenkannattajan toimituksen edustajilla.

Puoluehallitus tulee lisäksi esittämään, että läsnäolo-oikeus puoluekokouksessa myönnetään kutsuvieraille, puoluekokouksen organisaation palveluksessa oleville, julkisen sanan edustajille sekä puolueen paikallisyhdistysten ja jäsenjärjestöjen lähettämille tarkkailijoille. Tarkkailijoiden ilmoittautumismäärää voidaan tarvittaessa rajoittaa.

Puolueen sääntöjen 10 § mukaan kokouksen osallistujan tai hänet lähettäneen tahon on maksettava puoluehallituksen kulloistakin kokousta varten erikseen vahvistama maksu. Tämä osanottomaksu on sekä äänivaltaisten että tarkkailijoiden osalta 85 euroa, kun ilmoittautuminen tehdään 13.5.2016 mennessä. Kokouspaikalla Lappeenrannassa maksettaessa osanottomaksu äänivaltaisten ja tarkkailijoiden osalta on 100 euroa.

Aloitteiden jättöajat: sääntöjä koskevat aloitteet jätettävä puoluehallitukselle 1.4.2016 mennessä ja muut aloitteet 15.4.2016 mennessä.

KANSALLINEN KOKOOMUS r.p.

Alexander Stubb
puheenjohtaja

Puoluehallitus

Janne Pesonen
puoluesihteer

Ilmoittautuminen ja lisätiedot: www.kokoomus.fi/puoluekokous

Tsaari Putin ja hänen pajarinsa

Nyky-Venäjä on perinyt hallintotapansa paitsi Neuvostoliitosta, ennen kaikkea vanhalta tsaarin Venäjältä. Putinin järjestelmä edustaa feodaalista Venäjää, sanoo kirjailija Jukka Tarkka.

NEUVOSTOLIITTO ROMAHTI, MUTTA SE ELÄÄ EDELLleen Venäjän hallinnossa. Ennen kaikkea siellä elää kuitenkin vanha Venäjä, se, joka oli olemassa jo kauan ennen Neuvostoliittoa. Näin muistuttaa Venäjään perehtynyt kirjailija **Jukka Tarkka**.

– Neuvostoliittokin oli keisarin Venäjän kulttuurista, hän sanoo.

Tähän hallintomalliin kuuluu periaate, jonka mukaan henkilökohtainen luottamus keisariin on kaikkien pikkupomojen valtakirja. Pajarit (ylimykset) seisovat hovin komeissa huoneissa ja kuuntelevat mitä keisari sanoo, Tarkka luonnehtii.

Jos luottamuksen menettää, saa lähteä. Tätä nyky-Venäjä noudattaa Tarkan mukaan pilkkulleen.

1990-luvun alussa Neuvostoliiton omaisuusmassa siirtyi Venäjälle ja se yksityistettiin. Käytännössä tämä tarkoitti, että kansallisuus annettiin oligarkeille, jotka saavat hallita omaisuutta niin kauan, kuin he nauttivat presidentin luottamusta. Tarvittaessa oligarkki voidaan vaihtaa toiseen ja muuttaa ”epähenkilöksi”, tai yritys voidaan pilkkoa palasiksi.

Venäjän presidentti **Vladimir Putin** nojaa johtamisessaan vanhaan, Tarkka toteaa.

– Putinin järjestelmä on vanhaa feodaalista Venäjää.

Pitkä itsevaltainen historia on hänen mukaansa suuri syy siihen, että Venäjä ei ole onnistunut siirtymään demokratian tielle. Muut entisen itäblokin maat ovat, eivätkä nyt mallidemokratioita, mutta edes matkalla kohti kansanvaltaa.

Tarkka huomauttaa, että heikoimmin demokratia toteutuu Valko-Venäjällä ja Ukrainassa.

– Ne ovatkin vanhaa kanta-Venäjää.

Hän muistuttaa, että demokratia ei synny poliittisilla päätöksillä tai lainsäädännöllä, vaan hitaasti etenevässä prosessissa. Länsi-Euroopassakin demokratiaa on harjoiteltu runsaat 200 vuotta Ranskan vallankumouksesta lähtien.

– On hölmö ajatus, että kun Neuvostoliitto romahtaa, yhdessä yössä kaikki muuttuu ja se herää aamulla demokratiana.

Tarkka luonnehtii Venäjää sanoilla ”laimennettu Neuvostoliitto”. Virallisesti siellä on monipuoluejärjestelmä, mutta käytännössä yksi puolue hallitsee.

Venäjän historiaan sisältyy myös suuri kollektiivinen trauma, jota ei ole käsitelty juuri lainkaan: miljoonien ihmisten teloitukset ja toisinajattelusta epäiltyjen vankeustuomiot. Tarkan mukaan memorial-liikkeitä esiintyy siellä täällä, mut-

ta koska hallinto ei tue niitä, laajaa liikehdintää ei synny.

Neuvostovuosina perustettu Sotilaiden äidit -järjestö yrittää omalla tavallaan käsitellä vanhoja traumoja. Se tuo esille armeijan väkivaltaisuuksia ja vaatii korvauksia Ukrainan sodassa kuolleiden venäläissotilaiden perheille.

Venäjän hallinto on tuominut Sotilaiden äidit ulkomaiseksi agentiksi. Tarkan mukaan virallinen Venäjä säikähti vuonna 2014, kun järjestö väitti Venäjän sotivan Ukrainassa. Vielä tuolloin sota ei ollut julkisesti tiedossa.

– Se on pieni porukka, muutama sata maatuskaa. Silti ne pelkäsivät sitä tosissaan.

VIRALLINEN SUOMI TAITEILI AIDALLA NEUVOSTOLIITON hajoamisen aikaan. Maata johti kaksi erilaista luonnetta, presidentti **Mauno Koivisto** ja pääministeri **Esko Aho** (kesk.).

– Koivistohan oli hirveän varovainen, hän odotti että asiat ratkeavat odottamalla. Se joka pisti dynamiikkaa päätöksentekoon oli Esko Aho, Tarkka sanoo.

Tuolloin 39-vuotias Aho oli ehtinyt johtaa hallitustaan vain neljä kuukautta, kun Neuvostoliitossa tapahtui vallankaappaus. Tarkan mukaan hän kuitenkin onnistui hoitamaan kriisin mallikkaasti. Apuna toimi Moskovan-suurlähettiläs **Heikki Talvitie**, joka ”potki vauhtia” suomalais-

poliitikoihin.

– Kriisin aikana Aho saavutti Koiviston luottamuksen, Tarkka toteaa.

YYA-sopimuksen purkautuminen muutti Suomen ja Venäjäksi muuttuneen Neuvostoliiton suhteita merkittävästi – ainakin paperilla. Tarkan mukaan suomalaisilla on edelleen ”YYA-vaihe” päällä. Hän tarkoittaa, että kaikessa ajattelussa otetaan ensiksi huomioon Venäjän suhtautuminen.

Yksi syy tähän on se, että toisenlaisena aikana luotuja termejä toistetaan edelleen totena. Esimerkiksi presidentti **J. K. Paasikiven** tokaisuja maantieteestä ja tosiasioiden tunnistamisesta hoetaan edelleen aivan kuin Suomi eläisi toisen maailmansodan jälkeisiä vuosia.

– Pitkän uransa aikana Paasikivi ehti liputtaa neljän tai viiden erilaisen turvallisuuspoliittisen ratkaisun puolesta. Kun tilanne muuttui, Paasikiven linja muuttui.

Tarkka ennustaa muutosta. Yksi merkki siitä on ex-pääministeri **Matti Vanhasen** (kesk.) tuore kirja, jossa tämä pitää Nato-jäsenyyttä aitona vaihtoehtona.

ILKKA LUUKKONEN

Venäjä on laimennettu Neuvostoliitto.

YLIOPISTO-OPINNOT OVAT THOMAS Wilhelmssonin mukaan luonteeltaan radikaalisti kansainvälisempiä kuin vielä 1990-luvun alussa. Kansainvälisyydestä onkin tullut akateemisen oppiarvon olennainen elementti, hän sanoo.

Sivistyksen puolustaja

Koulutukseen ja tutkimukseen kohdistuvat säästöt herättävät raivoisaa vastustusta. Myös kansleri Thomas Wilhelmsson on tyytymätön hallituksen päätöksiin. Silti hän suuntaa jo katseensa kohti tulevaisuutta.

HEIKKI HAKALA
KUVAT: PEKKA KIIRALA

KUN TIETO HELSINGIN YLIOPISTON SÄÄSTÖOHJEL-masta tuli syyskuussa julki, tyrmistyneet yliopistolaiset protestoivat valtaamalla Porthania-rakennuksen kaupungin ydinkeskustassa. Maaliskuun alussa tuhannet opiskelijat huusivat Senaatintorilla kovia iskulauseita hallituksen opintotuki uudistusta vastaan.

Tunteet käyvät edelleen kuumina eri tahoilla, mutta yliopiston kansleri **Thomas Wilhelmsson** on valinnut hiljaisen vaikuttamisen tien.

– Olen havainnut, että se tuottaa enemmän ja kestävämpiä tuloksia kuin julkisuudessa räyhääminen. Kanslerilla on niin sanoakseni vahva brändi. Sen ansiosta ei juuri ole ovia, jotka eivät kanslerille aukeaisi. Toki välillä on tarpeen ottaa kantaa julkisestikin, Wilhelmsson sanoo.

Kun valtioneuvostossa käsitellään Helsingin yliopistoa koskevia asioita, kanslerilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa. Wilhelmssonin mukaan kyse ei ole vain historiallisesta reliikistä.

– Kävelen torin poikki Valtioneuvoston linnaan puolen tusinaa kertaa vuodessa. Läsnäolo- ja puheoikeus on mielestäni symbolisesti erittäin tärkeä, mutta sen kautta avautuu myös verkostoja ja vaikuttamisen mahdollisuuksia, joita pidämme arvossa.

Taustakeskustelujen perusteella Wilhelmsson tuntuu nauttivan valtioneuvostossa arvostusta, johon viime kuukausien tapahtumat eivät ole jättäneet säröjä. Keskusteluyhteys instituutioiden välillä näyttää siis olevan kunnossa. Se ei ole vähäpätöinen asia.

Wilhelmssonia ilahduttanee, että hänen omaksumansa linja saa tukea myös opiskelijoilta. Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan (HYY) ensimmäinen varapuheenjohtaja **Sami Heistaro** katsoo, että Wilhelmsson on hoitanut tehtävänsä hyvin.

Hänen mukaansa kansleri näyttää ymmärtävän opiskelijan roolin yliopistoyhteisössä ja tuntevan ne haasteet, joita opiskeluajan elämäntilanteisiin liittyy.

– Wilhelmsson on mielestäni sivistynyt kansleri, joka hallitsee kokonaisuudet. Hänestä huokuu akateeminen sivistys, pohjoismaisuus ja laajempi kansainvälisyys, Heistaro jatkaa.

Entinen tiede- ja opetushallinnon huippuvirkamies arvioi kansleria hieman kriittisemmin. Hän pohtii, onko Wilhelmsson ollut toimissaan liiankin varovainen, ja katsoo, että kansleri voisi tuoda visioitaan aktiivisemmin esiin julkisuudessa.

Hänen mukaansa Suomesta puuttuu tätä nykyä näkyvä ja arvostettu koulutuksen ja tieteen puolestapuhuja, joka esiintyisi yhtä korkealla profiililla kuin esimerkiksi Wilhelmssonin edeltäjät **Iikka Niiniluoto** ja **Kari Raivio**.

MYÖS HE OVAT OL-leet kanslereita:
1646–80 Kreivi Pietari Brahe, 1791–92 ja 1812–14 Kreivi Gustaf Mauritz Armfelt, 1825–55 Suuriruhtinas Aleksandr Nikolajevitsh (1955 alk. Aleksanteri II), 1926–44 Professori Hugo Suolahti (kokoomuksen ensimmäinen puheenjohtaja), 1962–63 Prof. Edwin Linkomies (pääministerinä 1943–44), 1973–78 Prof. Mikko Juva (arkkipiispana 1978–82), 1996–2003 Prof. Risto Ihamuotila.

HELSINGIN YLIOPISTO on laskenut leikkauksista aiheutuvaksi säästötarpeeseen vuosina 2019–20 noin 106 miljoonaa euroa vuodessa. Jo tänä vuonna yliopiston on toteuttava 49 miljoonan euron säästöt. Kansleri kantaa huolta euroista, mutta ennen muuta suomalaisen sivistystradition arvostuksesta.

– Taloudelliset supistukset aiheuttavat yliopistolle paljon kipua. Vielä huolestuneempi olen siitä, että tiedon, osaamisen, tutkimuksen ja sivistyksen arvostus suomalaisessa yhteiskunnassa ei eh-

KOTIMAISET YLIOPISTOT Thomas Wilhelmsson näkee Helsingin yliopiston yhteistyökumppanina, ei kilpailijoina. Kilpailijat löytyvät ulkomaisista huippuyliopistoista.

Vielä itsenäisyyden ensi vuosikymmeninä Helsingin yliopiston professoreja istui miltei jokaisessa maan hallituksessa ja lähes kaikki suurlähettiläämme olivat yliopiston kasvatteja.

– Yliopiston keskeinen rooli suomalaisen yhteiskunnan rakentamisessa velvoittaa meitä edelleen. Se merkitsee ennen kaikkea sivistyksen, tiedon ja kansainvälisyyden vaalimista. Yliopisto on keskeisimpiä ikkunoitamme kansainväliseen sivistykseen ja osaamiseen.

kä ole tällä hetkellä kaikkein korkeimmillaan. Mitä se kertoo tästä ajasta, Wilhelmsson kysyy.

– Suomen menestys perustuu myös tulevaisuudessa juuri sivistykselle ja osaamiselle. Siksi niihin on panostettava.

Viime vuonna vietettiin Helsingin yliopiston 375-vuotisjuhlavuotta.

– Silloin vallitsi valtava positiivinen draivi. Leikkaukset tulivat kylmänä suihkuna, jonka seurauksena monet ovat nyt pelokkaita ja ahdistuneita. Henki ei tällä hetkellä ole hirveän hyvä. Uskallan kuitenkin toivoa, että tästä päästään nopeasti eteenpäin. Yliopistoyhteisö on kaikesta huolimatta vahvasti sitoutunut rakentamaan uutta ja katsomaan tulevaisuuteen.

Aikajännettä, jonka varassa yliopistot tehtäväänsä toteuttavat, ei kanslerin mielestä usein ymmärretä, ja se on omiaan johtamaan lyhytnäköisiin poliittisiin päätöksiin. Kun tiettyjen alojen tutkimuksessa on saavutettu maailman mittakaavassa merkittäviä läpimurtoja, niiden taustalla voi olla jopa kymmeniä vuosia kestänyt työ.

Huippututkimuksessa tyypillinen sykli on hänen mukaansa kymmenen vuotta. Myös koulutusta on suunniteltava pitkäjänteisesti: jos uusi koulutusohjelma käynnistetään nyt, mais-tereita valmistuu kenties viiden vuoden päästä.

KANSLERIN AVARA VIRKAHUONE YLIOPISTON PÄÄRakennuksessa huokuu arvokkuutta. Monet sen seinille ripustetuista komeista öljymaalauksista esittävät univormupukuisia, korkein kunniamerkein palkittuja aatelismiehiä, jotka ovat aikoinaan toimineet yliopiston kanslereina tai sijaiskanslereina. Kalusteet ovat loisteliasta antiikkia.

Historia innoittaa ja velvoittaa.

– Yliopiston piiristä ovat nousseet niin **J.L. Runeberg**, **J.V. Snellman** kuin **Elias Lönnrot** ja monet muut merkikihenkilömme. Täällä on monella tapaa syntynyt idea suomalaisista kansakuntana ja itsenäisestä Suomesta, Wilhelmsson sanoo.

– Meidän tehtävämme on luoda vuorovaikutusta, levittää sivistystä ja avata näköaloja tulevaisuuteen.

VUONNA 1949 SYNTYNEELLE WILHELMSSONILLE yliopistomaailma oli luonnollinen valinta. Tutkimustyö veti puoleensa jo kouluaikana. Mielessä pyörivät ensin arkeologia ja luonnontieteet, mutta yhteiskunnalliset asiat veivät pian voiton.

– Kävin koulua 1960-luvulla, jolloin yhteiskunnalliset teemat olivat kaikkien huulilla. Olisin varmaan voinut päätyä valtiotieteelliseen tiedekuntaan ihan yhtä lailla, mutta jostain syystä vaaka kallistui oikeustieteellisen suuntaan. Ehkä joku sanoi, että oikis antaa paremmat työllistymismahdollisuudet – en tiedä.

Suoritettuaan oikeustieteen kandidaatin tutkinnon Wilhelmsson toimi vuosina 1971–78 eri tutkimus- ja opetustehtävissä Helsingin yliopistossa ja Svenska Handelshögskolanissa. Silloinen oppilas, sittemmin menestynyt asianajaja, muistaa hänet miellyttävänä ja helposti lähestyttävänä opettajana. Wilhelmsson ei hänen mukaansa tehnyt itsestään suurta numeroa toisin kuin jotkut muut, vaan tämän kanssaan oli helppo jutella.

Aika oli hyvin poliittista, tiedekunnassakin käytännössä jokainen luettiin kuuluvaksi johonkin leiriin. Entinen oppilas sanoo Wilhelmssonin olleen maltillinen yleisdemokraatti, joka suhtautui kiistakysymyksiin pragmaattisesti.

Vuosina 1979–81 Wilhelmsson pistäytyi lainsäädäntöneuvoksena oikeusministeriössä. Ministeriöura jäi kuitenkin lyhyeksi, koska hän päätyi pian ottamaan vastaan siviili- ja kauppaoikeuden professuurin.

Yliopiston vararehtoriksi Wilhelmsson nousi vuonna 1998 ja rehtoriksi 2008. Kanslerina hän on toiminut vuodesta 2013. Samankaltaista polkua ovat kulkeneet useat hänen edeltäjistään.

VUODEN 2015 ALUSTA Wilhelmsson on istunut

TEHTÄVÄT

Varainhankinnasta arvonimiin

HELSINGIN YLIOPISTON KANSLERIN TEHTÄVÄ on edistää tieteitä ja yliopiston yhteiskunnallista vuorovaikutusta. Hän hoitaa tehtäviään riippumattomana yliopiston muusta hallinnosta ja toimielimistä. Kansleri myöntää professorin arvonimen ja dosentin arvon sekä luvan promootioiden järjestämiseen. Hän johtaa myös hyvän tieteellisen käytännön loukkaamista koskevien epäilyjen selvittämistä. Myös yliopiston varainhankinta on nykyisin tärkeä osa kanslerin toimenkuvaa. Kanslerin valitsee enintään viiden vuoden määräajaksi yliopiston kollegio.

myös Yleisradion hallituksen puheenjohtajana. Hän kokee luottamustehtävän yliopiston kanslerille luontevaksi ja viihtyy siinä hyvin.

– Kun tulin valituksi tehtävään, moni tuli kysymään minulta, mikä yhdistää Yleisradiota ja Helsingin yliopistoa. Minä näen paljonkin yhtäläisyyksiä. Molempien perustehtävänä on sivistyksen ja demokratian edistäminen. Tieto ja totuus ovat olennaisia keinoja sen toteuttamiseksi.

Ylellä on Wilhelmssonin mielestä merkittävä tehtävä suomalaisessa yhteiskunnassa. Ilman julkisen palvelun yhtiötä suomalainen mediakenttä olisi hänen mukaansa paljon köyhempi. Hän sanoo Ylen luovan puitteita demokratialle, sivistykselle ja monipuoliselle, luotettavalle tiedolle.

– Ylen rooliin suhteessa kaupallisiin toimijoihin liittyy haasteita. Monimuotoinen mediakenttä on myös Ylen tavoitteena, mutta samaan aikaan yhtiön on pakko olla mukana myös uusissa medioissa tavoittaakseen eri väestöryhmät jatkossakin. Tämä edellyttää tasapainoilua, ja on hyvä, että asiasta keskustellaan. Kyllä se oikea balanssi sieltä löytyy, Wilhelmsson sanoo.

Vapaahtekiään kansleri viettää mielellään perheen parissa, usein jalkapallokentän laidalla kouluikäisten poikiensa peliä seuraamassa tai mökkimaisemissa Sipoossa. Kirjahyllystä käsiin etsiytyy historia-aiheisia tietoteoksia, muistelmia ja elämäkertoja, toisinaan myös jokin romaani.

Viime kuukausina vapaa-aikaa on jäänyt vielä tavanomais-
takin vähemmän.

– Kalenterini on ollut täynnä tapaamisia, ja olemme mielestäni saavuttaneet niissä vastakaikua. On syytä toivoa, että korjausliikkeitä tehdään jo valtion seuraavassa budjetissa. Jotkut olisivat kai toivoneet, että olisin noussut barrikadeille. Minä uskon verkostovaikuttamisen

KANSLERI TOIVOTTAA KAIKKI HELSINGIN
yliopiston entiset opiskelijat tervetulleiksi
takaisin. Heille suunnattu alumnitoiminta on
viime vuosina laajentunut ja monipuolistunut.

JANI VOLANEN ALIAS
Pekka Perä saa huonoja
uutisia elokuvassa
Jättiläinen.

Toden totta, sehän on satua

Jättiläinen kertoo Talvivaaran kaivoksesta yhden tarinan, mutta vain tarinan, koska totta siitä on vain osa. Atomin paluu sisältää jo enemmän faktaa kuin fiktiota.

ILKKA LUUKKONEN
KUVA: HELSINKI-FILMI

SUOMALAISEN TEOLLISUUDEN LÄHIHISTORIA tarjoaa aineistoa dramatisoinneille. Tuorein esimerkki on elokuva *Jättiläinen*, joka kertoo fiktion keinoin Talvivaaran kaivoksen tähänastisen tarinan. Viime syksynä puolestaan ilmestyi *Atomin paluu*, dokumentti Olkiluodon uudesta ydinvoimalasta.

Jättiläinen on siis fiktio, kuviteltu kertomus, mikä kannattaa pitää mielessä. Se ei kerro Talvivaaran historiaa vaan taiteellisen näkemyksen siitä, miten asiat olisivat voineet sujua.

Elokuva edustaa suomalaista parhaimmistoa. Tarina kulkee, tunteet kuohuvat. Jo alkukuva hätkähdyttää: kamera viipyilee vaitonaisen kainuulaismetsän yläpuolella, lempeä taustamusiikki soi. Tunnelma katkeaa, kun kuvaan osuu kaivos bioliotusaltainen. Manhattania isompi kaivosalue muistuttaa kuun siirtokuntaa.

Elokuvan päähenkilö on aluehallintoviraston (avi) virkamies Jussi, joka kärsii sisäisistä ristiriidoista. Hän näkee kaivoksen ongelmat, mutta joutuu esimiehensä painostamana salaamaan tietoja. Kainuulainen hyvä veli -verkosto ulottuu Jussin perheeseen saakka, mikä lisää hänen painettaan.

Välillä nostellaan saappaita kamalan värisestä mudasta kaivosvallien reunoilla, välillä seistään sadetakeissa pimeässä ja todetaan, että ei tästä tahdo tulla mitään.

Suurta symboliikkaa on kohtauksessa, jossa Jussi juttelee kaivoksen lupalaajennuksista hirvipassissa pomonsa kanssa. Jussi seisoo lavalla tukalana. Pomo käsittelee tottuneesti asetta ja kertoo Jussille, miten asiat on yleensä hoidettu.

Keskustelu päättyy ja Jussi lähtee pois passista. Pomo jää hirvikivääri kädessä seisomaan hänen taakseen muutaman metrin korkeuteen. Valta-asetelma tulee selväksi.

Nuoren perheen isä Jussi tapaa Geologisen tutkimuskeskuksen tutkijan, joka on hänen opiskelukaverinsa ja sattumalta myös kaunis nainen. Yhdessä he selvittävät, mitä heidän pomonsa ovat keskenään salanneet saadakseen Talvivaaralle lisää päästölupia.

Kuten arvata saattaa, Jussin ja GTK-naisen välille syntyy eroottinen jännite. Jussi joutuu vastustamaan kiusauksia kahtaalla. Hän taistelee samaan aikaan sekä hyvä veli -järjestelmää että avioliiton ulkopuolista suhdetta vastaan.

Todellisessa maailmassa Talvivaara henkilöityy **Pekka Perään**, jota elokuvassa esittää **Jani Volanen**. Tämä tekee elämänsä roolityön aluksi määrätietoisenä mutta myöhemmin impulsiivisia raivokohtauksia saavana kaivosmagnaattina.

Näyteltyjen kohtausten rinnalla esitetään uutiskuvia. Kaioksen avajaisissa poliitikot hymyilevät ja toivovat kaikkea hyvää Talvivaaralle, Kainuun toivolle. Lehtikuviin on photshopattu Volasen kasvat oikean Pekka Perän tilalle.

Jussilla on esikuva todellisessa elämässä, mutta hänen tarinansa on pääosin keksitty. Avin virkamiehet ovat myös elokuvassa kuvatulla tavalla riidelleet keskenään Talvivaarasta viimeistään siinä vaiheessa, kun kaivoksella alkoi mennä huonosti.

Elokuva asettuu samalle kannalle kuin luultavasti suurin osa suomalaisista: pieleen meni.

Vaikka elokuva perustuu tositahtumiin ja vaikka sen käsikirjoituksessa on hyödynnetty todellista aineistoa Talvivaaran aiheuttamista vahingoista, sitä ei pidä erehtyä pitämään totena. Henkilötkin ovat luonnollisesti vain todellisten henkilöiden fiktiivisiä vastineita.

TODEN JA KUVITTEELLISEN VÄLINEN RAJA EI OLE tarkka. Historiankirjoituskin hyödyntää tarinallisuutta yhä enemmän, olkoonkin, että kaikki yksityiskohdat pitää voida palauttaa todelliseen maailmaan.

Faktan ja fiktion suhdetta tiedonvälityksessä on selvittänyt journalistisen kirjoittamisen dosentti **Maria Lassila-Merisalo**. Hän kirjoittaa väitöskirjassaan näin:

”Jos ei-fiktio muutetaan osittain fiktioksi, eikä katsojalle osoiteta selvästi, mikä osa on mitäänkin, jääkö lukijan ainoaksi mahdollisuudeksi kuitata koko teos sepitteeksi? Jos lukija kuitenkin sattuu tuntemaan kuvatut paikat ja ehkä jonkun jutussa haastatellun henkilön, useampi lukija on todennäköisesti taipuvainen ottamaan kerrotut asiat todesta, jolloin perimmäiseksi lukukokemukseksi voi muodostua epäluulon tunne.”

– Suomessa on vahva realistisen romaanin ja fiktion totena lukemisen perinne. **Väinö Linnaa** on luettu autenttisenä rintamakuvauksena, Lassila-Merisalo sanoo.

Hän kuitenkin linjaa, että jos teos kuuluu fiktion lajityyppiin, siihen voi upottaa vaikka miten paljon faktaa, mutta se pysyy silti fiktiona.

– Jos faktateksti ottaa fiktion vapauksia, sen status muuttuu: siitä tulee sepitettä.

Lassila-Merisalo ei ole nähnyt kumpaakaan tässä tekstissä käsiteltyä elokuvaa.

Hän kuitenkin huomauttaa, että faktan ja fiktion väliseen ongelmaan voi törmätä joskus jopa uutistekstissä, koska ”uutinen” on muun mediasisällön muutoksen mukana muuttunut

Suomessa on vahva realistisen romaanin ja fiktion totena lukemisen perinne. Väinö Linnaa on luettu autenttisenä rintamakuvauksena.

yhä elämyksellisemmäksi ja viihteellisemmäksi. Erityisesti rajaa joudutaan pohtimaan, jos journalismissa käytetään tarinallisuuden keinoja.

– Kun journalismissa käytetään fiktion tekniikoita, joudutaan pian olennaisten kysymysten äärelle: missä kulkee faktan ja fiktion raja.

TÄTÄ VOI POHTIA, KUN KATSOO dokumenttielokuvaa *Atomien paluu*. Määritelmän mukaan dokumentti tarkoittaa todistusvoimaista teosta. Silti dokumenttinaan ei ole vapaa fiktion keinoista, joihin kuuluu dramatisointi, syy-seuraus-suhteiden hämärtäminen ja tunteisiin vetoaminen.

Atomien paluun ohjaajat **Mika Taanila** ja **Jussi Eerola** alkoivat filmata *Olkiluoto 3:n* rakentamista jo peruskiven muuraamisesta lähtien vuonna 2004. Silloin kaikki näytti hyvältä. Viidessä vuodessa Areva rakentaisi Teollisuuden Voimalle modernimman ydinvoimalan mitä pallolta löytyy. Uusi EPR-tekniikka nostaisi ydinvoimateollisuuden uudelle tasolle.

Pian alkoivat ongelmat. Jo pari vuotta projektin käynnistymisen jälkeen betoniraidoittaja haukkuu rakentamisen lyttyyn. Tehtyjä rakenteita puretaan ja tehdään uudelleen. Salaojat kaivetaan maahan jälkikäteen. Raudoittaja tilittää, ettei kehtaa kertoa lapsilleen työskennelleensä *Olkiluodossa*.

Runsaasti tilaa saavat ydinvoiman vastustajat. Iäkäs naisaktivisti kertoo, miten häntä vainottiin ydinvoimapiitäjänsä jo 1980-luvulla ja miten poliisi kehotti rouvaa hakeutumaan hoitoon, kun hän etsi viranomaiselta turvaa.

Työuransa päättänyt sähkömies nostetaan dokumentissa pääosaan, kun hän alkaa epäillä, onko Eurajoen maaperä paras paikka haudata ydinjätteet. Paikalle tuodaan Ruotsista geologian professori, joka löytää merkkejä vanhoista maanjäristyksistä.

Sähkömies käy erilaisissa tilaisuuksissa vastustamassa *Olkiluoto* kolmesta, mutta häneen ei suhtauduta vakavasti. Nauhalla kuuluu, miten ydinvoimaväki pohtii, että eihän mies käy enää töissäkään, miksi hän enää viitsii pitää meteliä.

TVO:n entinen varatoimitusjohtaja **Rauno Mokka** tarjoaa tahtomattaan dokumentin tekijöille erinomaista aineistoa.

Eräässä yleisötilaisuudessa paikallisasukas arvostelee kovin sanoin TVO:ta ja loukkaa Mokka tavalla, johon normaali ihminen normaalissa tilanteessa ei voisi jättää reagoimatta. Mutta mitä tekee Mokka? Työntää pullaa suuhun ja tuijottaa kenkiin. Sen verran hän saa sanottua, että lauhdevesissä on hyvä kalastaa.

Atomien paluu päättyy vähän yllättäen jo vuoteen 2011. Viimeinen kuva on Fukushimasta, jossa ydinvoimala vaurioitui tsunamin vuoksi.

Tulee olo, että dokumentin tekijät ovat viisi vuotta sitten lopettaneet kuvaamiseen ja jääneet odottamaan, että *Olkiluoto* – yksi maailmanhistorian suurimmista rakennushankkeista – valmistuu.

Odotus on venynyt, ja voimala on edelleen kesken. Tekijät ovat ehkä alkaneet ajatella, että aika jättää heistä ennen kuin *Olkiluoto* tuottaa sähköä, parasta laittaa dokumentti ulos.

Jos pitäisi veikata, ydinvoimadokumenttien tehtailu ei pääty tähän, sen verran vaiherikkaasti Fennovoiman hanke etenee. Onhan siitä jo kantaa ottavia tositarinoina kerrottukin, kuten ruotsalaisvoimin koottu *Nuclear Neighbour*.

Liioittelua fasisteista

Tuore kirja suomalaisesta fasismista niputtaa kaikki ääriliikkeet samaan muotiin. Vähälle huomiolle sen sijaan jää, miksi liikkeet saivat kannatusta.

ITSENÄISYYDEN ALKUVUOSIA TUTKINEET OULA SILVENNOINEN, Marko Tikka ja Aapo Roselius löytävät ensimmäisestä tasavallasta lukuisia fasistisia liikkeitä. Poliittisesti todella merkittäviksi niistä kuitenkin nousivat vain Lapuan liikkeen kesän 1930 talonpoikaismarssi ja kaksi vuotta myöhempi Mäntsälän kapina.

Edellinen sai aikaan hallituksen vaihdoksen ja kommunistin kieltävät lait, jälkimmäinen vallankaappausyrityksen. Se kaatui, kun kokoomuslainen presidentti **P.E. Svinhufvud** sen tarmokkain ottein esti. Sitä jatkamaan syntyi Isänmaallinen Kansanliike, IKL. Sen vaikutus eduskunnassa jäi vähäiseksi.

Hauskaa luettavaa on kuvaus IKL:n nuorisojärjestöstä Sinimustista. Se tuo mieleen poliittisen hurmosliikkeen kentän vastakkaiselta puolelta, 1970-luvun taistolaiset. Sinimustat lakkautettiin sen tuettua Viron vallankaappausyritystä.

Tekijät liioittelevat monien kuvaamiensa fasististen hankkeiden merkitystä. Erityisesti se ilmenee sodanaikaisten ilmiöitten käsittelyssä. Täyttä harhaa on panna talvisodan jälkeen syntynyt Aseveljien Liitto fasistien luokkaan.

Liioittelua on myös sanoa jatkosodan aikana perustettua Suomen Valtakunnan Liittoa fasistiseksi. Se on lähinnä verrattavissa sodanjälkeiseen Suomi-Neuvostoliitto Seuraan. Edellinen yritti parantaa yhteyksiä jatkosodan, jälkimmäinen uuden poliittisen tilanteen kumppaniin.

LIIAN VÄHÄLLE HUOMIOILLE TEKIJÄT jättävät fasististen liikkeitten kannatuksen taustan, 1918 kapinan punaisten väkivallan ja Neuvostoliiton uhkan. Vanha työväenpuolue oli merkittävin osin rakentanut kannatuksen keruunsa luokkavihan lietsomisen varaan.

Todelliseen väkivaltaan se oli johtanut marraskuun 1917 suurlakossa ja heti kapinan alkaessa, mikä näkyy muun muassa kirjassa Thomé-veljesten murhasta (Markku Paavilainen: Murhatut veljet. Siltala 2016). Aseisiin tarttumisen järkytys näkyy sellaisten sosialidemokraatteja aikaisemmin ymmärtäneitten kuin **Juhani Ahon** ja **Santeri Alkion** päiväkirjoissa. Joukkojaan hallitsemaan kykenemätön punaisten johto oli käytännössä osoittanut väkivaltaisuuksensa. Eikä kapinaan lähtöä juuri valittua eduskuntaa vastaan heti unohdeta.

Myös uhka itärajan takaa koettiin koko ajan, eikä syyttä. Rajan takana odottivat sinne paenneet kostoja vannovat punaisten johtajat. Neuvostoliitto julisti maailmanvallankumouksen sanomaa. Pelot oikeiksi se osoitti hyökkäyksellään syksyllä 1939.

Kysymyksessä oli Suomen olemassaolo. Paremminkin voisi hämmästellä miten rauhanomaisesti uhkaan suhtauduttiin.

ENSIMMÄISEN TASAVALLAN SUOMEA ARVIOIDAAN usein vertaamalla sitä myöhempien vuosikymmenien vakiintuneisiin oloihin. Mutta tilanne on toinen kun katsoo maamme koko silloiseen Euroopan taustaa vasten.

Ensimmäisen maailmansodan päättyminen oli näyttänyt demokratian voitolta. Euroopan lähes kolmestakymmenestä valtiosta kaikki muut kuin Turkki, Unkari ja Neuvostoliitto olivat 1920-luvun alussa demokratioita. Mutta 1939 sellaisia oli enää kaksitoista, yhtenä Suomi.

Vielä huonompi oli kehitys, kun katsoo maanosamme syntyneitä uusia valtioita. Niitä oli yksitoista. Turkkiä ja Unkaria lukuun ottamatta kaikki aloittivat demokratioina. 1930-luvun päättyessä sellaisia niistä olivat enää vain Suomi, Tšekkoslovakia ja Irlanti, me ainoana jolla oli yhteinen raja kommunistin suurvallan kanssa.

Eikä demokraattinen Eurooppakaan ollut rauhallisten olojen tyyssija. Ruotsinkin poliisi ampui kommunistien organisoimassa lakko mielenosoituksessa Ådalenissa 1931 viisi mielenosoittajaa. Helmikuussa 1934 Pariisissa kaksikymmentä kuoli ja satoja haavoittui, kun järjestysvalta avasi tulen edustajakamariin oikeistolaisen mielenosoituksen jälkeen tunkeutuvia vastaan. Lapuan liikkeen tilillä

olevat kolme murhaa eivät niiden rinnalla ole iso asia. Suomessa oikeistolainen presidentti kukisti kapinayrityksen verratömmästi.

Sotien välinen Suomi kuului siis Euroopan demokraattiseen vähemmistöön. Demokratia ja oikeusvaltio olivat maanosamme mittasuhteissa juurtuneet tänne poikkeuksellisen syvälle.

SEIKKO ESKOLA - KUVA: WSOY

KIRJOITTAJA ON SUOMALAINEN PROFESSORI, HISTORIAN TUTKIJAJA journalisti, joka toimi aikakauslehti Kanavan päätoimittajana 1973–1996.

OULA SILVENNOINEN, Marko Tikka & Aapo Roselius: Suomalaiset fasistit: Mustan sarastuksen airuet. WSOY 2016. 507 sivua.

Hinta Schengenistä luopumiselle olisi kova

Sitä mukaa kun ongelmat politiikassa monimutkaistuvat, tarjotaan aina vain helpompia ratkaisuja.

BERLIININ MUURI TIERGARTENIN alueella lokakuussa 1988.

KUN ONGELMAT politiikassa monimutkaistuvat, tarjotaan aina vain helpompia ratkaisuja. Tämä on täysin ymmärrettävää. Kun kaikista ongelmista syytetään poliittisia päättäjiä, unohtuu helposti, että maailmaa on politiikan ulkopuolellakin.

Olisi hyvä pitää mielessä, että yksinkertaiset ratkaisut voivat aiheuttaa oletettua suurempaa vahinkoa. Euroopan pakolaiskriisi (joka muuten on pientä verrattuna kriisiin vaikkapa Jordaniassa ja Libanonissa) on osoittanut, että Schengen-sopimukseen perustuva, jäsenvaltioiden välisen rajavalvonnan poistanut järjestelmä ei toimi. Vika ei kuitenkaan ole systeemissä itsessään. Schengen on osoittautunut rammaksi siksi, että

jäsenvaltiot eivät ole noudattaneet yhdessä sovittuja säännöksiä. Eivät tässäkään asiassa.

Nopea johtopäätös on, että kun kerran Schengen ei toimi, luovutaan koko järjestelmästä. Palautetaan rajatarkastukset jäsenvaltioiden välille. Loppuu kerralla pakolaisten tahallinen ohjaaminen naapurin puolelle.

BRYSSELISSÄ TOIMIVA BRUEGEL-AJATUSPAJA on laskenut, mitä kustannusvaikutuksia Schengenistä luopuminen aiheuttaisi. Noin 1,7 miljoonaa EU-kansalaista käy jatkuvasti töissä naapurimaan puolella. Eniten trafiikkia on Luxemburgin ja Slovakian kulmilla. Bratislavasta Wieniin on tunnin työmatka. Luvut suurenevät, kuten otetaan mukaan matkailu. Noin 200 miljoonaa EU:n sisäistä rajanylitystä tehdään Schengenin alueella vuosittain. Ihmisten työ- ja lomamatkustaminen on kuitenkin vasta osa kokonaisuutta.

Taloudelliset vaikutukset kasvavat, kun koko kuvaan lisätään tavaraliikenne. Pelkästään Saksaan ajaa vuodessa 18 miljoonaa rekkaa, joiden ei tarvitse pysähtyä rajamuodollisuuksien takia. Kukaan tuskin toivoo Euroopan maiden välil-

le samanlaisia rekkajonoja, mitä olemme maamme itärajalla joutuneet vuosien varrella näkemään.

Bruegelin karkea arvio Schengenistä luopumisen kustannuksista on kova: pahimmillaan jopa yksi prosentti koko EU:n bruttokansantuotteesta. Onko se paljon? Koko maatalouden osuus EU:n bkt:sta on kaksi prosenttia. Kustannusvaikutus teki pahaa jälkeä jo muutoinkin yskivälle Euroopan taloudelle.

Kielteisten talousvaikutusten lisäksi Schengenistä luopuminen toisi muutoinkin ongelmia kansalaisten arkeen. Olemme tottuneet liikkumaan maasta toiseen ilman rajamuodollisuuksia. Miljoonien ihmisten arki hankaloituisi. Takaisku vapaalle liikkuvuudelle olisi melkoinen. EU ottaisi aimo harppauksen taaksepäin.

ON MONTA SYYTÄ YLLÄPITÄÄ JA KEHITTÄÄ Schengen-järjestelmää. Pakolaiskriisi ei itse asiassa lainkaan helpottuisi sillä, että kukin jäsenmaa alkaisi erikseen rakentaa omia rajamuodollisuusjärjestelmiään, päinvastoin. Ennemmin pitäisi puhua siitä, miksi jotkut EU-maat kieltäytyvät osallistumasta pakolaiskriisin hoitamiseen. Puola, Unkari ja muut itäisen Keski-Euroopan maat ovat osoittaneet äärimmäistä nuivuutta sekä EU:n yhteistä pakolaispolitiikkaa, että inhimillistä hätää kohtaan.

Epävirallisissa keskusteluissa EU:n uusimpien jäsenmaiden suhtautuminen pakolaiskriisiin herättää närää. Aikoivatko nämä maat jatkossakin vastaanottaa EU:n rakenne- ja koheesiorahastojen tukia hyvillä mielin ja jättää muut velvoitteet vähemmälle? Unkari saa unionilta vuodessa noin 6,6 miljardia ja Puola 17,5 miljardia euroa. Nettomaksajina ovat pääosin jäsenmaat, jotka hoitavat vastuuntuntoisimmin osuutensa pakolaiskriisin hoidossa.

Olisiko aika pohtia rakenne- ja koheesiorahastovarojen uudelleen kohdentamista. Maailman pakolaiskriisi ei ole päättymässä. Varoja kriisin hoitamiseen voisi löytyä unionin budjettia muokkaamalla. Ottamalla pois sieltä, missä solidaarisuus on vain pelkkä muisto 1980-luvulta.

PETRI LAHESMAA

PETRI LAHESMAA ON Brysselissä työskentelevä lobbari ja pitkän linjan kokoomuslainen.

KOLUMNI: *Mari K. Niemi*

Mitä ihmettä, Suomi?

MINULTA ON VIIME AIKOINA BRITANNIASSA kysytty yhä useammin, mitä Suomessa oikein on meneillään. EU-kriittisen populistin nousu ulkoministeriksi, naisten siirtyminen politiikan takariviin, koulutuksen ja kehitysavun leikkaukset, polttopullot ja katuja partioivat jengit – Suomen kuulumiset ihmetyttävät nyt monia.

Kyse ei ole vain siitä, että Suomen tapahtumia kauhisteltaisiin. Esimerkiksi populistipuolueet ovat voimistuneet ja talouskuri on tuttua monissa muissakin maissa. Jotkut toki pitävät esimerkiksi **Timo Soinin** nousua ulkoministeriksi dramaattisempänä asiana kuin miltä se minusta näyttää.

Maatamme tuntevia ulkomaalaisia vaikuttaa eniten järkyttävän se, että mitään tällaista ei maltilliselta sivistys-Suomelta odotettu. Utiset hämmentävät, koska ne ovat niin voimakkaassa ristiriidassa Suomea koskeneiden käsitysten kanssa.

Minäkin olen saanut kuulla ihailua esimerkiksi Suomessa vallitsevasta sukupuolten tasa-arvosta ja äitien asemasta, Suomen menestyksestä koulutusvertailuissa ja teknologisen edelläkävijän roolista.

Poliittisen johtajuuden merkitystä asenneilmaston luojana ei pidä aliarvioida.

Pääministeri **Juha Sipilän** lupaus avata kotinsa turvapaikanhakijoille sai eurooppalaisissa medioissa runsaasti myönteistä palautetta. Suomessa Sipilän avaus sai etenkin perussuomalaisilta myös murskakritiikkiä. Tuosta lupauksesta näytti käynnistyvän toden teolla kilpailu siitä, sanooko Suomi welcome vai rajat kiinni!

NIIN SUOMESSA KUIN MUISSA POHJOISMAISSA on voimistunut ajattelu, että liian mukavalta maalta ei kannata näyttää. Samaa keskustelua käydään useissa muissakin maissa, joihin on tullut runsaasti turvapaikanhakijoita.

Ymmärrän tämän viestin takana olevia vaikuttimia. Osallistuminen kilpaan ikävimmän maan tittelistä on kuitenkin

riskialtista. Erityisen haitallista se voi olla Suomen kaltaiselle pienelle, brändiltään melko heiveröiselle maalle, jolla on muutenkin tekemistä tunnettuutensa ja vetovoimansa kanssa.

Suomi-kuva ei vain pintaa, eikä siitä huolehtiminen vain huonoa itsetuntoa. Yksittäiset uutiset eivät onneksi kuvaa vielä rumenna, mutta toistuvilla viesteillä voi jo olla vaikutusta.

Myönteinen kuva Suomesta tarkoittaa meille avautuvia mahdollisuuksia, kielteinen voi sulkea ovia. Kaikkein tärkeintä on tietysti silti se, millainen maa Suomi tosiasiaassa on ja haluaa olla. Mihinkään muuhun ei julkisuuskuvaamme voi perustua.

Tulijoihin kylmäkiskoisesti tai jopa aggressiivisesti suhtautuvan maan mielikuva ei välity vain turvaa hakeville pakolaisille tai muista syistä liikkeelle lähteneille. Samoja uutisia lukevat niin lomamatkoja suunnittelevat turistit kuin ulkomaille opiskelemaan aikovat nuoret, yritystensä kansainvälistymistä suunnitteleva bisnesväki ja ulkomaille muuttoa puntaroivat kansainväliset osaajat. Heidän, joilla on varaa valita, ei ole mikään pakko tulla juuri Suomeen.

SILLÄ, MITÄ SUOMESTA MAANA JA MEISTÄ SUOMalaisista ihmisinä ulkomailla ajatellaan, on meille merkitystä. Siksi Suomikin on erilaisin kampanjoin panostanut tunnettuutensa ja vetovoimansa kohentamiseen myös taloudellisesti.

Poliittisen johtajuuden merkitystä asenneilmaston luojana ja suomalaisten tunnelmien sovittelijana ei pidä aliarvioida.

Poliittisen johtomme viestit kuulevat myös ne suomalaiset, jotka vielä miettivät, miten suhtautua uuteen tilanteeseen. Onko muutos meille uhka ja taakka? Voisiko se myös avata mahdollisuuksia johonkin hyvään ja uuteen?

Tilanteesta esitetyt tulkinat eivät vain heijasta todellisuutta. Ne myös tuottavat sitä Suomea, jossa uudet ja vanhat suomalaiset yhdessä tulevat asumaan.

KIRJOITTAJA MARI K. NIEMI, VTT, on Turun yliopiston Eduskuntatutkimuksen keskuksen erikoistutkija. Hän työskentelee parhaillaan vierailevana tutkijana Strathclyden yliopistossa Glasgow'ssa, Skotlannissa.

KOLUMNI

NÄKÖKULMA: *Juhani Kivelä*

Lintukoto särkymässä

NÄKÖKULMA

MIKÄ ON RUOTSALAISSUOMALAISEN LINTUKOTOTURVALLISUUDEN TULEVAISUUS? Tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** katsoi 2016 uudenvuoden puheessaan Ruotsin pääministerin sanoneen uudesta turvallisuustilanteesta oleellisen: ”olemme olleet naiiveja”.

Ulkoisen turvallisuutemme järjestelyissä emme ole olleet yhtä naiiveja kuin Ruotsi. Sisäisen turvallisuuden osalta olemme naapurimaamme kanssa saman hyvinvointiajattelun läpituksia. Elinkeinoelämän valtuuskunnan Evan 2016 arvo- ja asennetutkimuksen (1/2016) mukaan kansalaisten asenteissa on tapahtunut kuitenkin selvä muutos. Tutkimuksen alaotsikkona on ”Lintukoto heräsi uhkiin”.

Valtion ydintehtävä on päässyt hyvinvointiyhteiskunnan rakentajilta unohtumaan. Yhteiskunnan hyvinvoinnin perusta on turvallisuus. Jos ei ole turvallisuutta, ei ole hyvinvointia. Suomessa on perinteisesti huolehdittu ulkoisesta turvallisuudesta. Sisäistä turvallisuutta on pidetty itsestään selvyytenä.

Sisäinen turvallisuustilanteemme on radikaalisesti muuttunut. Kyberuhat, terrorismi, hybridipainostukset, infrastruktuurihaavoittuvuudet ovat tehneet yhteiskunnastamme häiriöalttiin. Muutokset vaativat kokonaisturvallisuuden hallintaa.

PUOLUSTUSHALLINTO ON PITÄNYT VUOSIKYMMENET HALLUSSAAN kokonaismaanpuolustuksen nimissä kovan turvallisuuspolitiikan johtoasemaa. Se pyrkii edelleen säilyttämään asemansa samaistamalla kokonaismaanpuolustuksen ja -turvallisuuden. Turvallisuuden hallinta on näin realisiin uhkiin nähden tasapainoton. Tilanne ei ole yksin puolustushallinnon vika. Se johtuu sisäisten turvallisuustoimijoiden hallinnollisesta heikkoudesta.

Sisäministeriön toiminta on keskittynyt tähän asti vain normaaliolojen turvallisuuden hallintaan. Ministeriön vuosien 2012–2015 strategia on tähdännyt hyvinvointiongelmien ehkäisyyn. Ministeriöstä puuttuu häiriötilanteiden hallinnan strateginen ja operatiivinen johtorakenne. Ero puolustushallintoon verrattuna on kuin yöllä ja päivällä.

Sisäministeriön kyky hoitaa häiriötilanteissa johtovastuutaan perustuu tilannekohtaiseen improvisaatioon ministerin ja kansliapäällikön johdolla. Maahanmuuttokriisin hallinta näyttää onnistuneelta improvisaatiolta, mutta se on nähtävä myös hallinnollisena herätysshuutona: yllättäviin häiriöihin

on ryhdyttävä varautumaan.

Lännen lopetus hävitti turvallisuuden alueelliseen johtorakenteeseen. Virhe tunnustetaan, mutta yhdelläkään viranomaisella ei näytä olevan selkeää kuvaa miten tilanne pitäisi korjata. Valmiuslaki koskee keskeisesti kuntia, mutta laki tukee vain osin kuntien turvallisuuden hallintaa. Sote-uudistus edellyttää myös valmiuslain korjaamista. Lain uudistamistarve on ilmeinen.

Häiriötilanteiden yllätyksellisestä luonteesta johtuen niiden vaatimia johtamisedellytyksiä voidaan korjata säädösten ja rakenteiden uudistuksilla vain rajallisesti. Viranomaisten, kuntien ja vapaaehtoistoimijoiden yhteistoimintakoulutus on ratkaisevassa asemassa.

Oleellinen parannus olisi maanpuolustuskoulutuksen uudistaminen kokonaisturvallisuuskoulutukseksi. Alueellisten maanpuolustuskurssien tulisi painottua sisäiseen turvallisuuteen ja niiden johdon kuulua sisäministeriölle. Valtakunnalliset kurssit palvelevat tarkoitustaan nykymuotoisina ja puolustushallintojohtoisina. Sodanoloihin suuntautuneen sekä sisäisen turvallisuuden koulutuksen tulisi tukea toinen toistaan win-win periaatteella.

SUOMI KUULUU VIELÄ TURVALLISTEN MAIDEN eturiviin ja meillä on kaikki edellytykset pystyä kärkiryhmässä sekä turvata lintukotomme tulevaisuus. Turvallisuustilanteemme ei edellytä hätäkellojen soittamista. Mutta se vaatii hiljaista hälytystä, nykyistä tasapainoisempaa varautumista reaalisiin uhkiin. Tarvittavat hallinnolliset uudistukset ja koulutusjärjestelyt eivät ole merkittäviä rahakysymyksiä. Pääosa niistä voidaan toteuttaa nykyresurssein. On kiinnostavaa nähdä, miten tulossa olevissa hallituksen erikseen antamissa sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden seutoissa käsitellään kokonaisturvallisuuden hallintaa. Olemme perinteisesti valmiit puolustamaan koko maata. Mutta olemmeko valmiit puolustamaan sisäistä lintukotoamme koko maassa?

KIRJOITTAJA, ALI-valtiosihteerin emeritus Juhani Kivelä väitteli helmikuussa Helsingin yliopistossa aiheesta ”Hiljainen hälytys - Yhteiskunnan häiriötilanteiden hallinnan tila vuosina 2012–2014”.

DIREKTIIVIMYLLY

EU ei ole Ensitreffit alttarilla -kokeilu

Toinen maailmansota antoi Euroopalle suunnan, mutta olemmeko jo unohtaneet sen? Nyt EU:n painopisteen tulisi liikkua kohti inhimillisen rakentamisen aikaa.

KIRJASSAAN **TOTALITARISMIN** synty (1951), saksalainen filosofi **Hannah Arendt** pureutuu Eurooppaa ravistelleiden totalitarististen järjestelmien taustoihin. Arendt näkee sekä kansallissosialismin että kommunismin taustalla poliittisen kulttuurin muutoksen, joka loi järjettömydessään vetoavan eetoksen ammentamalla vaihtoehdottomuudesta, historiallisista myyteistä ja viholliskuvista.

Vuosi ennen Arendtin teoksen julkistamista julkaistiin EU:n syntydokumenttinakin pidetty Schumanin julistus. Yhteiseen hyvään perustuva liitto takaisi sen, ettei Eurooppaa enää koskaan repisi sota. Samaan tarkoitukseen syntyi onnettomasti päättyneen Kansainliiton seuraaja, Yhdistyneet kansakunnat. Läntinen kansainvälinen yhteisö otti opikseen ääriliikkeiden tuhoavasta voimasta: tulevaisuuden kansainvälistä politiikkaa oli määrittävä yhteistyö ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, ei aggressio. On huomattavaa, ettei Schuman koskaan nähnyt tulevaisuuden Eurooppaa ”pelkkänä” talousyhteisönä. Taloudellinen kehitys oli keino luoda Euroopan kansoille hyvinvointia, jonka ”tulokset koituvat koko maailman hyväksi ketään hylkimättä tai syrjimättä, jotta yhdessä voidaan nostaa elintasoa ja edistää rauhantyyötä”.

Schuman näki Euroopan yhdistymisen asteittaisena käytännön projektina. EU:n kehityksen voikin nähdä jakautuvan kolmeen aikakauteen. Kun ensimmäistä aikakautta määrittä rauhantekeminen, keskityttiin toisessa erityisesti taloudellisen yhteistyön vahvistamiseen. Monet ovat ne äänet, joiden mukaan EU:n tulisi pysähtyä tähän – pysytellä ”talousunionina”. Toisen maailmansodan syntyhistoria kertoo meille kuitenkin toisin.

Sivistysvaltiot rakentuvat kolmen yhtä tärkeän, toisiaan tukevan pilarin varaan. Näitä ovat demokratia, sosiaaliturva sekä koulutus ja sivistys, jotka yhdessä muodostavat yhteiskuntamme kohtalon kolmion. Demokratia ilman ymmärrystä tuo tullessaan tyhmyyden

diktatuuriin. Taloudellisen kurjuuden keskellä kamppailevat ihmiset käyttäytyvät ymmärrettävästi myös vaaliurnilla epätoivoisesti. Historia ja nykyhetki opettavat, että tulevaisuuden uskonsa menettänyt tarttuu mihin tahansa lupaukseen ja tästä ammentava politiikka käyttää epätoivoa hyväkseen.

EU:N KEHITYKSEN PAINOPISTEEN tulisikin nyt liikkua yhä vahvemmin kohti kolmatta kautta: ihmisten perusoikeuksien ja inhimillisen hyvinvoinnin rakentamisen aikaa. Perusoikeuskysymyksissä EU:lla ei tällä hetkellä ole toimivaltaa turvata kansalaisten perusturvaa tai -palveluita, tai taata tasapuolista kohtelua. Nämä ansaitsevat vapaaehtoisuuden sijasta saman lain turvan kuin vaikkapa maataloustuet.

Eurooppalaisen keskustaoikeiston taustalla vaikuttaa vahvasti ajatus demokratian sekä kansalaisten tasa-arvon ja oikeusturvan varmistamisesta. Saksassa veljespuolueemme voimat loivat **Konrad Adenaurin** johdolla sosiaalisen markkinatalouden mallin vastuksena toisaalta kapitalismin kurjistamiseen ja toisaalta sosialismin. Pelisääntöjen on taattava sekä taloudellinen että sosiaalinen turvallisuus kansalaisille. Vain näin voidaan luoda luottamuksen yhteiskuntaa. Samaan periaatteeseen tukeutui myös kokoomus, jonka vuoden 1921 ohjelmassa todetaan miten ”uhrauksia pelkäämättä on sellaista uudistyyötä tarmokkaasti tehtävä, joka kohottaa vähäväkisiä kansankerroksia”.

Poliittisen perheemme syvintä perusideologiaa tarvitaan nyt jos koskaan rakentamaan vakautta ja luottamusta maanosamme. Samalla on varmistettava nollatoleranssi vihapuheelle ja ihmisryhmien lokeroimiselle. EU ei ole **Ensitreffit alttarilla** -tyylinen kokeilu, jossa pohditaan, onko kimpassa kivempää kuin yksin. Talousahdinkoon ja globaaliin kilpailuun voidaan vastata vain kestäväällä yhteistyöllä, ei linnottautumalla.

SIRPA PIETIKÄINEN - KUVA: SHUTTERSTOCK

MAUTHAUSEN-GUSENIN keskitysleirillä Itävallassa murhattuja vankeja toukokuussa 1945.

SIRPA PIETIKÄINEN on kokoomuksen europarlamentaarikko.

KARDEMUMMA

MAAILMA LAUTASELLA

SAHRAMI

Ministeriö valvoo onneasi

Kun talous sakkaa onnellisuusministeri pelastaa, uskotaan Arabiemiirikunnissa. Ensiapua onnen odotukseen saa taatelisiirapilla maustetuista chebab-leipäsistä.

Chebab

NÄITÄ TARVITSET:
7 dl leipäjauhoja (esim. grahamjauhoja), 5 dl lämmintä vettä, 1 tl kuivahiivaa, 1 tl leivinjauhetta, 1 rkl sokeria, 1/2 tl kardemummaa, hyppysellinen sahramia, 1 muna ja 1 rkl kirkastettua voita.

TEE NÄIN:
Sekoita vesi ja kuivat ainekset yhteen tasaiseksi taikinaksi. Vatkaa muna rikki kevyesti haarukalla ja lisää se taikinaan juuri ennen leipästen paistamista. Sulata voi pannulla, nosta kauhalla mieluisesi määrä taikinaa pannulle ja levitä litteäksi leipäseksi. Paista molemmilta puolilta kypsiksi. Myös vohvelirautaa toimii mainiosti. Tarjoa taatelisiirapin tai tuorejuuston kanssa.

Myös Lähi-idän herkkä tilanne pitää Arabiemiraattien valtaapitäviä varpaillaan, vaikka arabikevään kuohunta ei yltänyt Persianlahden etelärannoille saakka. Kevään 2011 aikana sunnienemmistöinen liittovaltio auttoi muun muassa naapurissa sijaitsevaa Bahrainin saarivaltiota, jossa shiiaenemmistö nousi kapinaan sunnimonarkiaa vastaan.

Onnellinen kansa ei rettelöi, hallinnossa uskotaan.

OHOUD AL-ROUMIN hymy säteilee viralisissa valokuvissa lämpöä. Yhdistyneiden arabiemirikuntien ensimmäinen onnellisuusministeri näyttää ainakin itse olevan onnellinen nimityksestään.

Ohoud al-Roumin on paljon vartija. Onnellisuus ei arabiemiraateissa ole jatkossa vain toivottu asia, vaan sen eteen tehdään töitä jokaisessa ministeriössä. Maan pääministerin, sheikki **Muhammed ibn Rašid Al Maktoumin** mukaan uusi politiikka jauhaa liittovaltioon sosiaalista hyvää ja tyytyväisyyttä, *Kuwait Times* raportoi heti nimityksen jälkeen. Tätä vahvistavat myös vastanimittetyt suvaitsevaisuus- ja nuorisoministerit.

Kansan huomion kääntäminen onnellisuuskysymyksiin juuri nyt lienee taktinen veto, sillä öljyn hinta on laskenut rajusti. Arabiemiraattien tuloista arviolta 80 prosenttia tulee yhä öljy- ja kaasusektorilta, vaikka maa ponnistelee voimallisesti monipuolistaakseen elinkeinorakennettaan. Liittovaltio on maailman neljänneksi suurin öljynviejä.

ARABIEMIRAATTIEN KOKEILU EI OLE AINOAA laatuun. Vuonna 2013 Venezuelan presidentti **Nicolás Maduro** perusti maahan ”Ylivertaisen sosiaalisen onnen ministeriön”. Sen tarkoituksena on juhlistaa 21. vuosituhatvuoden sosialismia ”huolehtimalla vanhoista naisista ja miehistä sekä katsomaan tyttöjen ja poikien perään”.

Myös Ecuador on kokeillut, toisiko hyvän elämän valtiosih-teeri onnenpotkuja kansalaisten arkeen.

Todellinen onnellisuuden pioneeri on kuitenkin ollut pis-kuinen Bhutan Himalajan vuoriston kainalossa. Vuonna 1972 Bhutanin silloinen kuningas päätti, että bruttokansantuotteen sijaan maan hyvinvointia pitäisi mitata onnellisuusindeksillä.

Indeksiä on kehitetty buddhalaisia hyveitä silmällä pitäen. Mukaan on otettu muun muassa kansalaisten tuntemukset niin hyvästä hallinnosta kuin omasta terveydestäkin, koulutuksesta, psyykkisestä hyvinvoinnista ja ajankäytöstä. Indeksillä tuottamaa tietoa on pohjana päätöksenteolle.

Erittäin onnellisten osuus onkin Bhutanissa noussut, tilas-tot paljastavat. Kuningasparillekin syntyi helmikuussa ensimmäinen lapsi, pikkuinen kruununprinssi.

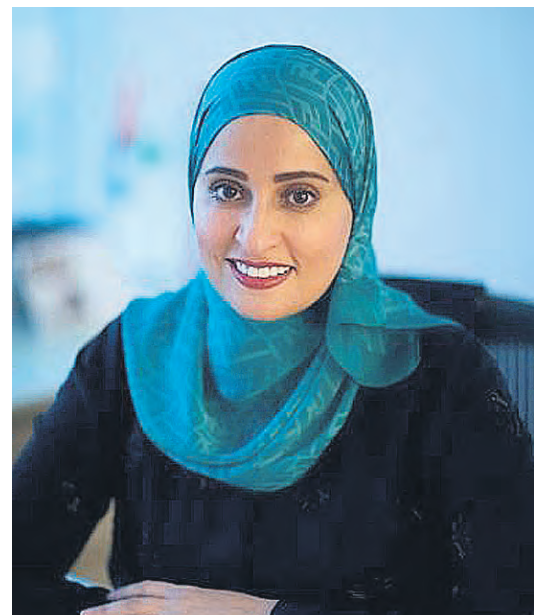
ARABIEMIIRIKUNNISSA ONNELLISUUSMINIS-terillä sen sijaan riittää vielä työskarkaa, vaikka maa käyttää jo nykyisellään puolet budjetistaan koulu-tus- ja terveyssektoriin. Heti nimityksen jälkeen ihmisoikeusjärjestöt näet muistuttivat, että maan vankiloissa lojuu terrorismilakien nojalla mielivaltaisesti vangittuja poliittisia aktivisteja, poliittisen järjestelmän kritiikki on täysin kielletty ja tiedotusvälineet ovat kontrollin alla.

Koko Arabian niemimaan talouksia pyörittävien siirtotyö-läisten parakeissakin onni on jossain siellä kaukana kotona, Bhutanin, Nepalin ja Bangla-deshin köyhissä kylissä.

Sarjassa seurataan maailman menoa paikallisia ruokia maistellen.

HENRIKKA PULLI

OHOUD AL-ROUMIN LUO edellytykset onneen.

HAASTAJA: *Li Andersson*

Tasa-arvo vaatii työtä

NAISET JA MIEHET OVAT TASA-ARVOISIA. Näin todetaan **Juha Sipilän** hallitusohjelmassa, ja toteamus onkin ohjelman osio tasa-arvosta kokonaisuudessaan.

Toteutuakseen tasa-arvo edellyttää kuitenkin toteamusten sijaan aktiivista ja jatkuvaa työtä. Hallitusta onkin kritisoitu tasa-arvopolitiikan puutteesta. Jos tasa-arvonäkökulmaa ei johdonmukaisesti edistetä ja sisällytetä poliittiseen päätöksentekoon, jää päätösten sukupuolivaikutusten arviointi helposti tekemättä.

Varhaiskasvatus on keskeinen tasa-arvoon liittyvä palvelu, ja on herättänyt vilkasta keskustelua tämän hallituskauden aikana. Sekä varhaiskasvatuspalvelut, että kotona hoitamisen ajaksi saadut etuudet ja niiden taso, vaikuttavat nuorten naisten kannustimiin hakeutua työelämään.

VALTIONEUVOSTON KANSLIA JULKAISI VUODEN alussa raportin tuloverotuksen vaikutuksesta työn tarjontaan. Raportin keskeinen johtopäätös on, että tuloverotus vaikuttaa työn tarjontaan korkeintaan mal-

Hallituksen saavutukset uhkaavat jäädä hallitusohjelman toteamuksen tasolle.

tillisesti: viimeisten vuosikymmenten aikana toteutetut laajat tuloveron kevennykset eivät siis ole saaneet aikaan kuin pientä kasvua työllisyydessä tai veropohjan koossa verrattuna siihen tilanteeseen, jossa kevennyksiä ei olisi tehty.

Raportissa todetaan, että riittävät julkiset panostukset työn tarjontaa tukeviin palveluihin, kuten lasten päivähoitoon, koulutukseen ja terveydenhuoltoon, voivat parantaa työllisyyttä veronalennuksia tehokkaammin.

Hallituksella ei selvästikään ole ollut aikaa tämän raportin lukemiseen. Hallitus on heikentänyt varhaiskasvatuksen laatua kasvattamalla ryhmäkokoja sekä rajannut muun muassa työttömien vanhempien lasten varhaiskasvatusoikeutta. Lisäksi hallitus on esittämässä varhaiskasvatusmaksujen nostamista, eli tekemässä päivähoitosta kalliimpaa.

Työllisyyden parantamiseksi hallitus haluaa sen sijaan keventää verotusta, mahdollisesti jopa miljardin edestä.

HALLITUS ON MYÖS LINJANNUT HALUAVANSA jakaa työnantajien vanhemmuuden kustannukset tasaisemmin. Muun muassa kokoomusnaiset ovat patistaneet pääministeriä tarttumaan uudistukseen, joka työmarkkinatilanteen takia on ollut jäässä.

Keskustelussa on ollut malli, jossa vanhemmuudesta aiheutuvat kustannukset korvattaisi 2 500 euron kertakorvauksella, työntekijän palaessa lomalta. Tämä on sinänsä myönteinen askel, mutta lähinnä kosmeettinen, jos tavoitteena on aidosti tasata työnantajien kustannuksia ja lisätä työelämän tasa-arvoa.

Yksi keskeinen ongelma työnantajille on vanhemmuudesta syntyvät niin sanotut epäsuorat kustannukset, kuten sairauspoissaolot ja sijaisjärjestelyt. Paras ja tehokkain tapa tasata kaikki vanhemmuudesta syntyvät kustannukset työnantajien välillä on siksi edistää vanhempain- ja hoitovapaiden tasaisempaa jakoa molempien vanhempien välillä.

Yksi hyvä malli olisi aloittaa siirtyminen järjestelmään, jossa vanhempainvapaata kiintiöidään kummallekin vanhemmalle kuusi kuukautta, minkä lisäksi on yksi kuuden kuukauden jakso, jonka voi käyttää kumpi vain vanhemmista tai sen voi jakaa vanhempien kesken.

Vanhempainvapaa piteneisi 6+6+6-mallin avulla 18 kuukauden pituiseksi jos molemmat vanhemmat haluavat oman vapaansa käyttää, eli kunnes lapsi on noin 1,5-vuotias.

Tällainen uudistus antaisi isille paremmat mahdollisuudet jäädä tuloihin sidotulle päivärahalle hoitamaan lasta, ja vahvistaisi samalla naisten asemaa työmarkkinoilla.

Suomessa on tasa-arvon saralla vielä paljon tehtävää. Tähän asti hallituksen saavutukset uhkaavat jäädä hallitusohjelman toteamuksen tasolle.

KIRJOITTAJA ON vasemmistoliiton kansanedustaja. Li Andersson vuorottelee Haastaja-palstalla kansanedustaja Jutta Urpilaisen (sd.) ja Helsingin apulaiskaupunginjohtaja Anni Sinnemäen (vihr.) kanssa.

HAASTAJA

LISÄMINISTERI

– ARVATKAAPA, MITÄ MINULLA on täällä? On kolmen S:n hallitus. Päästän ne ulos keväällä 2019.

– VOI JARI, OLET NIIN lutunen, mutta minä pysyn kyllä demareissa. – Niisk.

– MITES NOI KANNATUS- luvut? – Iha jees. – Sama, sama.

IDÄSTÄ NE TULIVAT JA PUDOTTIVAT pommeja että PAM PAM vain kuului. Ann' olla, huusin, mutta hän kääntyi selin minuun.

ILKKA LUUKKONEN - KUVAT: MARTTI KAINULAINEN

NYKYPÄIVÄ JA VERKKOUUTISET

RUNEBERGINKATU 5 B, 7. KRS. 00100 HELSINKI.
Puh. 0207 488 488.
Sähköpostit: etunimi.sukunimi@nykypaiva.fi

PÄÄTOIMITTAJA: Alberto Claramunt
TOIMITUSPÄÄLLIKÖT: Henriikka Pulli, Ilkka Ahtokivi

ILMOITUSMYynti:
Paula Kontio, puh. 045 7734 8753, 041 560 1138

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET:
tilaukset@nykypaiva.fi tai jasenpalvelu@kokoomus.fi,
puh. 0207 488 424

KUSTANTAJA: Kansalliskustannus Oy.
Runeberginkatu 5 B, 7 krs. 00100 Helsinki

PAINOPAikka: Botnia Print Oy, Kokkola

ISSN 0783-1668

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPiIRI

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän

valtuuston kokous

pidetään 19.4.2016 klo 14.00 Tyksin T-sairaalan Risto Lahe-
maa -salissa, Hämeentie 11, 20520 Turku.

Turussa 5.4.2016

Aila Harjanne
valtuuston puheenjohtaja

Helsinki

HELSINGIN KOKOUMUKSEN SUORIEEN henkilöjäsenten kokous ma 4.4. klo 17 piiritoimistolla, Runeberginkatu 5 B, 7. krs. Poliittinen tilannekatsaus ja valitaan suorajäsenten edustajat ma 25.4. sääntömääräiseen kevätpiirikokoukseen sekä puoluekokoukseen 10.–12.6.

HELSINGIN KOKOUMUKSEN SÄÄNTÖ-määräinen kevätpiirikokous ma 25.4. alk. klo 18 Botta juhlasali, Museokatu 10. Sääntömääräiset asiat. Valtakirjojen tarkastus ja kahvit klo 17.

Uusimaa

PORVOON KOKOUMUKSEN SÄÄNTÖ-määräinen kevätkokous to 31.3. klo 18 ravintola La Fiesta, Rauhankatu 29. Sääntömääräiset asiat ja sääntömuutos.

KOKOUMUKSEN NURMIJÄRVEN KUN-nallisjärjestön sääntömääräinen kevätkokous to 21.4. klo 18 Nurmijärven kunnantalon valtuustosalin, Keskuskatu 2. Sääntömääräiset asiat. Katsaus Uudenmaan piirin pj. ke Kari Tolvanen.

MATINKYLÄN KOKOUMUKSEN SÄÄN-tömääräinen kevätkokous to 22.4. klo 17 Eduskuntatalon Pikkuparlamentti, Arkadiankatu 3. Sääntömääräiset asiat. Pol. katsaus ke Elina Lepomäki.

NUMMI-PUSULAN KOKOUMUKSEN kevätkokous pe 22.4. klo 19 Nummen kyläläntalolla, Nummenkirkkotie II, Nummi.

KE KAI MYKKÄSEN ALUSTUKSEN aihe Yksityisautoilun suunta ma 11.4.2016 klo 18 Espoon Yhteislyseon Koululla, Hansakallio 2. Järj. Filosofinen Kokoomus ry.

KANTA-ESPOON JA KAUCLAHDEN Kokoomusten liikenneilta to 31.3. klo 17.30-20 Espoon Valtuustotalolla. Puhujina: ke Outi Mäkelä, Jonne Virtanen HSL:stä ja Roni Zein Espoon kaupungilta. Alustusten jälkeen paneeli. Kahvit.

Varsinais-Suomi

TURUN KOKOUMUSNAISTEN KEVÄT-kokous to 31.3. klo 17, Panimoravintola Koulu. Kokousten jälkeen klo 18 "Hissu" Kydön tilannekatsaus Turun maahanmuuttoasioista.

PIIRIVALTUUSTON KEVÄTKOKOUS JA aateseminaari to 21.4. klo 18–20 Wallilan kartano, Alinenkatu 41, Uusikaupunki.

V-S KOKOUMUSNAISTEN KEVÄTKO-kous ma 18.4. klo 18 ravintola Kamu/Rättis, Parainen. Kokouksen jälkeen vaate-esittely. Ilm.: malla.rannikko-laine@kokoomus.fi

V-S KOKOUMUSNUORTEN SÄÄNTÖ-määräinen kevätkokous ke 30.3. klo 19 Uudenmaankadun piiritoimistolla. Sääntömääräiset asiat, piirihallituksen täyden

nys ja valitaan pj. Lisätied.: heidi.hulden@kokoomusnuoret.fi ja 0451732273.

KANSION JA V-S KOKOUMUKSEN vaalipäälliköille, yhdistysten pj:lle, sihteereille ja vaalivastaaville kuntavaalien ehdokashankintaa käsittelevä tilaisuus to 28.4. klo 16.30–19 Kotimäen koululla, Littoistentie 500, Kaarina. Kahvit ja ilto 16.30–17. Ilm.: www.kansio.fi/varsinais-suomi_kuntavaalit.

TURUN KOKOUMUKSEN VUOSI KUN-tavaaleihin -tempaus la 9.4. klo 12–14 Turun kauppatorilla. Julkistetaan ensimmäiset ehdokkaat. Tarjolla kahvia, makkaraa ja ohjelmaa.

RAISION KOKOUMUS JAKAA SUKLAI-sia suukkoja la 9.4. klo 12–13 Tasalan aukiolla ja K-Centerin pihalla.

KOKOUMUKSEN TURUN ALUEJÄR-jestön sääntömääräinen kevätkokous ti 9.4. klo 10 Puutarhakatu I, Turku. Valtakirjojen tarkastus ja kahvit klo 9.30. Sääntömääräiset asiat. Kullakin aluejärjestön yhdistyksellä on oikeus lähettää yksi edustaja jäsenmäärän kutakin alkavaa 25-lukua kohti (jäsenmäärä puoluek. 1.1.2016 mukaan). Äänivaltaisen edustajan tulee olla nimettynä pj:n ja siht. allekirjoittamassa valtakirjassa.

Satakunta

ULVILAN KOKOUMUKSEN KUNNAL-listoimikunnan kokous su 3.4. klo 18 Ulvilan kaupungintalo, KH:n huone. Kokouksessa kaupungin talouspäällikön, Mikko Airaksisen puheenvuoro.

SATAKUNNAN KOKOUMUSNAISTEN sääntömääräinen kevätkokous to 14.4. klo 18.30 Huittisten Wanha Pappila, Pappilankatu 13. Sääntömääräiset asiat. Valtakirjojen tarkastus klo 18. Osall. maksu 15 €/henkilö, sis. kokousmateriaalin ja tarjoilun. Ilm. mari.rantala@kokoomus.fi tai puh. 050 347 4439.

SATAKUNNAN KOKOUMUKSEN SÄÄN-tömääräinen kevätkokous to 21.4. klo 19. Pintos Oy, Pysäköintie 12. Valtakirjojen tarkastus ja kahvit klo 18. Sääntömääräiset asiat.

KOKOUMUKSEN PORIN KUNNALLIS-järjestön sääntömääräinen kevätkokous ti 12.4. klo 18 Rantakartanossa. Sääntömääräiset asiat. Kunnallisjärjestön hallitus koolla Rantakartanossa ennen kevätkokousta klo 17.

Häme

KOKOUMUKSEN LAHDEN KUNNAL-lisjärjestön sääntömääräinen kevätkokous ke 27.4. klo 18 Dilan Betel-sali, Sibeliuksenkatu 6 B. Sääntömääräiset asiat. Valtakirjojen tark. ja kahvit klo 17.30.

SALPAUSSELÄN KOKOUMUKSEN kevätkokous ke 30.3. klo 18 Lahden

Sotilaskodin tilat, Kymintie 5 B. Esillä sääntöjen II§ määräämät asiat ja mm. puoluekokousaloitteet. Alussa esittely sotilaskodin toiminnasta.

HÄMEEN KOKOUMUKSEN KEVÄTPIIRI-kokous to 28.4. klo 18 Hattula Juteinitalon auditorio, Kauppatie 3. Esillä sääntömääräiset sekä muut piirihallituksen esille tuomat asiat. Kahvit ja valtakirjojen tarkastus alk. klo 17.15.

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS ke 20.4. klo 18 Heinolan valtuustotalolla, Rauhankatu 3. Suorajäsenten kokous klo 17.30. Kahvit ja ilm. klo 17.30. Ilm. pj Liisa Juvoselle (liisa.iso-sipila@phnet.fi, puh 050 373 9656)

Pirkanmaa

PIRKANMAAN KOKOUMUSNAISET. Lippuja Pyykinin kesäteatterin esitykseen Taivaan tulet ke 15.6. klo 18. Hinta 36 €/kpl. Tilaukset anneli.paldanius@elisanet.fi.

PIRKANMAAN KOKOUMUSNAISTEN sääntömääräinen kevätkokous to 28.4. klo 18 Sääksjärven Isotalossa, Houkantie 27, Lempäälä. Esillä sääntöjen I3§ asiat. Suorajäsenten kokous klo 17.30. Kahvit ja ilm. alk. klo 17. Ilm. viim. pe 22.4. minna.mustakallio@kolumbus.fi, tai 050-4129368.

Kaakkois-Suomi

KARHULAN-KYMIN KOKOUMUKSEN sääntömääräinen kevätkokous ti 29.3. klo 18 Seuratalo Sammolla.

K-S KOKOUMUKSEN SÄÄNTÖMÄÄRÄI-nen kevätkokous la 2.4. Mikkelin Cumulus Saimaa-Norppa-tilassa, Mikonkatu 9. Klo 13 kahvit ja valtakirjojen tarkastus, klo 13.30 poliittinen tilaisuus sotesta ja itsehallintoalueista, puhumassa ministeri Lenita Toivakka, ja klo 14.30 varsinaisen kevätkokouksen asiat. Ilm. ennakkoon saila.piipari-huovila@kokoomus.fi tai 050 353 5518.

KAAKKOIS-SUOMEN KOKOUMUS-naisten sääntömääräinen kevätkokous la 23.4. klo 13 (valtakirjojen tark. klo 12.45) Stockforsin Patruunanatalo, Harjuntie III, Pyhtää. Kello 11–12.30 poliittinen keskustelutilaisuus, alustajana kok. ohjelmapäällikkö Anna Munsterhjelm. Kahvitarjoilu.

Savo-Karjala

JUUAN KOKOUMUKSEN KEVÄTKOKO-us su 3.4. klo 18.30 Ikaosaamiskeskus, Väyryläntie I. Sääntömääräiset kokousasiat. Lisätietoja pj Pertti Wickström 0452386100.

JOENSUUN KOKOUMUSNAISTEN sääntömääräinen kevätkokous to 28.4. klo 17 Surakan Baari, Rantakatu II-13. Sääntömääräiset asiat.

Keski-Suomi

KANSIO JA K-S KOKOUMUS JÄRJES-tävät kuntavaalien yhdistyskoulutuksen la 23.4. alk. klo 10 Lounasravintola Mirkassa, Tapionkatu 4, Jyväskylä. Piiri lähettää yhdistyksille tarkemman kutsun, jossa on ohjelma ja ilmoittautumisohjeet.

JYVÄSKYLÄN UUTEEN KESKUSPALO-asemaan tutustuminen ti 12.4. klo 18, Salontaipaleentie 6. Pelastusjohtaja Simo Tarvainen esittelee toimintaa. Sen jälkeen Jyväskylän Kokoomuksen kevätkokous, jossa esillä sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu.

KOKOUMUKSEN JYVÄSKYLÄN KUN-nallisjärjestö vaalilistartissa. Valtuutettuja ja järjestöväkeä Jyväskylän kävelykadulla la 9.4. klo 11–13.

SAARIJÄRVEN KOKOUMUS JA SAARI-järven Kokoomusnaiset tavattavissa Saarijärven torilla la 9.4. klo 10–13.

KEURUUN KOKOUMUSJÄRJESTÖT tavattavissa la 9.4. klo 11–14 Keuruun torilla.

ÄÄNEKOSKEN KOKOUMUKSEN JA Äänekosken Kokoomusnaisten kahvitilaisuus la 9.4. klo 11–13 Äänekosken Citymarketin aulassa.

HAAPAMÄEN-PIHLAJAVEDEN KOKO-mus ry:n sääntömääräinen vuosikokous on 10.4.2016 klo 16.00 alkaen Veturiupistossa Haapamaella. Sääntömääräiset asiat.

Pohjois-Pohjanmaa

TULEVAISUUSKLUBI OULUSSA TI 5.4. Lisätiedot www.pohjois-pohjanmaankokoomus.fi.

POHJOIS-POHJANMAAN KOKOUMUS-naisten sääntömääräinen kevätkokous la 16.4. alk. klo 10.30 Kirkkotorin koulutuskeskuksessa, Asemakatu 5, Oulu. Sääntömääräiset asiat.

POHJOIS-POHJANMAAN KOKOUMUK-sen sääntömääräinen kevätkokous la 16.4. alk. klo 12.30 Kirkkotorin koulutuskeskuksessa, Asematie 5, Oulu. Sääntömääräiset asiat. Poliittinen tilannekatsaus eduskunnan vpm Paula Risikko. Kahvit ja valtakirjojen tarkistus klo 12.

KOKOUMUKSEN OULUN KUNNALLIS-järjestön after work pe 29.4. alk. klo 17 Oulun Rotuaarin Hemingwayssa. Vieraana ke Mari-Leena Talvitie, aihe kunnallisvaalit.

Kainuu

KANSION JA KAINUUN KOKOUMUK-sen kuntavaalien yhdistyskoulutus ma 18.4. klo 17 toimistolla, Kauppakatu 36, Kajaani. Ilm.: www.kansio.fi/kainuu_kuntavaalit

EUROOPPALAINEN KEVÄT - TALOUS

31.3. Tampere klo 17 - 19.30

MEP Sirpa Pietikäinen, MEP Henna Virkkunen ja kansanedustaja Sofia Vikman

15.4. Helsinki klo 12.30 - 14

MEP Sirpa Pietikäinen, MEP Petri Sarvamaa ja MEP Henna Virkkunen

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:
www.kansio.fi/eurooppa

Puolueyhteisöömme haetaan määräaikaisiin tehtäviin

KAHTA TOIMINNANJOHTAJAA,

joiden ensisijaiset sijoituspaikat ovat Uudenmaan Kokoomuksen piiritoimisto ja Helsingin Kokoomuksen piiritoimisto. Toiminnanjohtajan tehtävä on johtaa Kokoomus vaalipiirissään vaalivoittoon eduskuntavaaleissa 2019. Tämän varmistamiseksi toiminnanjohtaja vastaa Kokoomuksen kenttätoiminnasta vaalipiirinsä alueella, hoitaa piirijärjestönsä taloutta ja varainhankintaa, pitää yhteyttä alueen järjestöihin, tiedotusvälineisiin ja viranomaisiin sekä koordinoi kokoomuslaisten luottamushenkilöiden toimintaa alueellisissa ja kunnallisissa yhteistyöelimissä sekä johtaa piirinsä alueella voitollista kuntavaalityötä 2017.

Toimeen valittavalta edellyttämme kokoomuslaista maailmankatsomusta, järjestötoiminnan ja taloudenhoidon tuntemusta, kokemusta yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta, hyvää suullista ja kirjallista esitystaitoa, sujuvaa

tietotekniikan, sosiaalisen median ja verkkoviestinnän hallintaa sekä vahvaa organisointikykyä.

Eduksi laskemme tehtävään sopivan koulutuksen lisäksi kokemuksen tapahtumien järjestämisestä ja vaalityöstä. Toimen hoitaminen edellyttää hyviä vuorovaikutustaitoja ja halukkuutta työskentelyyn myös iltaisin ja viikonloppuisin.

Jos Sinä arvostat työntekoa paremman yhteiskunnan eteen, niin lähetä kirjallinen hakemus + cv palkkatoivomuksineen 1.4.2016 mennessä timo.elo@kokoomus.fi tai osoitteeseen Kansallinen Kokoomus rp, hallintopäällikkö Timo Elo, Kansakoulukuja 3 A, 00100 HELSINKI.

Tiedusteluihin vastaa ke 30.3. ja to 31.3. klo 10 -12. hallintopäällikkö Timo Elo, puh 050 511 8293.

KOKOOMUS

Kansallinen Kokoomus on keskustaoikeistolainen kansanpuolue, jonka aatteessa yhdistyvät vapaus, vasentuu ja demokratia, mahdollisuuksien tasa-arvo, sivistys, kannustavuus, suvaitsevaisuus ja välittäminen.

Kokoomus tarjoaa työntekoa arvostaville ja poliittisesta vaikuttamisesta kiinnostuneille mielenkiintoisen, haastavan ja tavoitehakuksen työympäristön. Ota haaste vastaan!